

Betalingsbalans en Sectorrekeningen

Pensioenfondsen

Toelichting op de maand-, kwartaal- en
jaarrapportages voor de kwartaalvariant.

DR A

Versie 2.0

© *De Nederlandsche Bank NV, december 2017*

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1	Doel van de rapportage	4
1.2	Wettelijke basis inzendtermijn	4
1.3	Herrapportage.....	4
1.4	Ingezetenen en niet-ingezetenen.....	5
1.5	Wie moet rapporteren?.....	5
1.6	Consolidatie of gezamenlijke rapportage.....	5
1.7	Zelfstandige economische eenheid	6
1.8	Economische eigendom	6
1.9	Vertegenwoordiging	6
1.10	Structuur van het rapportagemodel	6
1.11	Rapportage van ISIN-effecten	8
1.12	Saldering.....	10
1.13	Tekenconventie.....	10
1.14	Waarderingsgrondslagen en omrekening naar euro	10
1.15	Tijdstip van waarneming voor effecten	11
1.16	Schattingen.....	11
1.17	Keuze tussen maand- en kwartaalvariant.....	12
1.18	Onderdelen Rapportages Profiel PNM.....	12
1.18.1	Onderdelen maandrapportage PNM.....	12
1.18.2	Onderdelen kwartaalrapportage PNM	12
1.18.3	Onderdelen jaarrapportage PNM	12
1.19	Onderdelen Rapportages Profiel PNK.....	13
1.19.1	Onderdelen maandrapportage PNK	13
1.19.2	Onderdelen kwartaalrapportage PNK	13
1.19.3	Onderdelen jaarrapportage PNK.....	13
1.20	E-line betalingsbalans	14
1.21	Nadere informatie	14
2.	REGISTERGEGEVENS	15
2.1	Formulier: Registergegevens algemeen	15
2.2	Formulier: Registergegevens specifiek	15
3.	FORMULIEREN VOOR VORDERINGEN (ACTIVA)	16
3.1	Formulier AD: Deelnemingen van uw instelling.....	16
3.2	Formulier ADO: Beleggingen in onroerend goed.....	19
3.3	Formulieren AEB en AEN: Beleggingen in buitenlandse en Nederlandse effecten	21
3.4	Formulier AV: Verzekeringstechnische voorzieningen.....	30
3.5	Formulier AO: Overige activa	32
3.6	Formulier ANF: Immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa	36
4.	FORMULIER VOOR DERIVATEN	38
4.1	Formulier D: Derivaten.....	38
5.	FORMULIEREN VOOR VERPLICHTINGEN (PASSIVA)	45
5.1	Formulier AR: Algemene Reserve	45
5.2	Formulier PV: Technische Voorzieningen.....	45
5.3	Formulier PO: Overige passiva	49
6.	FORMULIEREN VOOR BATEN EN LASTEN	53
6.1	Hoofdformulier WVT-BL: Baten en lasten	53
6.2	Subformulier WVP: Premies en uitkeringen.....	58
6.3	Subformulier WVB-B: Baten met uitzondering van premies en beleggingsopbrengsten.....	59
	Begrippen en definities.....	59
6.4	Subformulier WVB-S: Loonkosten.....	59
	Begrippen en definities.....	60
6.5	Subformulier WVB-L: Andere bedrijfskosten en –lasten.....	61
	Begrippen en definities.....	61
6.6	Formulier WVA: Andere verwante variabelen.	63
	Begrippen en definities.....	63
7.	BIJLAGEN	64
7.1	Bijlage I: ISO Landcodes	64

7.2.	Bijlage II: Sectorindelingen en lijst CCP	69
7.3.	Bijlage III: Voorbeelden Derivaten	71
7.3.1.	D-OS	71
7.3.2.	D-OK	74
7.3.3.	D-FB	77
7.3.4.	D-OTR.....	80
7.3.5.	D-OTV.....	81

Wat is er in hoofdlijnen veranderd in vergelijking met de vorige toelichting?

- *Beheerskosten (toelichting aangescherpt; alle kosten, direct en indirect, die het pensioenfonds maakt én betaalt ivm. de vermogensbeheerskosten)
- * Economische eigendom als begrip verhelderd
- * Zelfstandige statistische eenheid als begrip verhelderd (wel of niet doorheen kijken?)
- * Rapporteren van onderpand uitvoerig beschreven
- * Sedol-codes uitgelegd
- * Herverzekeringscontracten toegelicht
- * Rapportage rechtstreeks verstrekte woninghypotheken verhelderd
- * Technische voorzieningen; mutaties daarin beter uitgelegd
- * VPL-gelden (=langlopende lening) opgenomen
- * Niet-verdiende premies (werkwijze van rapporteren)
- * Collectieve waardeoverdracht toegelicht
- * Derivaten voorbeelden verhelderd.

Tevens zijn de twee circulaire's die DNB uitzond (6 december 2016 en 31 juli 2017) geheel in deze versie 2.0 verwerkt.

Ingangsdatum: Deze gewijzigde toelichting treedt per direct in werking. Mochten er onderwerpen zijn die rapporteurs aanleiding geven tot grote veranderingen in de data vergeleken met de oude toelichting, dan krijgen zij tot 1 juli 2018 de tijd om die wijzigingen te implementeren. Mocht dit laatste het geval zijn dan ontvangt uw relatiebeheerder hierover graag op korte termijn informatie. Dit bovenstaande geldt niet voor de wijzigingen in de twee eerder genoemde uitgebrachte circulaire's (die hebben hun eigen ingangsdatum).

1. INLEIDING

1.1 Doel van de rapportage

Een van de taken van De Nederlandsche Bank (DNB) is het verzamelen van statistische gegevens en het vervaardigen van statistieken op basis van de daarvoor geldende wettelijke nationale en internationale regelingen. Ter uitvoering van deze taak verzamelt DNB op maand- (per kalendermaand) en kwartaalbasis gegevens over transacties en posities in binnen- en buitenlandse vorderingen en verplichtingen en de verlies- en winstrekening. Op jaarbasis (per boekjaar) verzamelt DNB gegevens over, onder meer, standen van en mutaties in de waarde van kapitaal deelnemingen, verzekeringstechnische voorzieningen alsmede over de waarde van het bezit aan onroerend goed. De verzamelde informatie wordt gebruikt voor de opstelling van de Nederlandse Betalingsbalans, de Nederlandse internationale investeringspositie, de financiële rekeningen alsmede de sectorrekeningen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Voorts worden deze gegevens op basis van internationale regelgeving geleverd aan de Europese Centrale Bank (ECB) en het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen (Eurostat) voor de opstelling van de betalingsbalans, de internationale investeringspositie, de financiële rekeningen en de sectorrekeningen van de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de Europese Unie (EU).

1.2 Wettelijke basis inzendtermijn

Ingevolge artikel 7 van de Wet financiële betrekkingen buitenland 1994 (Wfbb) en de daaruit voortvloeiende Rapportagevoorschriften betalingsbalansrapportages 2003 zijn Nederlandse ingezetenen verplicht om aan DNB naar waarheid inlichtingen en gegevens te verstrekken die van belang zijn voor de samenstelling van de betalingsbalans van Nederland. Daarnaast is DNB op grond van het Mandaatbesluit sectorrekeningen financiële instellingen bevoegd om ex artikel 33, lid 3 Wet op het Centraal bureau voor de statistiek (CBS-wet) jo. het Besluit gegevensverwerking CBS bepaalde gegevens ten behoeve van statistische doeleinden bij financiële instellingen op te vragen. In artikel 8 Wfbb en artikel 37 CBS-wet wordt de geheimhouding van de verstrekte individuele inlichtingen en gegevens geregeld.

Ten aanzien van de rapportageverplichtingen gelden de volgende inzendtermijnen. De maandrapportages dienen uiterlijk de 15^e werkdag na afloop van de kalendermaand, de kwartaalrapportages uiterlijk de 30^e werkdag na afloop van een kwartaal en de jaarrapportages uiterlijk binnen 4 maanden na afloop van het betreffende boekjaar in bezit van DNB te zijn. Mochten de definitieve cijfers op dat moment nog niet beschikbaar zijn, dan dient u voorlopige cijfers – gebaseerd op zorgvuldige schattingen – in te dienen, om overschrijding van de inzendtermijn te vermijden. Zodra de definitieve cijfers bekend zijn en deze significant afwijken van de ingediende schattingen dan dient u deze zo spoedig mogelijk aan DNB te rapporteren (zie hierover ook de in deze inleiding opgenomen rubriek 1.3 Herrapportage en 1.13 Schattingen). Mocht blijken dat binnen de gestelde termijn niet aan de rapportageverplichting kan worden voldaan dan kan incidenteel, tot uiterlijk 1 werkdag voor het verstrijken van de uiterste inzenddatum een met redenen omkleed schriftelijk verzoek tot uitstel worden ingediend bij de uitstelcoördinator van de afdeling ECS. Tevens dient er contact op te worden genomen met de relatiebeheerder van de instelling.

Indien de rapportageverplichtingen niet worden nagekomen is het mogelijk dit uit hoofde van de Wfbb respectievelijk de CBS-wet te sanctioneren door middel van het opleggen van een bestuurlijke boete en/of last onder dwangsom.

1.3 Herrapportage

Bij aanvullingen en/of wijzigingen achteraf in standen en/of transacties dient de rapportage over de betreffende periode opnieuw – in herziene vorm – te worden ingezonden. In dit geval dient u contact op te nemen met uw relatiebeheerder bij DNB.

Aangezien een herrapportage consequenties heeft voor de standen van rapportages over daaropvolgende rapportageperiodes die eventueel al zijn ingezonden, dienen ook die opnieuw – in herziene vorm – te worden ingezonden. Voor de inzending van deze herzieningen geldt voor elke opeenvolgende rapportageperiode een termijn van 10 werkdagen. Na de herrapportage van een bepaalde periode heeft u dus telkens 10 werkdagen om de herziening van de daaropvolgende periode in te zenden.

Naast aanvullingen en/of wijzigingen achteraf kan het ook voorkomen dat op het moment waarop de rapportage moet worden ingediend cijfers nog niet bekend zijn. In dit geval moeten schattingen worden gerapporteerd. Deze schattingen dienen altijd te worden herzien door middel van herrapportage zodra de definitieve cijfers bekend zijn.

1.4 Ingezetenen en niet-ingezetenen

In de rapportage voor de betalingsbalans en de sectorrekeningen wordt onderscheid gemaakt naar transacties/posities tussen ingezetenen onderling en tussen ingezetenen en niet-ingezetenen. Conform definities van het Internationale Monetair Fonds (IMF) wordt met ingezetenen van een bepaald land de groep natuurlijke en rechtspersonen aangeduid die het centrum van hun economische belangen hebben in het betrokken land. In Nederland is dit onderscheid nader uitgewerkt in eerdergenoemde Wet financiële betrekkingen buitenland 1994.

De Wfbb 1994 (artikel 1) verstaat onder ingezetenen:

1. Natuurlijke personen, die hun woonplaats in Nederland hebben en in de bevolkingsregisters zijn opgenomen;
2. Rechtspersonen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen die in Nederland zijn gevestigd of kantoor houden, alsmede rechtspersonen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen die niet in Nederland zijn gevestigd doch wel vanuit Nederland worden bestuurd, voorzover DNB zulks bepaalt;
3. In Nederland gevestigde filialen, bijkantoren en agentschappen, voor zover niet reeds vallende onder 2;
4. Natuurlijke personen van Nederlandse nationaliteit, voor zover niet vallende onder 1, die op hun verzoek door Onze Minister (van Financiën) als ingezetene zijn aangewezen.

Onder niet-ingezetenen wordt verstaan: natuurlijke personen, rechtspersonen, vennootschappen, filialen, bijkantoren, agentschappen en bedrijven, niet vallende onder de omschrijving “ingezetenen”.

1.5 Wie moet rapporteren?

DNB stelt periodiek vast welke entiteiten rapportageplichtig zijn. DNB streeft naar een hoge dekking van de sector als geheel, maar ook naar een goede dekking van branches of subsectoren, zoals bedrijfstak-, ondernemings- en beroepspensioenfondsen. Bij deze dekking spelen variabelen als het balanstotaal en het bedrag aan premies een grote rol. Voor rapportages wordt een hulpmiddel ter beschikking gesteld in de vorm van een internetapplicatie (zie 1.19 e-Line Betalingsbalans).

1.6 Consolidatie of gezamenlijke rapportage

Richtlijn voor consolidatie of gezamenlijke rapportage

Voor de rapportage wordt de rapporteur gevraagd om met betrekking tot de consolidatie zo veel mogelijk aan te sluiten op de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (Titel 9 Boek 2 BW). Voor consolidatie komen alleen *binnenlandse* dochterondernemingen die in *dezelfde sector* (PFN, zie bijlage 2) actief zijn in aanmerking. De consolidatiekring moet voor de maand-, kwartaal- en jaarrapportage hetzelfde zijn. Daarnaast mag er uitsluitend integraal worden geconsolideerd en moet bij wijziging van de consolidatiekring (bijvoorbeeld door fusies en/of overnames) de relatiebeheerder bij DNB op de hoogte worden gesteld.

Gaat het om een deelneming in een *buitenlandse* entiteit dan dient deze vanwege internationale statistische afspraken altijd als een deelneming te worden gerubriceerd (geen consolidatie). Zie verder ook 3.1. Formulier AD: Deelnemingen van uw instelling.

Indien toepassing van het voorgaande tot vragen en/of problemen leidt of geen reëel beeld geeft van de economische werkelijkheid, dient u contact op te nemen met uw relatiebeheerder bij DNB.

De rapporteur die de gezamenlijke rapportage opstelt en aanlevert, is verantwoordelijk voor het nakomen van de rapportageverplichtingen van de rapporteurs namens wie wordt gerapporteerd. Sancties als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de rapportageverplichtingen zullen derhalve aan deze rapporteur worden opgelegd. Correspondentie met betrekking tot de gezamenlijke rapportage wordt verstuurd naar het correspondentieadres van de rapporteur die de rapportage verzorgt.

Uitzondering

Beheersmaatschappijen die uitsluitend in effecten beleggen, zoals beleggingsinstellingen en beleggingspools, mogen in geen geval geconsolideerd worden. Dit geldt zowel voor beleggingsinstellingen die onder de Wet financieel toezicht (Wft) vallen als beleggingsinstellingen die hier niet onder vallen (zoals institutionele fondsen). Deze belangen dienen in alle gevallen als participaties in beleggingsinstellingen of geldmarktfondsen (zie formulier AEB en AEN) gerapporteerd te worden. Op deze beleggingen mag geen “look-through” toegepast

worden, d.w.z. er mogen voor de DRA-statistiek geen individuele effecten worden gerapporteerd die schuil gaan achter beleggingsparticipaties (dus niet door de beleggingsparticipaties heen kijken).

1.7 Zelfstandige economische eenheid

In de macro-economische statistiek hebben pensioenfondsen en verzekeraars, net als andere sectoren, exposures op andere eenheden. Echter, niet elke tegenpartij is in statistisch opzicht ook een zelfstandige economische eenheid. Het komt regelmatig voor dat pensioenfondsen en verzekeraars transacties doen met partijen die in statistisch opzicht 'niet bestaan'. Dat wil zeggen dat het lege hulzen zijn, en er doorheen moet worden gekeken. Exposures op een niet-zelfstandige entiteit bestaan in statistische zin niet; de exposure moet worden meegeconsolideerd met de rapporteur.

Een eenheid is in statistisch opzicht zelfstandig indien die eenheid beschikt over:

- zelfstandige beslissingsbevoegdheid
- volledige boekhouding.

Eenheden zijn zelfstandig als zij onder andere goederen en activa zelf van eigenaar kunnen laten veranderen, zelf verplichtingen kunnen aangaan, zelf verantwoordelijk zijn voor economische beslissingen, een eigen bestuur hebben en zich zelf kunnen opheffen.

Pas als is vastgesteld dat een eenheid zelfstandig is, komt de vraag aan de orde wat voor soort vordering de rapporteur heeft op die eenheid (effect, deelneming, participatie e.d.), en op welk formulier in DRA dit dan gemeld dient te worden.

Toepassing van deze uitgangspunten kunt u het best met u rapportagebehandelaar bespreken.

1.8 Economische eigendom

Belangrijk is het begrip economisch eigendom. Voor de statistiek is dit het uitgangspunt bij de DRA-rapportages. Dat betekent dat alle beleggingen van pensioenfondsen voor rekening en risico van pensioenfondsen zelf dan wel van hun deelnemers moeten worden gemeld. Ingeleende effecten daarentegen, die weliswaar (tijdelijk) het juridisch eigendom van het pensioenfonds zijn, worden dus *niet* als het economisch eigendom van de rapporteur beschouwd; en moeten dus niet worden gerapporteerd. Uitgeleende effecten blijven *wel* het economisch eigendom van de rapporteur.

Als een pensioenfonds effectenbeleggingen uitbesteedt aan een verzekeringsinstelling kan het economisch eigendom toch bij het pensioenfonds blijven, i.e. zogeheten beleggingen onder *kapitaalcontract*. Deze effecten, dienen door het pensioenfonds zelf als beleggingen in effecten gerapporteerd te worden. Bij beleggingen onder *garantiecontract* is het eigendom daarentegen overgenomen door de verzekeraar; de pensioenverplichtingen zijn dan qua risico navenant volledig herverzekerd. Het pensioenfonds meldt daarom geen beleggingen op de balans maar meldt de post "herverzekerde deel van de technische voorzieningen" op formulier AV (zie 3.4 Verzekeringstechnische Voorzieningen). Zie ook verder onder par. 3.3 Formulieren AEB en AEN.

1.9 Vertegenwoordiging

Rapporteurs rapporteren normaliter zelfstandig, dat wil zeggen zonder tussenkomst van derden, aan DNB. Een rapporteur kan echter zijn al dan niet gezamenlijke rapportage laten verzorgen door een externe partij (een vertegenwoordiger). De rapporteur blijft te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van de rapportageverplichtingen. Sancties als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van rapportageverplichtingen worden derhalve aan de rapporteur opgelegd.

Aan vertegenwoordiging zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- a) De rapporteur stelt DNB onverwijld op de hoogte van de aanstelling van een vertegenwoordiger en van wijzigingen ten aanzien hiervan;
- b) De vertegenwoordiger mag alleen namens een rapporteur rapporteren als de gehele rapportageplicht wordt overgenomen van de rapporteur;
- c) DNB verzendt alle correspondentie op naam van de rapporteur naar het correspondentieadres van de vertegenwoordiger. Dit betekent dat ook eventuele correspondentie in verband met het opleggen van sancties naar het adres van de vertegenwoordiger wordt verzonden.
- d) De vertegenwoordiger is ingezetene.

1.10 Structuur van het rapportagemodel

Het rapportagemodel kent een algemene structuur waarbij transacties (nodig voor de betalingsbalans en de sectorrekeningen) en posities van vorderingen en verplichtingen (nodig voor de internationale investeringspositie en de sectorrekeningen) in hun onderlinge samenhang moeten worden gerapporteerd. In de rapportage vindt een reconciliatie (herleiding) plaats van begin- en eindstanden van financiële activa en passiva met alle tussenliggende mutaties (zie Tabel 1). Dit houdt overigens niet in dat alle posten in de rapportageformulieren ook daadwerkelijk moeten worden ingevuld. De in het rapportagemodel grijs gemaakte cellen (in e-Line Betalingsbalans worden deze cellen niet getoond) hoeven niet te worden ingevuld, omdat de gevraagde informatie gewoonlijk niet op maand- en/of kwartaalbasis beschikbaar is en/of de betreffende rubriek niet van toepassing is. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat transacties en posities slechts op één plek in de rapportageformulieren dienen te worden verantwoord. Bij twijfel over de juiste rubricering van transacties en standen wordt geadviseerd qua definities zoveel mogelijk aan te sluiten bij hetgeen gebruikt wordt voor de externe verslaggeving of, voor zover dit niet van toepassing is, de interne concernverslaggeving. Tot slot dient opgemerkt te worden dat alle transacties en mutaties altijd bruto dienen te worden gerapporteerd (zie paragraaf 1.9).

Uit dit algemene rapportagemodel volgt een formulierenset. De formulierenset bestaat uit formulieren voor activa- en passivaposten inclusief het bijbehorende inkomen. De formulieren bevatten kolommen voor:

Activum/Passivum:

- Land. Dit is het land van vestiging van de betrokken debiteur/crediteur (zie verder de specifieke richtlijnen per formulier: voor effectenverkeer geldt bijvoorbeeld het land van de emittent). Uitzondering hierop vormen transacties en posities met internationale instellingen zoals de ECB, de BIS en het IMF, welke niet moeten worden verantwoord onder de code van het land van vestiging van de betreffende instelling, maar met afzonderlijke landcodes (veelal beginnend met de letter X). Binnenlandse transacties en posities dienen op Nederland gerapporteerd te worden (landcode: NL). Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).
- Sector. Dit is de sector van de betrokken debiteur/crediteur. Deze indeling dient gemaakt te worden volgens de in bijlage 2 vermelde definities en codering.
- Beginstand activa/passiva. Dit is de positie aan het begin van de rapportageperiode. De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de vorige rapportageperiode. Aansluitingsverschillen in standen, bijvoorbeeld als gevolg van fusie, zijn niet toegestaan. De in dergelijke gevallen ontstane verschillen dienen te worden verantwoord onder de kolom 'overige mutaties'.
- Mutaties gedurende de rapportageperiode, te specificeren in:
 - ♦ Transacties (toename/afname activa/passiva). De bruto transacties gedurende de rapportageperiode moeten in totalen per land worden gewaardeerd tegen marktprijzen. Bij sommige onderdelen mag worden volstaan met de netto mutatie;
 - ♦ Winst/verlies. Deze kolom komt alleen voor bij kapitaaldeelnemingen;
 - ♦ Gedeclareerd dividend. Deze kolom komt alleen voor bij kapitaaldeelnemingen;
 - ♦ Wisselkoersveranderingen. Onder deze rubriek vallen waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers;
 - ♦ Prijsmutaties. Hieronder op te nemen veranderingen in de (markt-)prijs;
 - ♦ Overige mutaties. Hieronder vallen alle overige waarderingsverschillen ten opzichte van eerder gerapporteerde gegevens. Ter voorkoming van vragen achteraf wordt aanbevolen om substantiële bedragen specifiek toe te lichten bij uw relatiebeheerder.
- Eindstand activa/passiva. Dit is de positie aan het eind van de rapportageperiode.

Bijbehorend inkomen:

- Beginstand aangegroeide rente. Dit is de stand van de aangegroeide rente aan het begin van de rapportageperiode sinds de laatste rentevergoeding. De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de vorige periode.
- Mutaties gedurende de rapportageperiode, te specificeren in:

Aangegroeide rente in de loop van de periode. De rente moet worden geboekt in de periode waarin deze is ontstaan. Daarom wordt in deze kolom de rente gevraagd die in de loop van de rapportageperiode is aangegroeid bij de te vorderen/verschuldigde hoofdsom. Bij leningen en bij effecten zónder ISIN-code moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen (uitzondering: bij negatieve rente niets invullen).

- ♦ Ontvangen rente in de loop van de periode. Hier wordt de bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) vermeld die in de gevraagde rapportageperiode is ontvangen.

- ♦ Betaalde rente in de loop van de periode. Hier wordt de bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) vermeld die in de gevraagde rapportageperiode is betaald.
- ♦ Rentever schillen. Hieronder vallen alle waarderingsverschillen ten opzichte van eerder gerapporteerde rentegegevens.
- Eindstand aangegroeide rente. Dit is de stand van de aangegroeide rente aan het eind van de rapportageperiode.
- Ontvangen/betaald dividend. Hier wordt het bruto dividend (vóór aftrek van dividendbelasting) vermeld dat in de gevraagde rapportageperiode is ontvangen c.q. betaald.

De cijfers mogen uitsluitend worden gerapporteerd in duizenden euro's (EUR). De bedragen moeten daarbij worden afgerond op hele eenheden van 1.000 (bijvoorbeeld: EUR 1.250.490 wordt 1.250). Afronding dient alleen te geschieden op het niveau waarop gerapporteerd wordt. Met andere woorden, indien een te rapporteren bedrag een optelling van meerdere afzonderlijke bedragen is, dan moeten eerst de niet-afgeronde bedragen worden opgeteld waarna het afgeronde totaal wordt ingevuld.

1.11 Rapportage van ISIN-effecten

Bij rapportage van effecten op basis van ISIN code moeten onder begin- en eindstanden activa/ passiva en onder overige mutaties in plaats van marktwaarden *aantallen voor aandelen* en *nominale waarden voor schuldpapier* gerapporteerd worden (maar zie de uitzonderingen op pag. 26). Bij de rapportage van aandelen in aantallen, dient afgerond te worden op hele eenheden. De nominale waarde van schuldpapier dient omgerekend te worden naar duizenden euro's.

LET OP: het is niet toegestaan effecten met ISIN-code in uw bezit op formulieren bestemd voor effecten zónder ISIN-code te rapporteren; kortom, het is niet meer toegestaan aangehouden ISIN-effecten geaggregeerd te melden. Elk ISIN-effect dient afzonderlijk te worden vermeld op de formulieren AEB-AI of AEN-AI (idem voor KGI, zie par. 3.3). Op deze manier is DNB beter in staat de ECB van de noodzakelijke informatie te voorzien om de betalingsbalans en het houderschap van binnenlandse effecten op te stellen.¹

¹ Dit is gebaseerd op de Wfbv aangevuld met de Rapportagevoorschriften betalingsbalansrapportages (RV 2003) en op de SHS Regulation (ECB/2012/24).

Bedragen in duizenden euro's

Tabel 1: DRA-standaardformulier (Reconciliatiemodel directe

Soort activa/ passiva	Land van vestiging debiteur/ crediteur	Sector van de debiteur/ crediteur	Vordering/verplichting						Rente					
			Stand aan het begin van de periode (excl. aange- groeide rente)	Mutaties gedurende de periode			Stand aan het eind van de periode (excl. aange- groeide rente)	Stand aange- groeide rente aan het begin van de periode	Mutaties gedurende de periode			Stand aange- groeide rente aan het einde van de periode		
				Transacties		Overige mutaties			Transacties		Waarde- rings- en andere verschillen			
				Toename activa/ passiva	Afname activa/ passiva				Wissel- koers- verande- ringen	Prijs- mutaties			Ontvangen rente in de loop van de periode	Betaalde rente in de loop van de periode
(1)	(2a/2b)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)

Reconciliatie vordering/verplichting: stand aan het begin van de periode (kolom 3) + mutaties gedurende de periode (kolom 4 – 5 + 6 + 7 + 8) = stand aan het einde van de periode (kolom 9)

Reconciliatie rente activa: stand aan het begin van de periode (kolom 10) + mutaties gedurende de periode (kolom 11 – 12 + 13 + 14) = stand aan het einde van de periode (kolom 15).

Reconciliatie rente passiva: stand aan het begin van de periode (kolom 10) + mutaties gedurende de periode (kolom 11 + 12 – 13 + 14) = stand aan het einde van de periode (kolom 15).

1.12 Saldering

Instellingen kunnen binnen een rapportageperiode transacties van dezelfde soort maar tegengesteld van karakter hebben. Ook kunnen zij dezelfde soort balanspost zowel aan de actiefzijde als aan de passiefzijde van de balans hebben staan. Deze transacties en posities mogen niet worden gesaldeerd, behalve uit hoofde van consolidatie tussen groepsmaatschappijen die gezamenlijk rapporteren. Met andere woorden, zowel posities als de mutaties daarin moeten in principe bruto worden gerapporteerd. Op deze regel mag alleen een uitzondering worden gemaakt indien dit expliciet bij een (sub)formulier is vermeld (bijvoorbeeld subformulier AO-RC).

1.13 Tekencententie

Begin- en eindstanden:

Algemeen geldt dat de (zonder teken) gerapporteerde begin- en eindstanden op de formulieren voor activa als vorderingen, en de begin- en eindstanden op de formulieren van passiva als verplichtingen worden beschouwd. Standen van zowel activa als passiva dienen daarom als positieve bedragen (zonder teken) te worden gemeld. Het is derhalve niet toegestaan standen met een min-teken te rapporteren, behoudens de hieronder genoemde uitzonderingen.

Uitzonderingen:

Bij een beperkt aantal subformulieren is het wel mogelijk negatieve begin- en eindstanden (met min-teken) in te vullen. Dit betreft de standen van kapitaaldeelname die (zowel aan de activa-kant als de passiva-kant) negatief kunnen zijn (in de jaarrapportage: de subformulieren AD-C en PD-C), beleggingen in effecten in geval van short-posities (formulieren AEB en AEN), de saldi van rekeningen-courant (subformulier AO-RC) die zowel een vordering als een schuld kunnen inhouden (zie verder de toelichting op subformulier AO-RC) en het totaal van het stichtingskapitaal en reserves (formulier AR). Voor genoemde subformulieren geldt dat negatieve standen c.q. schulden met een min-teken moeten worden gemeld.

Transacties:

De in de transactiekolommen gemelde transacties dienen zonder teken te worden gerapporteerd, aangezien onderscheid wordt gemaakt tussen aan- en verkopen, opname en aflossing van een lening, toe- of afname van een rekening-courant saldo, etcetera.

Herwaarderings/Overige mutaties:

Bij herwaarderings en overige mutaties kunnen mutaties worden gemeld die zowel een toename (plusteken) als een afname (minteken) van de stand inhouden.

Inkomen:

Inkomen op financiële activa en passiva dient zonder teken gerapporteerd te worden. De enige uitzondering hierop is de post exploitatieresultaat op onroerend goed op het formulier ADO-C.

Winst- en verliesrekening

De bedragen op de formulieren voor de winst- en verliesrekening (alle formulieren beginnend met WV) dienen zonder teken gerapporteerd te worden. Uitzonderingen hierop vormen de subformulieren WVB-L (lasten) en WVA-R (resultaten).

1.14 Waarderingsgrondslagen en omrekening naar euro

De te rapporteren posities (begin- en eindstanden) dienen in beginsel te worden gewaardeerd tegen de geldende *marktprijzen* (maar zie uitzondering hieronder). Voor de waardering van de eindstanden per maand en per kwartaal dient gebruik te worden gemaakt van marktprijzen per maand- respectievelijk kwartaalultimo, waarbij bedragen in vreemde valuta naar euro dienen te worden omgerekend tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers op de laatste dag van de betreffende maand respectievelijk kwartaal². Indien u in uw systemen beschikt over eigen marktconforme wisselkoersen, dan mag u hiervan bij de omrekening gebruik maken. Voor de beginstanden per maand en kwartaal dient hierbij te worden uitgegaan van de ultimo marktprijzen en ultimo wisselkoersen van de voorliggende rapportageperiode. Indien actuele marktprijzen (c.q. recente transactieprijs) niet voorhanden zijn, zoals bij niet-beursgenoteerde effecten, dan zijn zorgvuldige benaderingen van de actuele waarden acceptabel. Standen van kapitaaldeelname hoeven overigens niet op maand- of kwartaalbasis te worden gerapporteerd. Deze worden uitsluitend in de jaarrapportage gevraagd. Bij transacties komt de marktprijs in vrijwel alle gevallen overeen met de feitelijk overeengekomen transactiewaarde. Omrekening van transacties in vreemde valuta naar euro dient plaats te vinden tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers van de dag waarop de transactie heeft plaatsgevonden, dan wel de bij de

² Voor informatie over wisselkoersen kunt u terecht op de website van DNB (<http://www.statistics.dnb.nl>)

transactie feitelijk gehanteerde wisselkoers. Bij de melding van netto-mutaties in vreemde valuta (subformulier AO-RC) kan worden volstaan met de omrekening van de netto mutatie per valutasoort tegen de gemiddelde maand/kwartaal (midden-) koers van de betreffende rapportage maand/ kwartaal.

Uitzondering: uitstaande leningen waarden tegen nominale waarde!

Volgens internationale statistische standaarden (zoals ESA2010 en ECB-verordeningen) moeten alle *uitstaande* leningen en andere vorderingen en verplichtingen voorkomend op de subformulieren van AO en PO gewaardeerd worden tegen de *nominale waarde* (dat is oorspronkelijk verstrekte lening minus aflossingen). Dit geldt ook voor transacties waarbij nieuwe vorderingen of verplichtingen ontstaan. Conform deze voorschriften dienen de standen van alle leningen, ook die van verstrekte woninghypotheken, tegen de nominale waarde in de DRA-rapportage te worden opgenomen. Voor één type transacties geldt een andere waardering: als een bestaande lening aan een andere eenheid wordt verkocht (dan wel van een andere eenheid wordt gekocht, bijvoorbeeld een pakket hypotheken van een andere financiële instelling), deze verkoop (of aankoop) tegen transactiewaarde dient te worden gerapporteerd. Als deze transactiewaarde afwijkt van de nominale waarde, dient het verschil als prijsmutatie te worden verantwoord. Eventuele mutaties als gevolg van wisselkoersveranderingen bij leningen in vreemde valuta dienen niet als prijsmutatie maar als wisselkoersmutaties te worden opgenomen. Zie ook 3.5 Overige activa en 5.3 Overige passiva.

Eindstanden in *vreemde valuta* van kapitaaldeelname en onroerend goed in het buitenland, die overigens uitsluitend *op jaarbasis* worden gevraagd, dienen naar euro te worden omgerekend tegen de vastgestelde referentie(midden-)koers op de laatste dag van het betreffende jaar. Voor de beginstanden dient hierbij te worden uitgegaan van de ultimo wisselkoersen van het voorliggende jaar.

De per jaar te rapporteren posities kapitaaldeelname en onroerend goed (begin- en eindstanden) dienen in beginsel eveneens te worden gewaardeerd tegen de geldende marktprijzen (actuele waarde). Bij kapitaaldeelname in *beursgenoteerde aandelen* dient te worden gewaardeerd tegen de geldende beurskoers, waarbij het verschil tussen netto-vermogenswaarde c.q. boekwaarde en beurswaarde onder *overige mutaties* dient te worden opgenomen. Bij kapitaaldeelname in *niet-beursgenoteerde aandelen* kan worden volstaan met een waardering van de deelneming op basis van de netto-vermogenswaarde³. Bij het ontbreken van gegevens over de netto-vermogenswaarde van de deelneming kan noodgedwongen worden volstaan met vermelding van de boekwaarde van de deelneming (bijvoorbeeld op basis van de historische kostprijs). Deze waarderingsgrondslag is uitsluitend toegestaan bij:

- Minderheidsdeelname waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde ontbreekt;
- Meerderheidsdeelname in een ingezetene subholding, die wordt gehouden door een buitenlandse moeder, waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde bij de ingezeten subholding ontbreekt (omdat de consolidatie slechts op het niveau van de moedermaatschappij plaats vindt).

1.15 Tijdstip van waarneming voor effecten

De posities en de mutaties in effecten dienen in principe gerapporteerd te worden op basis van handelsdatum (trade date). Indien dit niet mogelijk is mogen de gegevens ook op basis van settlementdatum worden gerapporteerd. Onder handelsdatum moet verstaan worden de datum waarop de transactie tot stand komt. De settlementdatum is de datum waarop de wijziging in de effectenposities daadwerkelijk in de bewaaradministratie wordt doorgevoerd en waarop de geldelijke afwikkeling plaats vindt. In geval van rapportage op basis van handelsdatum dienen de gelden die uit hoofde van de transacties nog te vorderen c.q. nog verschuldigd zijn, onder overige activa (AO-OK) dan wel overige passiva (PO-OK) te worden verantwoord. Indien de gegevens op basis van handelsdatum worden gerapporteerd en een transactie wordt, om welke reden dan ook, niet volgens de oorspronkelijk overeengekomen transactievoorwaarden uitgevoerd, dan dient hiervoor in dezelfde rapportageperiode (als handels- en settlementdatum in dezelfde periode vallen) of in de daaropvolgende rapportageperiode (als handels- en settlementdatum niet in dezelfde maand vallen) voor gecorrigeerd te worden. Een rapportageperiode loopt vanaf de sluiting van de handel op de laatste handelsdag van de kalendermaand/het kwartaal ervoor tot de sluiting van de handel op de laatste handelsdag van de kalendermaand/het kwartaal.

1.16 Schattingen

In sommige gevallen kunnen op het moment van uitvraag bepaalde gegevens nog niet definitief beschikbaar zijn. Het is dan toegestaan om schattingen te rapporteren. Deze schattingen dienen, zo spoedig mogelijk maar uiterlijk samenvallend met de jaarrapportages, te worden herzien met de werkelijke/definitieve cijfers door middel van herrapportages (zie ook 1.3 Herrapportage).

³ Voor het begrip 'netto-vermogenswaarde' wordt verwezen naar de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

1.17 Keuze tussen maand- en kwartaalvariant

Onderdelen van de rapportage die betrekking hebben op buitenlandse posities worden in de maandrapportage gerapporteerd. Voor bepaalde onderdelen van de rapportage die betrekking hebben op binnenlandse posities⁴ heeft u als rapporteur de keuze om in de maand- dan wel in de kwartaalrapportage te rapporteren. De eerste optie wordt aangeduid als de maandvariant (PNM), de tweede optie als de kwartaalvariant (PNK). Kiest u voor profiel PNM dan dient u in de maandrapportage zowel de binnenlandse als de buitenlandse posities te rapporteren op formulieren PO, AD, ADO, AEN/AEB, AO en D. Kiest u voor profiel PNK dan rapporteert u in de maandrapportage alleen de buitenlandse posities op deze formulieren. In de kwartaalrapportage rapporteert u dan naast de formulieren voor stichtingskapitaal, reserves, technische voorzieningen en diverse formulieren voor winst- en verliesposten ook de binnenlandse posities op formulieren PO, AD, ADO, AEN/AEB, AO en D. De jaarrapportage is voor beide varianten identiek. Nadere informatie over de verschillen in de rapportages van de profielen vindt u bij de bespreking van de formulieren (hoofdstuk 3 tot en met 6).

U dient deze keuze aan DNB kenbaar te maken voordat u begint met rapporteren. Nadien kan deze keuze alleen na overleg met DNB gewijzigd worden.

1.18 Onderdelen Rapportages Profiel PNM

De rapportages voor profiel PNM (maandvariant) bestaan uit een maand-, kwartaal- en jaarrapportage met de volgende onderdelen:

1.18.1 Onderdelen maandrapportage PNM

De maandrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen voor de maandvariant bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en)
Formulier ADO	Activa: onroerend goed (met uitzondering van indirect bezit via buitenlandse deelnemingen)
Formulier AEB	Activa: beleggingen in buitenlandse effecten
Formulier AEN	Activa: beleggingen in Nederlandse effecten
Formulier AO	Overige activa
Formulier D	Financiële derivaten
Formulier PO	Overige passiva

1.18.2 Onderdelen kwartaalrapportage PNM

De kwartaalrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen voor de maandvariant bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AV	Activa: herverzekeringstechnische voorzieningen
Formulier ANF	Activa: immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa
Formulier PV	Passiva: verzekeringstechnische en overige voorzieningen
Formulier WVT	Winst- en verliesrekening: winst en verlies
Formulier WVP	Winst- en verliesrekening: premies en uitkeringen
Formulier WVB	Winst- en verliesrekening: baten en lasten
Formulier WVA	Winst- en verliesrekening: andere verwante variabelen

1.18.3 Onderdelen jaarrapportage PNM

De jaarrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en)

⁴ Het betreft de binnenlandse posities op formulieren PO, AD, ADO, AEN, AO en D.

Formulier ADO	Activa: onroerend goed (met uitzondering van indirect bezit via buitenlandse deelnemingen)
Formulier AV	Activa: herverzekeringstechnische voorzieningen
Formulier ANF	Activa: immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa
Formulier AR	Passiva: stichtingskapitaal en reserves
Formulier PV	Passiva: verzekeringstechnische en overige voorzieningen

1.19 Onderdelen Rapportages Profiel PNK

De rapportages voor profiel PNK (kwartaalvariant) bestaan uit een maand-, kwartaal- en jaarrapportage met de volgende onderdelen:

1.19.1 Onderdelen maandrapportage PNK

De maandrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen voor de kwartaalvariant bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en) in niet-ingezetenen
Formulier ADO	Activa: onroerend goed in het buitenland (met uitzondering van indirect bezit via buitenlandse deelnemingen)
Formulier AEB	Activa: beleggingen in buitenlandse effecten
Formulier AEN	Activa: beleggingen in Nederlandse effecten bewaard bij een buitenlandse bewaarinstelling
Formulier AO	Overige buitenlandse activa
Formulier D	Financiële derivaten met niet-ingezetene tegenpartijen
Formulier PO	Overige buitenlandse passiva

1.19.2 Onderdelen kwartaalrapportage PNK

De kwartaalrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen voor kwartaalvariant bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en) in ingezetenen
Formulier ADO	Activa: onroerend goed in Nederland (met uitzondering van indirect bezit via deelnemingen in het buitenland)
Formulier AEN	Activa: beleggingen in Nederlandse effecten bewaard bij een Nederlandse bewaarinstelling
Formulier AV	Activa: herverzekeringstechnische voorzieningen
Formulier ANF	Activa: immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa
Formulier AO	Activa: overige Nederlandse activa
Formulier D	Financiële derivaten met ingezetene tegenpartijen
Formulier PV	Passiva: verzekeringstechnische en overige voorzieningen
Formulier PO	Passiva: overige Nederlandse passiva
Formulier WVT	Winst- en verliesrekening: winst en verlies
Formulier WVP	Winst- en verliesrekening: premies en uitkeringen
Formulier WVB	Winst- en verliesrekening: baten en lasten
Formulier WVA	Winst- en verliesrekening: andere verwante variabelen

1.19.3 Onderdelen jaarrapportage PNK

De jaarrapportage betalingsbalans en sectorrekeningen bestaat uit de volgende formulieren:

Formulier	Inhoud
Formulier 1	Registergegevens algemeen
Formulier 2	Registergegevens specifiek
Formulier AD	Activa: deelnemingen door de rapporterende onderneming en/of door meegeconsolideerde ingezetene groepsmaatschappij(en)
Formulier ADO	Activa: onroerend goed (met uitzondering van indirect bezit via buitenlandse deelnemingen)
Formulier AV	Activa: herverzekeringstechnische voorzieningen
Formulier ANF	Activa: immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa
Formulier AR	Passiva: stichtingskapitaal en reserves
Formulier PV	Passiva: verzekeringstechnische en overige voorzieningen

1.20 E-line betalingsbalans

Ter ondersteuning van de rapportage heeft DNB een elektronisch hulpmiddel ontwikkeld (e-Line Betalingsbalans) waarbij gebruik wordt gemaakt van het internet. De basisgedachte hierbij is dat via een specifieke website standaardsoftware ter beschikking wordt gesteld aan de rapporteur. Door deze aanpak hoeft geen locale installatie bij de rapporteurs plaats te vinden. De beoogde applicatie is uiteraard adequaat beveiligd.

Via deze internetapplicatie wordt onder meer de mogelijkheid geboden om op een centrale plaats commentaar en/of toelichtende tekst aan de rapportage toe te voegen. Voor separate richtlijnen voor het gebruik van e-Line Betalingsbalans verwijzen wij u naar de website <https://bb.dnb.nl>.

1.21 Nadere informatie

Hieronder vindt u de contactgegevens van De Nederlandsche Bank.

Algemene contactinformatie De Nederlandsche Bank, divisie Statistiek, Afdeling Verzekeraars- en Pensioenfondsenstatistieken:

De Nederlandsche Bank NV
Divisie Statistiek
Afdeling Verzekeraars- en Pensioenfondsenstatistieken (VPS)
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Voor nadere inlichtingen betreffende registergegevens kunt u contact opnemen met het expertisecentrum:

Telefoon: 020 – 524 6111
e-mail: sir.dra@dnb.nl

Voor nadere informatie betreffende e-Line Betalingsbalans (inclusief technische storingen) kunt u contact opnemen met de servicedesk:

Telefoonnummer: 020-5246111
E-mail: servicedesk@dnb.nl

Voor inhoudelijke zaken aangaande de rapportages kunt u telefonisch contact opnemen met uw relatiebeheerder of een e-mail sturen aan dra.vps@dnb.nl.

2. REGISTERGEGEVENS

2.1 Formulier: Registergegevens algemeen

Op formulier 1 (Registergegevens algemeen) wordt algemene registerinformatie getoond, zoals deze van de rapporteur in het DNB-register is vastgelegd op basis van een door de rapporteur ingevuld registratieformulier. Het gaat hier om:

- **Gegevens van de rapporteur:** naam, correspondentie- en bezoekadres;
- **Gegevens van diens vertegenwoordiger** (voorzover van toepassing): naam, correspondentie- en bezoekadres;
- **Overige gegevens:** registratienummer DNB en inschrijvingsnummer bij Kamer van Koophandel.

NB

Wijzigingen in registergegevens moeten bij voorkeur per e-mail (sir.dra@dnb.nl) of anders schriftelijk (DNB, Divisie Statistiek, afdeling DSC, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam) worden doorgegeven.

2.2 Formulier: Registergegevens specifiek

Op formulier 2 (Registergegevens specifiek) wordt specifieke registerinformatie getoond, zoals deze van de rapporteur in het DNB-register is vastgelegd. Het gaat hier om:

- Rapportageprofiel
- Boekjaar van de rapporteur
- Contactperso(o)n(en)
- Overzicht Nederlandse ingezetenen die in de rapportage zijn inbegrepen (100% geconsolideerd)
- Te rapporteren periode

NB

Wijzigingen in registergegevens moeten bij voorkeur per e-mail (sir.dra@dnb.nl) of anders schriftelijk (DNB, Divisie Statistiek, afdeling DSC, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam) worden doorgegeven.

3. FORMULIEREN VOOR VORDERINGEN (ACTIVA)

3.1 Formulier AD: Deelnemingen van uw instelling

Op maand- en/of kwartaalbasis moet subformulier AD-C worden ingevuld in geval er door uw instelling in het kapitaal van een onderneming wordt deelgenomen. Op jaarbasis (per boekjaar) moeten de subformulieren AD-A (algemene informatie) en AD-C (volledige reconciliatie van de cijfers) worden ingevuld over deelnemingen door uw instelling in het kapitaal van ondernemingen, zowel ingezetene als niet-ingezetene. Er is een rechtstreeks *verband tussen beide*: in AD-C geven rapporteurs bedragen over hun deelnemingen, in AD-A de bijbehorende namen en andere kwalitatieve kenmerken van die deelnemingen.

Voor de kwalificatie van een deelneming dient puur gekeken te worden naar de relatieve omvang en is sprake van een deelneming als het belang ten minste 10% is. Zij vallen daarmee binnen het statistische begrip 'directe investeringen'. Cross-participaties (door u of in uw dochterondernemingen) van kleiner dan 10% vallen ook onder de 'directe investeringen' en dienen daarom altijd op het deelnemingenformulier te worden verantwoord. (indien deze groter dan of gelijk worden aan 10%, moeten zij worden gemeld onder deelnemingen groter dan of gelijk aan 10%).

Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier PD-C (en PD-A)

Er wordt van een deelneming gesproken als een niet-ingezetene, of - voor zover van toepassing - ingezetene onderneming ten minste 10% van het aandelenkapitaal van de Nederlandse rapporterende onderneming bezit. Dit betekent dat op formulier PD-C de regel "Deelnemingen in uw onderneming door aandeelhouders kleiner dan 10%" niet meer mag worden ingevuld. Deze gegevens dienen op het formulier over effecten te worden gemeld (met een volledige reconciliatie). (N.B.: cross-participaties kleiner dan 10% moeten nog wel worden verantwoord.)

Formulier AD-C (en AD-A)

Er wordt van een deelneming gesproken als de Nederlandse rapporterende onderneming ten minste 10% van het aandelenkapitaal van een niet-ingezetene, of - voor zover van toepassing - ingezetene onderneming bezit. Dit betekent dat op formulier AD-C de regel "Uw deelnemingen kleiner dan 10% in ondernemingen" niet meer mag worden ingevuld. Deze gegevens dienen op het formulier over effecten te worden gemeld (met een volledige reconciliatie). (N.B.: cross-participaties kleiner dan 10% moeten nog wel worden verantwoord.)

Uitzondering: posities in beleggingsfondsen en geldmarktfondsen worden altijd tot 'portfolio investment', gerekend, ongeacht het relatieve belang. Het zijn dus effecten. Beleggingen en investeringen in participaties van beleggingsinstellingen (activa voor alle ondernemingen en passiva voor de beleggingsinstelling) kunnen dus geen deelneming (ofwel directe investering) zijn (ongeacht het relatieve belang). Dit betekent dat:

- beleggingen in participaties van beleggingsinstellingen en geldmarktfondsen (aan de actiefzijde voor alle ondernemingen) altijd op de effectenformulieren AEN en AEB dienen te worden gerapporteerd en niet op formulier AD.

De vorm waarin wordt deelgenomen kan van geval tot geval verschillen:

- Via aandelenkapitaal: uw instelling neemt geheel of gedeeltelijk deel in het aandelenvermogen van een andere onderneming of verstrekt een andersoortige kapitaalbijdrage (bijvoorbeeld in verband met de afdekking van verliezen);
- Anders dan via aandelen: door middel van de verschaffing van werkkapitaal door uw onderneming aan dochterondernemingen voorzover geen zelfstandige juridische eenheid (bijkantoren en/of branches).

Kapitaaldeelnemingen beperken zich niet tot de transacties waarbij een fysieke geldstroom plaatsvindt, maar komen ook voor in geval van bijvoorbeeld:

- Aandelenruil;
- Inbreng van activa en/of passiva (tegen aandelen);
- Omzetting van dividend, lening of rekening-courant in aandelen. Hiervan dient u tevens de tegenpost te melden op subformulier AD-C (dividend) c.q. subformulier AO-LL (lening) respectievelijk subformulier AO-RC (rekening-courant).

Achtergestelde en eeuwigdurende leningen vallen niet onder het begrip deelnemingen. Zij dienen te worden verantwoord onder langlopende leningen (subformulier AO-LL).

De kapitaal deelnemingen moeten – gemeten naar de stand aan het begin van de maand – uitgesplitst worden naar de volgende categorieën:

1. **Uw deelnemingen groter dan of gelijk aan 10% in ondernemingen/branches.** Hiervan is sprake als er een blijvend belang is van tenminste 10% in het aandelenkapitaal of gelijkwaardig vermogen. Tot deze rubriek behoren ook alle juridisch niet-zelfstandige in het buitenland gevestigde branches of bijkantoren. Ook deelnemingen in aandeelhouders (cross-participaties), mits deze groter dan of gelijk zijn aan 10%, vallen hieronder. Deelnemingen tussen ingezetene groepsmaatschappijen die in de rapportage meegeconsolideerd zijn, mogen uiteraard niet gerapporteerd worden;
2. **Uw deelneming in uw aandeelhouders (cross-participaties) kleiner dan 10%.** Hiervan is sprake wanneer er voor minder dan 10% wordt deelgenomen in het vermogen van uw aandeelhouders. Cross-participaties groter dan of gelijk aan 10% moeten worden verantwoord onder rubriek 1.

Formulier AD-A: in te vullen gegevens

Dit formulier wordt uitsluitend in de jaarrapportage ingevuld, in te vullen gegevens gelden voor alle profielen. Op het formulier dienen de volgende gegevens met betrekking tot de deelneming te worden vermeld:

- naam van de onderneming waarin wordt deelgenomen;
- het land van vestiging van de deelneming (zie bijlage 1);
- de sector van de onderneming waarin wordt deelgenomen (zie bijlage 2a);
- het percentage waarvoor in het kapitaal van de onderneming wordt deelgenomen per het einde van het boekjaar;
- de grondslag (marktwaarde, netto vermogenswaarde of historische kostprijs) volgens welke de deelneming is gewaardeerd.

Formulier AD-C: in te vullen gegevens

Profiel PNM	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land	X		
Sector	X		
Stand aan het begin van de periode			X
Aan-/verkopen door ingezetenen	X		X
Winst/verlies			X
Ontvangen dividend in de loop van de maand	X		
Gedeclareerd dividend			X
Herwaarderings			X
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Profiel PNK	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land	X	X	
Sector	X	X	
Stand aan het begin van de periode			X
Aan-/verkopen door ingezetenen	X	X	X
Winst/verlies			X
Ontvangen dividend in de loop van de maand/het kwartaal	X	X	
Gedeclareerd dividend			X
Herwaarderings			X
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Indien u gekozen heeft voor profiel PNK dient u in de maandrapportage het formulier alleen in te vullen voor zover zaken betrekking hebben op deelnemingen in het buitenland. In de kwartaalrapportage rapporteert u zaken die betrekking hebben op binnenlandse deelnemingen.

Toelichting bij in te vullen gegevens:

Land waarin is geïnvesteerd

Onder 'land waarin is geïnvesteerd' dient het land van vestiging van de deelneming te worden vermeld. Een lijst met te gebruiken land-codes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Sector waarin geïnvesteerd is

Deze uitsplitsing naar de sector van de deelneming dient te worden gemaakt volgens de in bijlage 2 vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van het jaar

De 'stand aan het begin van het jaar' dient overeen te komen met de eindstand van vorig jaar. Onder 'stand aan het eind van het jaar' dient, naar rato van het % van de deelneming(en), het aandeel te worden gemeld in de waarde van de deelneming(en), getotaliseerd per land en sector waarin geïnvesteerd is, aan het eind van het rapportagejaar. In geval van (deels) beursgenoteerde aandelen moet, volgens ECB-richtlijnen, de stand in beurswaarde (= marktwaarde) van de deelneming worden vermeld. In geval van niet beursgenoteerde aandelen dient in principe het aandeel in de netto-vermogenswaarde van de deelneming te worden gemeld. Indien deze informatie niet beschikbaar is, kan noodgedwongen worden volstaan met vermelding van de boekwaarde van de deelneming (bijvoorbeeld op basis van de 'net equity value' of de historische kostprijs). Deze waarderingsgrondslag is uitsluitend toegestaan bij:

- minderheidsdeelnemingen waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde ontbreekt;
- meerderheidsdeelnemingen in een ingezetene subholding, die wordt gehouden door een buitenlandse moeder, waarbij informatie over de netto-vermogenswaarde bij de subholding ontbreekt (omdat de consolidatie slechts op het niveau van de moedermaatschappij plaats vindt).

Aan-/verkoppen van deelnemingen

De 'aan- en verkopen' gedurende het jaar inzake kapitaal deelnemingen in ondernemingen dienen bruto (dat wil zeggen: aankopen en verkopen afzonderlijk) getotaliseerd per land én per sector van deelneming te worden verantwoord. Bij de verkoop van deelnemingen worden boekwinsten of –verliezen gerealiseerd. Deze verkoop dient als transactie te worden geboekt tegen de verkoopprijs. Boekwinsten of – verliezen op de verkoop van deelnemingen moeten als prijsmutatie worden gerapporteerd.

Voor de rapportage wordt dit hieronder geïllustreerd met een voorbeeld.

Voorbeeld: Formulier AD-C (jaar)

Stel dat entiteit A twee deelnemingen heeft: B en C. Beide staan voor EUR 100 mln op de balans. In periode 1 verkoopt entiteit A deelneming B voor EUR 150 mln. Omdat deze deelneming slechts voor EUR 100 mln in de boeken staat, moet de waardering naar EUR 150 mln gebracht worden door middel van een prijsmutatie van EUR +50 mln. Tabel 1 geeft deze boeking weer voor de activa.

Tabel 1: rapportage boekwinst bij verkoop deelneming

Subformulier AD-C							
Stand aan het begin van het jaar	Mutaties gedurende het jaar						Stand aan het eind van het jaar
	Transacties			Herwaardering		Overige mutaties	
	Aankopen	Verkopen	Gedeclareerd dividend	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
200.000	0	150.000	0	0	+50.000	0	100.000

Onder aan- en verkopen vallen ook:

- kapitaalstortingen;
- de afdekking van verliezen (= informele kapitaalstortingen);
- storting van werkkapitaal in buitenlandse branche(s);
- terugstortingen van aandelenkapitaal door de deelneming;

- conversie van leningen of rekening courant in aandelen, omzetting van stockdividenden, etc. (hiervan dient u tevens de tegenpost te melden op subformulier AD-C (dividend) c.q. subformulier AO-LL (lening) respectievelijk subformulier AO-RC (rekening-courant).
- Wanneer de instelling via beursaankopen geleidelijk aan een belang in een onderneming verwerft, dienen deze aankopen als belegging in effecten (via maandformulier AEB) te worden verantwoord. Zodra echter de deelneming het belang van 10% of meer overschrijdt, dient herrubricering plaats te vinden van effectenbezit naar directe investering (kapitaaldeelname). De op- en afboeking van de hiermee gemoeide stand dient te worden verantwoord in de kolom 'overige mutaties' van de betreffende maand- (AEN/AEB) en jaarformulieren (AD). Neemt u hierover graag contact op met de relatiebeheerder van DNB.

Winst/verlies

Onder 'winst/verlies' dient de aan de deelneming toe te rekenen winst respectievelijk het verlies te worden gemeld na belastingen, exclusief buitengewone baten en lasten en vóór winstverdeling. Buitengewone baten en lasten dienen onder 'overige mutaties' te worden opgenomen. Onder buitengewone baten en lasten worden onder meer gerekend een incidentele grote bate uit de verkoop van een deelneming of een incidentele grote afboeking van een deelneming. Indien de stand van de deelneming is gewaardeerd tegen historische kostprijs dient, om de reconciliatie sluitend te maken, het gedeclareerde dividend tevens in de kolom 'winst' te worden gemeld.

Ontvangen dividend in de loop van de maand/het kwartaal

Onder 'ontvangen dividend' dient het gedeclareerde dividend in die betreffende maand of kwartaal gerapporteerd te worden. Gedurende de periode tussen de declaratie en de feitelijke ontvangst van het dividend dient dan wel een (kortlopende) vordering op de deelneming te worden gemeld, tenzij de vordering deel uitmaakt van het rekening-courant saldo tussen de betrokken partijen en uit dien hoofde al wordt gemeld.

N.B. Let u erop dat wat u in het *jaar*formulier zult gaan melden precies aan moet sluiten bij wat u eerder in de maand of kwartaal aan gedeclareerde dividenden hebt gerapporteerd. Blijken de eerder gerapporteerde maanden of kwartalen niet aan te sluiten bij de jaarrapportage, dan dient herrapportage van die maanden of kwartalen te volgen.

Bij alle rapportages (maand, kwartaal, jaar) geldt hier dat irrelevant is op welk boekjaar dit dividend betrekking heeft, wél in welke periode het is gedeclareerd dan wel is ontvangen.

Voorbeeld: een pensioenfonds ontvangt in najaar 2017 dividend n.a.v. resultaten eerste halfjaar 2017 €5 mln. Daarnaast ontvangt het tegelijk € 10 mln vanwege uitgesteld dividend van dezelfde aandelenbelegging uit boekjaar 2016. Het rapporteert op dezelfde regel ontvangen dividend in 2017K3: € 15 mln.

Ontvangen dividend naar aanleiding van winsten uit niet-operationele activiteiten van de deelneming, zoals een buitengewone bate uit de verkoop van een deelneming, mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkopen' gerapporteerd te worden voor hetzelfde bedrag aan dividend minus de dividendbelasting (dus op netto-basis). Ook ontvangen dividend dat door de uitkerende entiteit jaren lang is opgespaard en nu 'ineens' in zijn geheel wordt uitbetaald, mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkopen' gerapporteerd te worden.

Gedeclareerd dividend

Onder 'gedeclareerd dividend' dient al het in de rapportageperiode door de deelneming gedeclareerde bruto dividend (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting) – toekomend aan de rapporterende instelling – te worden gerapporteerd. Het gedeclareerde dividend heeft betrekking op de winst uit operationele activiteiten. Gedeclareerd dividend uit buitengewone baten mag niet als dividend verantwoord worden maar dient als desinvestering onder 'verkopen' gerapporteerd te worden.

Herwaardering

Onder 'wisselkoersveranderingen' dienen alle waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers te worden gemeld. Onder 'prijsmutaties' vallen alle overige waarderingsverschillen, zoals herwaarderingen en andere herzieningen ten opzichte van eerder gerapporteerde gegevens.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' dienen alle overige verschillen te worden opgenomen, zoals de afboeking van goodwill en in geval van (deels) beursgenoteerde aandelen het verschil tussen beurswaarde en netto-vermogenswaarde. Hieronder vallen ook waarderingsverschillen als gevolg van de overgang op nieuwe boekhoudrichtlijnen.

3.2 Formulier ADO: Beleggingen in onroerend goed

Op maand- en/of kwartaal- en jaarbasis moet subformulier ADO-C worden ingevuld voor het bezit en de aan- en verkopen van onroerend goed. Hiervan is sprake als het pensioenfonds rechtstreeks (en dus niet via een dochteronderneming) onroerend goed (grond, gebouwen etc.) bezit, koopt of verkoopt. Indien het onroerend goed door een dochteronderneming wordt beheerd die niet in de rapportage wordt meegeconsolideerd, dient de deelneming in deze dochter als directe investering te worden gerapporteerd (formulier AD). Participaties in beleggingsfondsen die zich specialiseren in onroerend goed worden aangemerkt als indirecte investeringen in onroerend goed en moeten als belegging in participaties in beleggingsinstellingen worden gerapporteerd (formulier AEB of AEN).

In de rapportage moet een indeling gemaakt worden naar het soort onroerend goed:

- **Onroerende goederen in eigen gebruik:** onder deze post vallen terreinen en gebouwen in eigen gebruik;
- **Onroerende goederen niet in eigen gebruik:** onder deze post vallen terreinen en gebouwen niet in eigen gebruik en is weer onderverdeeld in:
 - ♦ **Woningen:** tot de woningen worden gerekend de gebouwen die geheel of hoofdzakelijk zijn bestemd voor bewoning, met inbegrip van bijbehorende bouwwerken als garages en alle goederen die gewoonlijk nagelvest in de woningen zijn geïnstalleerd.
 - ♦ **Overige onroerende goederen niet in eigen gebruik:** deze categorie omvat onder andere kantoren, winkels, bedrijfsgebouwen, parkeergarages, recreatieparken, grond en natuurgebieden.

In te vullen gegevens:

Profiel PNM	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land	X		X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties	X		X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Exploitatieresultaat	X		
Stand aan het einde van de periode			X

Profiel PNK	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land	X		X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties	X	X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Exploitatieresultaat	X	X	
Stand aan het einde van de periode			X

Indien u gekozen heeft voor profiel PNK dient u in de maandrapportage het formulier alleen in te vullen voor zover zaken betrekkingen hebben op directe beleggingen onroerend goed gelegen in het buitenland. In de kwartaalrapportage rapporteert u zaken die betrekking hebben op binnenlands onroerend goed.

Toelichting bij in te vullen gegevens:

Land

Onder 'land' dient het land te worden ingevuld waarin het onroerend goed zich bevindt. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Stand aan het begin/eind van de maand/het kwartaal

De begin- en eindstanden hoeven in de maand- en in de kwartaalrapportage niet te worden ingevuld. In de jaarrapportage dient 'stand aan het begin van het jaar' overeen te komen met de eindstand van vorig jaar. Onder 'stand aan het eind van het jaar' dient de waarde van het onroerend goed aan het eind van het rapportagejaar te worden gemeld. In beginsel dient de marktwaarde, ook wel actuele waarde genoemd (fair value) te worden gerapporteerd. De marktwaarde wordt gebaseerd op reguliere taxatie door onafhankelijke gekwalificeerde taxateurs. Waarderingsmethoden die bij de marktwaarde gebruikt worden zijn vergelijkbare markttransacties, kapitalisatie van het toekomstige inkomen uit het vastgoed of verdiscontering van toekomstige kasstromen. De onderliggende veronderstelling is steeds dat het object verhuurd of verkocht kan worden aan derde partijen in de huidige verhuurstatus. De marktwaarde van het rechtstreeks aangehouden onroerend goed dient aan te sluiten bij wat is gerapporteerd volgens de nFtk-toezichtrapportages/jaarverslaggeving.

Transacties

De 'aan- en verkopen' inzake onroerend goed gedurende de rapportageperiode moeten worden gewaardeerd tegen de prijs zoals deze geldt op het moment van de eigendomsoverdracht, dat wil zeggen de waarde waarvoor het onroerend goed is gekocht/verkocht.

Herwaardering

Onder 'wisselkoersveranderingen' dienen alle waarderingsverschillen uit hoofde van mutaties in de wisselkoers te worden gemeld. Onder 'prijsmutaties' dienen waarderingsverschillen te worden verantwoord zoals (reguliere) herwaarderingen op basis van taxatie of bijvoorbeeld als gevolg van gedaalde of gestegen prijzen van onroerend goed.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' dienen alle overige verschillen te worden opgenomen, in het bijzonder afschrijvingen op onroerend goed in eigen gebruik vanwege (fysieke) slijtage.

Exploitatieresultaat

Onder 'exploitatieresultaat' wordt het saldo gerapporteerd van de exploitatieopbrengsten (o.a. huren) en exploitatielasten van het in binnen- en buitenland aangehouden onroerend goed. Onder exploitatielasten vallen bijvoorbeeld de door de beheerder in rekening gebrachte kosten voor het beheer en onderhoud van het onroerend goed, alsmede de lokaal verschuldigde zakelijke belastingen.

3.3 Formulieren AEB en AEN: Beleggingen in buitenlandse en Nederlandse effecten

Begrippen en definities:

Op formulier AEB dient te worden gerapporteerd over beleggingen in effecten uitgegeven door niet-ingezetenen (buitenlandse effecten) en op formulier AEN over beleggingen in effecten uitgegeven door ingezetenen (Nederlandse effecten)

Met beleggingen in effecten wordt bedoeld de verwerving van een vordering op de emittent in de vorm van een verhandelbaar waardepapier in ruil voor de verschaffing van financiële of andere middelen tegen een bepaald inkomen. Voor de rapportage op formulieren AEB en AEN over het bezit of eigendom van effecten moet worden uitgegaan van het *economisch eigendom*. Mutaties in het bezit van effecten uit hoofde van (reverse) repurchase agreements, sell-buy-backs (buy-sell-backs) en securities lending (borrowing) mogen op deze formulieren *niet* als aan- en verkopen onder transacties gerapporteerd te worden. Ingeleende effecten worden dus *niet* als het economisch eigendom van de rapporteur beschouwd. Hetzelfde geldt voor ontvangen effecten als onderpand in het kader van securities lending.

Uitgeleende effecten

Uitgeleende effecten moeten *wel* als het economisch eigendom van de rapporteur worden blijven beschouwd (de originele aankoop is vanzelfsprekend ooit een transactie geweest, maar de uitleen zelf leidt dus niet tot transacties) De vergoeding voor uitgeleende effecten wordt in DRA verantwoord onder Beleggingsopbrengsten (subformulier WVT-BL). De uitleen van effecten door een verzekeraar of pensioenfonds kan samengaan met gestort onderpand door de tegenpartij in de vorm van weer andere effecten ('like for like'). In dat geval zijn de 'ingeleende' effecten niet uw economisch eigendom en moeten daarom niet in DRA worden gemeld. De uitgeleende effecten blijven wel het economisch eigendom en moeten blijven worden gerapporteerd op de regel van de betreffende beleggingscategorie.

Ontvangen onderpand in contanten (cash) bij securities lending. Indien een instelling voor een deel of geheel onderpand zou krijgen gestort in de vorm van deposito's (zgn. 'cash collateral') dan gaat dat gepaard met een herbelegging van dat onderpand. Die herbelegging – en ook de ontvangen contanten (AO-RC!) - dient wel in DRA te worden gerapporteerd (ook al is het securities lending programma uitbesteed aan een derde partij). Die herbelegging wordt immers wel economisch eigendom van de instelling. In dat geval vindt in DRA een balansverlenging en dient de terugbetaalverplichting van het cash collateral gemeld te worden op PO-RP, i.e. opgenomen leningen uit hoofde van repo's, terwijl de herbelegging moet worden vermeld op de regel van de betreffende beleggingscategorie (bv. rekening courant of effecten).

Onderpand bij derivatentransacties

Pensioenfondsen dekken regelmatig rente- en valutarisico's af via derivaten. Gebruikelijk is dat zij daarvoor onderpand als zekerheid ontvangen om het tegenpartijrisico af te dekken. In DRA wordt als volgt gerapporteerd. Er kunnen twee typen onderpand worden onderscheiden. Het verschil betreft de mate waarin het onderpand moet worden terugbetaald.

Non-repayable margin payments: deze betalingen in cash dekken toekomstige verplichtingen en verminderen de schuld die een derivaat creëert. Het staat ook wel bekend onder 'variation margin'. Het gaat hier doorgaans om financial futures. Eventueel in geld aangehouden margerekeningen en de (netto) mutatie daarin dienen onder rekening-courant te worden gerapporteerd (AO-RC). Ook de uitwisseling van hoofdsommen bij valutatermijncontracten en CCIRS contracten dienen op formulier AO-RC gemeld te worden.

Repayable margin payments; dit onderpand dient om een instelling te beschermen tegen risico dat de tegenpartij failliet gaat. Het valt uiteen in

1. onderpand in effecten: Wordt er door het pensioenfonds effecten en andere waardepapieren als onderpand voor derivatentransacties ontvangen (i.e. non cash collateral) dan worden er geen transacties in DRA geregistreerd; het economisch eigendom blijft immers bij de originele partij. Idem voor door pensioenfondsen verstrekt onderpand.
2. onderpand in contanten (cash): indien een pensioenfonds voor een deel of geheel onderpand zou krijgen gestort in de vorm van zgn. 'cash collateral' dan dient de terugbetaalverplichting van het cash collateral gemeld te worden als lening o/g, dwz. boeking op PO-LK. Voor zover een pensioenfonds onderpand in cash moet leveren dan moet dat geboekt worden als een lening u/g, dwz. boeking op AO-LK (of - voor zover dit voorkomt - als de looptijd langer is dan 1 jaar op AO-LL of PO-LL).

Merk op dat hier verschillen zijn tussen de DRA- en de Toezichtrapportage. In Toezicht worden inleen en uitleen van effecten wel gerapporteerd door pensioenfondsen. De onderpandsverplichting in Toezicht wordt gerapporteerd met een negatieve waarde (maar niet in DRA). En als het onderpand in cash wordt ontvangen dan treedt bij DRA *balansverlenging* op.

Effecten in beheer bij een verzekeringsinstelling die het economisch eigendom zijn van het pensioenfonds, dit zijn zogeheten beleggingen onder *kapitaalcontract*, dienen door het pensioenfonds zelf als beleggingen in effecten gerapporteerd te worden. Bij een kapitaalcontract blijven de beleggingen op de balans van het pensioenfonds staan. Bij beleggingen onder *garantiecontract* daarentegen is het economisch eigendom overgenomen door de verzekeraar; de pensioenverplichtingen zijn dan navenant volledig herverzekerd. Bij een garantiecontract zijn de beleggingen op de balans van het pensioenfonds verdwenen; het pensioenfonds meldt geen beleggingen meer op de balans maar meldt in plaats daarvan de post "herverzekerde deel van de technische voorzieningen" op formulier AV (zie 3.4 Verzekeringstechnische Voorzieningen).⁵

De formulieren AEB en AEN bestaan uit de volgende subformulieren (afhankelijk of stukken met of zonder ISIN code worden gerapporteerd):

Onderverdeling formulieren AEB en AEN (beleggingen in effecten)

Subformulier	Inhoud
A	Aandelen incl. participaties (zonder ISIN)
K	Kapitaalmarktpapier (zonder ISIN)
G	Geldmarktpapier (zonder ISIN)
AI	Aandelen incl. participaties (met ISIN)
KGI	Kapitaal- en geldmarktpapier (met ISIN)

Indien pensioenfondsen effecten bezitten zónder ISIN code moeten deze geaggregeerd worden gerapporteerd. De gerapporteerde waarden van al deze effecten moeten bij elkaar worden opgeteld onderverdeeld naar type effect, sector van de emittent en land van vestiging van de emittent.

Effecten die zijn voorzien van een ISIN code dienen op het AI- of KGI formulier van het betrokken instrument worden gemeld. Zoals al in de inleiding staat moet elk effect met een ISIN code afzonderlijk worden gemeld (dwz. geaggregeerd rapporteren van effecten die voorzien zijn van een ISIN code is niet toegestaan).

Effecten moeten als volgt worden onderverdeeld:

- **Aandelen:** een aandeel vertegenwoordigt een recht op de restwaarde van een onderneming nadat de vorderingen van alle andere crediteuren zijn voldaan. Onder aandelen vallen ook certificaten van aandelen (zoals 'Depository Receipts'). De post aandelen dient onderverdeeld te worden in beursgenoteerde en niet-

⁵ De verzekeraar meldt hier dan weer wel de betrokken beleggingen (is immers economisch eigenaar geworden).

beursgenoteerde aandelen, participaties in beleggingsinstellingen (zowel beursgenoteerde als niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen) en participaties in geldmarktfondsen. Daarnaast dient een onderscheid gemaakt te worden naar instellingen/fondsen die onder de Wet financieel toezicht (Wft) vallen en instellingen/fondsen die niet onder de Wft vallen. De groep Wft-instellingen bestaat in het kader van deze rapportage alleen uit de instellingen die vallen onder het deelregister beleggingsinstellingen.⁶ Voor het officiële register van beleggingsinstellingen die onder de Wft vallen, verwijzen we u naar de internet-site van de Autoriteit Financiële Markten (AFM): <http://www.afm.nl>;

- **Participaties in beleggingsinstellingen:** hiermee worden rechten van deelneming bedoeld in instellingen voor collectieve belegging in effecten. Het collectieve element vereist dat er **meer dan één belegger** deelneemt of kan deelnemen; deze fondsen moeten dus zijn opengesteld voor het publiek of andere institutionele beleggers. Zogenaamde *unit linked fondsen* van verzekeraars – interne beleggingsvehikels – waarbij de verzekeraar feitelijk de enige belegger is gelden dus *niet* als beleggingsfondsen in de zin van de statistiek. Het begrip beleggingsinstelling omvat binnen het kader van deze rapportage zowel instellingen met als zonder rechtspersoon. Fondsen voor gemene rekening vallen dus ook onder het begrip beleggingsinstelling. Buitenlandse vormen die bekend staan als “investment fund”, “unit trust” en “SICAV/SICAF” (Société d’Investissement à Capital Variable/Ferme)” vallen ook onder het begrip beleggingsinstelling.⁷
- **Participaties in geldmarktfondsen:** dit type fonds moet apart worden gerapporteerd. Geldmarktfondsen zijn gedefinieerd als fondsen waarvan, in termen van liquiditeit, de participaties nauwe substituten voor deposito’s vormen. Geldmarktfondsen beleggen voornamelijk in geldmarktinstrumenten aandelen/participaties van geldmarktfondsen andere overdraagbare schuldinstrumenten met een resterende looptijd tot en met één jaar bankdeposito’s instrumenten die een rendementsniveau nastreven dat dicht bij de geldende rente op geldmarktinstrumenten ligt. Voor een lijst van in de EU gevestigde geldmarktfondsen kunt u de zogenaamde MFI-lijst raadplegen (onder meer te raadplegen op de website van de ECB: <http://www.ecb.int/stats/money/mfi/list/html/index.en.html>);
- **Kapitaalmarktpapier:** hieronder wordt verstaan al het schuld papier met een oorspronkelijke looptijd langer dan 1 jaar ongeacht of het papier recht geeft op een contractueel bepaalde vaste of variabele rente. In de rapportage dient tevens een onderscheid gemaakt te worden in kapitaalmarktpapier met een oorspronkelijke looptijd van twee jaar of korter en met een oorspronkelijke looptijd van langer dan twee jaar;
- **Geldmarktpapier:** dit betreft al het schuld papier met een oorspronkelijke looptijd korter dan of gelijk aan 1 jaar, eveneens ongeacht of het geldmarktpapier recht geeft op een contractueel bepaalde vaste of variabele rente.

Sedol

Sedolcodes zijn een extra aanduiding te zijn voor hetzelfde effect dat:

- Op een andere geografische beurs in andere valuta wordt verhandeld;
- verschillende settlementpaden afloopt;
- waarbij de ene Sedol op een beurs en de andere Sedol op een electronic board wordt genoteerd;
- waarbij de ene Sedol op een beurs en de andere Sedol een Fund Managers Quotation volgt.

In alle gevallen staan valuta, afwikkeling, wijze van handel e.d. de ISIN-rapportage niet in de weg, want het zijn in wezen dezelfde effecten. DNB wilt graag alle posities terugzien in de rapportage.

Hierbij daarom de volgende werkinstructie voor deze gevallen: tel de aantallen posities van de betrokken aandelen met dezelfde ISIN-code bij elkaar op, en meldt deze in AEB-AI. Dit geldt voor begin- en eindstanden en evt. voor overige mutaties als die er zijn (transacties daarentegen altijd in marktwaarde in Euro).

Bijvoorbeeld:

Er zijn 100 stuks van ISIN-code BE0001xy met Sedol B11223344 en 50 stuks van dezelfde ISIN-code met Sedol B44556677. Dan zien wij dit graag terug als 150 stuks onder ISIN-code BE0001xy in AEB-AI.

In te vullen gegevens bij effecten zonder ISIN-code

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse effecten.

⁶ Hiermee worden de beleggingsinstellingen bedoeld die voorheen werden aangeduid met Wtb-instellingen onder de oude Wet toezicht beleggingsinstellingen (thans: Wft).

⁷ Zie de lijst met Investment funds op de ECB website

https://www.ecb.europa.eu/stats/financial_corporations/list_of_financial_institutions/html/index.en.html.

Profiel PNM	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land emittent	X		
Land bewaarinstelling	X		
Sector emittent	X		
Stand aan het einde van de maand	X		
Transacties	X		
Herwaarderingen	X		
Overige mutaties	X		
Stand aangegroeide rente begin periode	X		
Aangegroeide rente in de loop van de periode	X		
Ontvangen en meeverkochte en betaalde en meegekochte rente	X		
Stand aangegroeide rente einde periode	X		
Stand aan het einde van de periode	X		
Dividend	X		
Renteverschillen	X		

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse effecten. De Nederlandse effecten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNK	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land emittent	X		
Land bewaarinstelling	X	X	
Sector emittent	X	X	
Stand aan het einde van de maand	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaarderingen	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aangegroeide rente begin periode	X	X	
Aangegroeide rente in de loop van de periode	X	X	
Ontvangen en meeverkochte en betaalde en meegekochte rente	X	X	
Stand aangegroeide rente einde periode	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	
Dividend	X	X	
Renteverschillen	X	X	

In te vullen gegevens bij effecten met ISIN-code

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse effecten.

Profiel PNM	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land emittent			
Land bewaarinstelling	X		
Sector emittent			
Stand aan het einde van de maand	X		
Transacties	X		
Herwaarderingen			
Overige mutaties	X		
Stand aangegroeide rente begin periode			
Aangegroeide rente in de loop van de periode			
Ontvangen en meeverkochte en betaalde en meegekochte rente	X		
Stand aangegroeide rente einde periode			
Stand aan het einde van de periode	X		
Dividend			
Renteverschillen			

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse effecten. De Nederlandse effecten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNM	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land emittent			
Land bewaarinstelling	X	X	
Sector emittent			
Stand aan het einde van de maand	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaarderingen			
Overige mutaties	X	X	
Stand aangegroeide rente begin periode			
Aangegroeide rente in de loop van de periode			
Ontvangen en meeverkochte en betaalde en meegekochte rente	X	X	
Stand aangegroeide rente einde periode			
Stand aan het einde van de periode	X	X	
Dividend			
Renteverschillen			

Toelichting bij de in te vullen gegevens

Land emittent (formulier AEB)

In formulier AEB wordt een uitsplitsing gevraagd naar het land van vestiging van de emittent van de buitenlandse effecten. Dit land komt niet noodzakelijkerwijs overeen met het land waar het effect is uitgegeven. Voor effecten uitgegeven door internationale instellingen zoals bijvoorbeeld ECB, EIB, BIS en IMF, dient niet de code van het land van vestiging van de betreffende internationale instelling te worden gemeld, maar een afzonderlijke landcode (veelal beginnend met de letter X). Zo dient als land van vestiging emittent voor effecten uitgegeven door de EIB niet de code voor Luxemburg te worden vermeld maar XF. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Land bewaarinstelling (formulier AEN)

Onder land van vestiging van de bewaarinstelling moet het land worden ingevuld waar de instelling is gevestigd die de Nederlandse effecten in bewaring heeft. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Sector van de emittent

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage 2 vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Stand aan het begin/eind van de periode

De stand aan het begin van de periode dient overeen te komen met de stand aan het eind van de voorgaande rapportageperiode. De beginstand moet worden berekend op basis van de slotkoersen (in geval van schuldpapier: exclusief aangegroeide rente) op de laatste handelsdag van de vorige rapportageperiode. De eindstand moet worden gewaardeerd op basis van de slotkoersen (in geval van schuldpapier: exclusief aangegroeide rente) op de laatste handelsdag van de rapportageperiode waarover wordt gerapporteerd.

Twee noteringswijzen bij ISIN-effecten

In tegenstelling tot bij de rapportage zonder ISIN code moeten de begin- en eindstand bij rapportage *met* ISIN code niet in marktwaarde gerapporteerd worden maar in aantallen (hele eenheden) voor aandelen en in (huidige) nominale waarde (duizenden euro) voor schuldpapier. De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de voorgaande maand. Ter toelichting het volgende. DNB heeft samen met andere nationale centrale banken en de ECB in het eurogebied de beschikking over een database met miljoenen effecten. Van deze effecten zijn vele kenmerken opgeslagen zoals prijs, uitgevende instelling, sector, looptijd indien relevant, aantal in omloop e.d. Door rapporteurs met ISIN te laten melden hoeven zij vele kenmerken van het effect niet meer in te vullen (zoals wel het geval is bij geaggregeerd rapporteren) maar ontleent DNB deze informatie aan de ECB. Dat heeft dus voordelen voor zowel de rapporteur als DNB. Wat de prijs van effecten betreft is het gebruikelijk dat aandelen worden genoteerd in prijs per eenheid en schuldpapier in percentages. Daarom kent DRA voor ISIN-rapportages ook twee noteringswijzen, nl. een voor prijzen per eenheid (per stuk) en een voor percentages.⁸

De rapportage regel is:

Effecten dienen bij de rapportage te worden ingedeeld op basis van de noteringswijze waarin zij worden verhandeld: bij aantallen stuks rapporteren onder aandelen en bij nominale waarde onder schuldpapier.

Er is Mexicaans en Braziliaans schuldpapier in omloop dat niet in percentages luidt maar in stuks. Als u de bovenstaande rapportage regel gebruikt bij dit schuldpapier gaat de interne verwerking bij DNB toch goed. Legt u bij twijfel contact met uw behandelaar. Hier refereren wij naar de lijst onze website met ambivalente ISIN-codes die vaak gerapporteerd worden op een formulier met een verkeerde landkeuze.

Transacties

Onder transacties dienen de aan- en verkopen (inclusief aflossingen) afzonderlijk te worden gerapporteerd. Dit dient tegen de voor de transacties overeengekomen prijzen (in geval van schuldpapier exclusief aangegroeide rente) te gebeuren.

⁸ Het kan altijd voorkomen dat de prijsinformatie bij de rapporteur niet overeenkomt met die bij de ECB omdat de informatiebronnen niet hetzelfde zijn.

Herwaardering

Onder herwaardering worden enerzijds wisselkoersveranderingen (alleen relevant indien het effect is gedenomineerd in een andere muntsoort dan de euro) en anderzijds prijsmutaties (wijzigingen in de marktwaarde als gevolg van veranderingen in de koers) onderscheiden.

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties vallen alle (waarde-)veranderingen in uitstaande bedragen die niet te verklaren zijn door transacties noch door herwaardering. Hieronder vallen bijvoorbeeld

- afschrijvingen op leningen en op schuldpapier⁹
- verliezen van activa door ernstige misdrijven en natuurrampen
- eenzijdige kwijtschelding van schulden
- herclassificatie van een institutionele eenheid van de ene sector naar de andere sector¹⁰
- herclassificatie van het ene naar het andere instrument
- overbrengen van bewaring van effecten naar een ander land. Voor formulier AEN geldt dat wanneer de bewaring van Nederlandse effecten van het ene land naar het andere land wordt overgebracht, dit ook onder overige mutaties moet worden gerapporteerd
- uitkering van stock dividend (zie onder)
- mutatie Technische voorzieningen als gevolg van wijziging actuariële grondslagen en methoden (actuariële grondslagen en methoden omvatten (ervarings)sterfte, toekomstige kosten, arbeidsongeschiktheid, en wellicht nog aanvullende veronderstellingen bij de berekening van de technische voorzieningen)
- herstelde rapportagefouten (mochten deze significant van omvang zijn, dan kan DNB vragen om deze fouten terug te werken of om nadere data hierover).

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van de periode:

Rente moet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Dit betekent dat rentebaten niet worden gemaakt als de rente wordt uitgekeerd, maar gedurende de tijd dat de schuld aangehouden wordt aangroeit. Voor beleggingen in schuldpapier wordt daarom gevraagd naar de stand aangegroeide rente, de aangegroeide rente in de loop van de periode, alsmede de ontvangen en meeverkochte en de betaalde en meegekochte rente in de loop van de periode. Voor schuldpapier met een vaste of variabele couponrente worden de renteposten bepaald aan de hand van de couponrente. Alle rentebedragen dienen bruto (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) gerapporteerd te worden.

Bij effecten zónder ISIN-code moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen (uitzondering: bij negatieve rente niets invullen).

De beginstand onder rente dient overeen te komen met de eindstand van de voorgaande rapportageperiode. De stand aan het begin en aan het eind van de maand vertegenwoordigt het deel van de coupon dat is toe te schrijven aan de reeds verlopen renteperiode waarover de rente nog niet is ontvangen, en komt dus overeen met de opgelopen rente tussen de laatste rentebetaling en het eind van de vorige rapportage periode. De eindstand komt overeen met de tussen de laatste rentebetaling en het eind van de huidige rapportage periode opgelopen rente (let op: indien er tijdens de rapportagem maand een rentebetaling plaats vindt, geldt die als de laatste rentebetaling). De begin- en eindstand aangegroeide rente dienen in geval van "discontopapier" altijd als nul te worden gerapporteerd.

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Aangegroeide rente in de loop van de periode

De aangegroeide rente betreft het aan de rapportage periode toe te rekenen deel van de couponrente in verhouding tot de lengte van de lopende renteperiode. Voor schuldpapier zonder periodieke rentevergoeding ("discontopapier") dient het disconto als rentevergoeding te worden beschouwd. Net als couponrente moet deze rente op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Hierbij moet gebruik worden gemaakt van de aan het begin van de rapportageperiode geldige markrente van het papier zelf of van het rendement bij emissie. Het deel van het disconto moet aan de rapportagem maand worden toegerekend in verhouding tot de totale looptijd van het papier en onder aangegroeide rente worden gerapporteerd met een tegenpost op Waarderings- en andere verschillen.

⁹ Let wel: een waardevermindering als gevolg van een lagere marktwaarde van schuldpapier valt niet hieronder maar onder prijsmutaties.

¹⁰ Let wel: dit geldt niet voor conversie van schuldpapier in aandelen.

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Ontvangen en meeverkochte en betaalde en meegekochte rente

De uitbetaling van een coupon dient onder 'Ontvangen en meeverkochte rente in de loop van de periode' gerapporteerd te worden. In geval van transacties in schuldpapier met een periodieke rentebetaling moet bij de transactie meeverkochte of meegekochte couponrente onder de ontvangen respectievelijk betaalde rente worden gemeld. Voor discontopaper mag er in geval van transacties geen meegekochte of meeverkochte rente worden gemeld.

Bij rapportage met ISIN code op maandbasis (formulier AEB-KGI) dient alleen nog de ontvangst van een coupon gerapporteerd te worden, onder ontvangen rente. Alle overige posten onder rente (stand aan het begin/eind van de maand, aangegroeide rente, meeverkochte en meegekochte rente in de loop van de maand en rentevershillen) hoeven niet te worden ingevuld.

Waarderings- en andere verschillen

Indien de rente luidt in een andere muntsoort dan de euro, dienen veranderingen in de waarde van de aangegroeide rente als gevolg van veranderingen in de wisselkoers onder Waarderings- en andere verschillen te worden vermeld. Eventuele andere mutaties in de stand aangegroeide rente die niet elders te verklaren zijn dienen ook onder rentevershillen te worden gerapporteerd. Tevens moet hier de tegenpost gerapporteerd worden voor de aangegroeide rente van discontopaper.

Bij rapportage van effecten *met* ISIN code hoeft deze post niet te worden ingevuld.

Dividend:

Voor aandelen moeten de gedurende de rapportageperiode door de emittent uitbetaalde dividenden worden gemeld onder 'Ontvangen dividend in de loop van de maand'. De hier te vermelden bedragen betreffen de uitgekeerde bruto dividenden (vóór aftrek van eventuele dividendbelasting). Indien dividend wordt uitgekeerd op participatiebewijzen van beleggingsinstellingen dient dit eveneens onder ontvangen dividend te worden gerapporteerd ook als het dividend niet wordt uitgekeerd maar onmiddellijk wordt herbelegd (de herbelegging wordt in dat geval gemeld als aankoop van effecten).¹¹

Richtlijnen voor de behandeling van speciale corporate actions

Splitsing of samenvoeging van aandelen

Indien, om de verhandelbaarheid van een aandeel te verbeteren, beslist wordt om twee of meer van de uitstaande aandelen samen te voegen dan wel één aandeel te splitsen in twee of meerdere aandelen, dan volstaat het om het nieuwe aantal stuks (na splitsing) als eindstand te rapporteren. Er hoeft geen overige mutatie gemeld te worden.

Een transactie is alleen van toepassing bij de volgende situaties;

- Het kan gebeuren dat fracties van aandelen worden samengevoegd tot een nieuw aandeel of dat bestaande aandelen worden gesplitst in fracties van nieuwe aandelen. Indien de houders van bestaande aandelen wordt gevraagd bij te betalen om fracties van aandelen aan te vullen tot hele aandelen dan dienen de hiervoor betaalde gelden gemeld te worden als aankopen.

- Daarentegen kunnen houders van bestaande aandelen ook een vergoeding aangeboden krijgen voor de terugkoop van de resterende fracties van aandelen. Deze betalingen dienen gemeld te worden als verkopen.

Emissie van bonusaandelen (via 'subscription rights')

Een onderneming kan beslissen tot de uitgifte van nieuwe of additionele aandelen via de uitgifte van zogenaamde 'subscription rights'. Deze geven de houders van bestaande aandelen het recht om op de emissie in te schrijven tegen een emissiekoers die onder de actuele marktkoers van de bestaande aandelen ligt. De 'subscription rights' zelf worden in deze rapportage beschouwd als *gekochte callopties* of warrants. De handel in 'subscription rights' zelf dient dan ook verantwoord te worden onder derivaten op formulier D. Indien de uitgevende onderneming een premie heft op de uitgifte van de rechten dan dienen die gerapporteerd te worden als betaalde premies op gekochte opties. Indien er geen premie wordt geheven dan hoeft dit uiteraard niet te worden gerapporteerd. Bij de daadwerkelijke uitgifte van de nieuwe aandelen moeten deze onder aankopen gemeld worden. Het verschil tussen de stand aan het begin van de maand plus de aankopen en de stand aan het

¹¹ De achtergrond van deze fictie is dat volgens internationale regels van de macro-economische statistiek DNB zicht wil houden op de inkomsten die aan pensioenfondsen en daarmee aan de deelnemers daarvan toekomen. De statistiek moet vastleggen wat hiervan de resulterende herbelegging is (die herbelegging is een financiële transactie). Een en ander staat dus los van de daadwerkelijk uitbetaling van dividenden door beleggingsinstellingen aan de pensioenfondsen.

einde van de maand (die te verklaren valt uit het verschil tussen de voordelige emissiekoers en de marktcoers plus eventueel overige prijsmutaties) moet gemeld worden onder herwaardering (prijsmutaties). Bij rapportage op basis van ISIN code moet de verwisseling van de claims in nieuwe aandelen onder overige mutaties gemeld worden.

Uitkering van dividend in aandelen (stock dividend)

Effecten zonder ISIN-code: ontvangen stockdividend melden als Aankoop en als Dividendontvangst (beide in euro's). De waarde van beide posten kan bepaald worden aan de hand van de marktwaarde van de nieuw uitgegeven aandelen. De marktwaarde dient berekend te worden als het totaal aantal toegewezen aandelen maal de marktcoers per aandeel op de datum van de betaalbaar stelling van het dividend. Effecten met ISIN-code: dergelijke stockdividenden hebben een aparte ISIN-code. Zij moeten als aparte aandelen worden opgevoerd via Overige mutaties (aantallen); bij omwisseling van dit stockdividend in nieuwe aandelen (dit kan in dezelfde maand plaatsvinden) weer afvoeren eveneens via Overige mutaties (ook weer in aantallen), en opvoeren bij de nieuwe aandelen als Aankoop en Dividendontvangst (in euro's, conform niet-ISIN). Bij verkoop stockdividend in contanten dit melden onder Ontvangen dividend in de loop van de maand (in euro's).

Uitstel van betaling (aflossing en rente)

Bij het niet (tijdig) voldoen door de emittent van het effect aan de verplichting tot betaling van rente en/of aflossing op schuldpapier dient de vordering in de rapportage ongewijzigd gerapporteerd te worden. De stand aangegroeide rente blijft in dat geval tot aan een volgende betaling dan ook doorgroeien tot boven de waarde van de te betalen rente over de normale renteperiode. Slechts nadat met de houders een nieuwe betaaldatum is overeengekomen en/of een bepaald deel van de schuld of rente is kwijtgescholden mogen hiervoor in de rapportage aanpassingen worden gemaakt. Er mag tot dat moment niets op de totale waarde van de schuld worden afgeschreven. In dit speciale geval wordt u gevraagd contact op te nemen met DNB.

Conversie van schuldpapier in aandelen

Bij conversie van schuldpapier in (nieuwe) aandelen dienen twee afzonderlijke boekingen gemaakt te worden. Enerzijds dient een aflossing van het schuldpapier gemeld te worden, anderzijds de aankoop van aandelen. De te rapporteren waarde van de aflossing en van de aankoop dient overeen te komen met de marktwaarde van de uitgegeven aandelen. Eventuele verschillen tussen de zoals hierboven beschreven te berekenen aflossingswaarde en de bij aflossing uitstaande nominale waarde van het schuldpapier dient onder herwaardering gemeld te worden zodat de stand aan het einde van de maand nul bedraagt.

Overige Bijzonderheden

Bij Poolfactor bij kapitaalmarktpapier de huidige waarde rapporteren

Bij de rapportage van kapitaalmarktpapier waarop een zogenaamde 'poolfactor' van toepassing is, dient hiermee rekening te worden gehouden. Bij dit schuldpapier komt een gedeeltelijke aflossing op de totale uitstaande hoofdsom niet tot uiting in de gehele aflossing van één of meerdere stukken, maar leidt tot een gelijke waardevermindering van alle uitstaande obligaties van dezelfde tranche. De hierbij gebruikte reductiefactor staat ook wel bekend als 'pool factor', 'bond factor' of 'pdi factor'. De huidige nominale waarde is dan de originele waarde maal de 'pool factor' op het moment van de rapportage. Voorbeelden zijn: 'asset backed securities', 'mortgage backed securities', 'collateralized debt obligations' en 'collateralized mortgage obligations'.

Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier AEB-KGI en AEN-KGI (met ISIN-code)

In de standenkolommen dient de huidige (actuele) nominale waarden en derhalve niet de originele nominale waarden te worden gerapporteerd. De aflossingen (en eventuele aan- en verkopen) moeten tegen de transactiewaarde als transactie worden verantwoord. De transactiewaarde is de marktwaarde; bij aflossingen moet het aflossingsbedrag te worden gerapporteerd.

Formulieren AEB-K en AEN-K (zonder ISIN-code)

In de standenkolommen dient te worden uitgegaan van de huidige nominale waarden omgerekend naar marktwaarde. De aflossingen (en eventuele aan- en verkopen) moeten tegen transactiewaarde als transactie worden verantwoord. De transactiewaarde is de marktwaarde; bij aflossingen moet het aflossingsbedrag te worden gerapporteerd.

Bij index- of inflation-linked obligaties huidige waarde rapporteren

Voor zogenoemde 'index-linked' of 'inflation-linked' obligaties geldt dat de **huidige** nominale waarde (dus inclusief inflatie) moet worden gerapporteerd en niet de originele nominale waarde (zoals bij al het overige kapitaalmarktpapier). Het gaat hierbij om schuldpapier waarbij de uitstaande nominale waarde wijzigt in lijn met

de verandering van een afgesproken index. De wijze waarop indexfactor of indexcomponent moeten worden gerapporteerd is afhankelijk van of er met of zonder ISIN-code wordt gerapporteerd. Deze factor of component dient in ieder geval als een prijsmutatie in de statistieken tot uiting te komen. Zij mogen **niet** als transactie te worden verantwoord.

Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier AEB-KGI en AEN-KGI (met ISIN-code)

De waardeverandering als gevolg van de indexfactor dient uitsluitend in de standenkolommen te worden meegenomen. De waardeverandering als gevolg van de aanpassing van de indexfactor mag niet in de andere kolommen worden gerapporteerd. (Ter informatie: na verwerking in het DNB-systeem zal deze aanpassing als prijsmutatie naar voren komen).

Formulieren AEB-K en AEN-K (zonder ISIN-code)

In de standenkolommen dient te worden uitgegaan van de huidige nominale waarden omgerekend naar marktwaarde. De aankopen, verkopen en aflossingen moeten tegen transactiewaarde als transactie worden verantwoord. De wijziging in de indexcomponent moet als prijsmutatie worden gerapporteerd.

3.4 Formulier AV: Verzekeringstechnische voorzieningen

Begrippen en definities

Onder deze post valt het deel van de verzekeringstechnische voorzieningen waarvoor pensioenfondsen garantiecontracten hebben afgesloten. Bij beleggingen onder garantiecontract is het economisch eigendom overgenomen door de verzekeraar die dus alle risico's heeft overgenomen; de pensioenverplichtingen zijn dan navenant volledig herverzekerd. Het pensioenfonds meldt geen beleggingen op zijn balans maar meldt de post "herverzekerde deel van de technische voorzieningen" op formulier AV.

Op jaarbasis moet een volledig gereconcilieerd overzicht gerapporteerd worden van alle verzekeringstechnische voorzieningen. Dit betekent dat naast transacties er ook informatie verschaft moet worden over de standen en de herwaardering over het gehele boekjaar waarover gerapporteerd wordt.

Het formulier bevat twee subformulieren:

Onderverdeling formulier AV naar subformulier

Subformulier	Inhoud
AV-LP	Herverzekerde technische voorzieningen
AV-VV	Herverzekeringsaandeel vooruitbetaalde premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken

Binnen subformulier AV-LP wordt weer een onderverdeling gevraagd naar:

- Herverzekerde voorziening pensioenverzekering;
- Overige herverzekerde technische voorzieningen.

Binnen subformulier AV-VV wordt slechts één post gevraagd: het herverzekeringsaandeel premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken. Deze post niet invullen!

In te vullen gegevens subformulier AV-LP

Profiel PNM & PNK	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land		X	X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties		X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Stand aan het eind van de periode			X

Toelichting bij de in te vullen gegevens

Land

Onder 'land van vestiging herverzekeraar' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de verzekeringsmaatschappij. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Stand aan het begin/eind van de periode

De 'stand aan het begin van het jaar' dient overeen te komen met de eindstand van vorig jaar. Begin en eindstanden komen overeen met de gekapitaliseerde waarde van de herverzekeringen. Deze informatie dient overeen te komen met de herverzekerde voorzieningen (garantiecontracten) zoals opgesteld ten behoeve van de jaarverslaggeving/toezichtrapportage aan de Nederlandsche Bank.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toevoegingen en onttrekkingen. Toevoegingen bestaan uit betaalde premies en koopsommen. Onder onttrekkingen vallen onder andere ontvangen uitkeringen.

Beeindiging herverzekeringscontract

Indien een pensioenfonds zijn pensioenverplichtingen heeft herverzekerd bij een verzekeraar die de bijbehorende risico's heeft overgenomen (garantiecontract) dan meldt het pensioenfonds geen beleggingen meer op zijn balans, maar in plaats daarvan een post herverzekerde technische voorzieningen. Bij beëindiging van het herverzekeringscontract keren de beleggingen weer terug bij het pensioenfonds en daalt het herverzekerde deel navenant. Het fonds meldt deze beëindiging als transacties (overgang economisch eigendom).

Herwaardering

De post wisselkoersveranderingen is alleen van toepassing indien (een deel van) de voorziening in een vreemde muntsoort is uitgedrukt. Onder de post prijsmutaties dient u de waardeveranderingen in de voorzieningen te rapporteren die het gevolg zijn van waardeveranderingen in de beleggingen.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dient u alle veranderingen te rapporteren die niet vallen onder de overige posten, zoals alle wijzigingen als gevolg van wijzigingen in de actuariële grondslagen en/of methoden.

In te vullen gegevens subformulier AV-VV: niet invullen!

Profiel PNM & PNK	Maandrapportage	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land		X	X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties		X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Stand aan het eind van de periode			X

Toelichting bij de in te vullen gegevens

Land van vestiging herverzekeraar

Onder 'land van vestiging herverzekeraar' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de verzekeringsmaatschappij. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Stand aan het begin/eind van de periode

De 'stand aan het begin van het jaar' dient overeen te komen met de eindstand van vorig jaar. Begin en eindstanden komen overeen met de gekapitaliseerde waarde van de herverzekeringsspolissen. Deze informatie dient overeen te komen met de voorzieningen zoals opgesteld ten behoeve van de jaarverslaggeving/toezichtrapportage aan De Nederlandsche Bank.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toevoegingen en onttrekkingen. Toevoegingen bestaan uit betaalde premies en koopsommen die reeds betaald zijn aan de herverzekeraar maar betrekking hebben op voorzieningen die ontstaan in een latere verslagperiode. Ze vertegenwoordigen het aandeel van de vooruitbetaalde premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken die betrekking hebben op voorzieningen die herverzekerd zijn. Onttrekkingen bestaan uit nog te ontvangen maar reeds toegewezen uitkeringen van

herverzekeraars. Zodra de premies betrekking hebben op de lopende verslagperiode dienen ze via onttrekkingen overgeboekt te worden op formulier AV-LP.

Herwaardering

De post wisselkoersveranderingen is alleen van toepassing indien (een deel van) de voorziening in een vreemde muntsoort is uitgedrukt. Onder de post prijsmutaties dient u de waardeveranderingen in de voorzieningen te rapporteren die het gevolg zijn van waardeveranderingen in de beleggingen.

3.5 Formulier AO: Overige activa

Begrippen en definities

Op dit formulier moeten overige vorderingen worden verantwoord. Het formulier AO bestaat uit 9 subformulieren:

Onderverdeling formulier AO

Subformulier	Inhoud
AO-LK	Verstreckte leningen korter dan of gelijk aan één jaar (inclusief deposito's)
AO-RP	Verstreckte leningen uit hoofde van reverse repo's
AO-LL	Verstreckte leningen langer dan één jaar
AO-FL	Verstreckte financial leases
AO-HY	Aan particulieren verstreckte hypothecaire leningen
AO-HL	Verstreckt handelskrediet langer dan één jaar
AO-RC	Rekeningen-courant (inclusief margin-rekeningen bij clearing-members, voorzover géén deposito's)
AO-OK	Overige vorderingen korter dan of gelijk aan één jaar
AO-OL	Overige vorderingen langer dan één jaar

Alle uitstaande vorderingen (waaronder leningen zoals ook woninghypotheken) en verplichtingen voorkomend op de subformulieren van PO en AO dienen te worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Van deposito's is sprake indien geld is vastgezet met een vooraf afgesproken (opzeg)termijn. Deposito's worden ook gewaardeerd tegen nominale waarde. Dagelijks opvraagbare gelden (overnight money, call-geld etc.) zijn geen deposito's en moeten worden verantwoord onder rekeningen-courant (subformulier AO-RC)

Reverse repo-transacties (reverse repurchase agreements en buy-sell-back arrangements) moeten worden beschouwd als leningen tegen onderpand en worden derhalve onder leningen gerubriceerd.

Een financial lease contract is een kredietvorm waarbij is overeengekomen dat de lessee (gebruiker) de door de lessor (leasemaatschappij) geïnvesteerde koopsom verhoogd met rente, in vooraf overeengekomen termijnen aflost. De lessor blijft juridisch eigenaar van het geleaste object; de lessee draagt het economisch risico.

Verstreckte hypothecaire leningen omvatten in het kader van deze rapportage alleen woninghypotheken – lange kredieten met woningen als onderpand – **rechtstreeks** aan huishoudens, sector OVR. Hypothecaire leningen aan zakelijke partijen dienen onder verstreckte leningen langer dan één jaar (AO-LL) gerapporteerd te worden. Ten aanzien van de rapportage van spaarhypotheken geldt de volgende werkwijze. Indien een pensioenfonds de hypothecaire lening voor een spaarhypothek heeft verstreckt, wordt het rapporterende pensioenfonds verzocht om de verplichting aan de (levens-) verzekeringsmaatschappij, die de levensverzekering heeft verstreckt, uit hoofde van het depot te verantwoorden als lange lening (PO-LL). Het oorspronkelijke bedrag van de verstreckte lening dient gedurende de gehele looptijd te worden verantwoord onder verstreckte hypothecaire leningen (AO-HY).

Op formulier AO-HY komen slechts die hypotheken die het pensioenfonds zèlf **rechtstreeks** aan huishoudens verstreckt heeft, dus zonder tussenkomst van een zelfstandige entiteit als een beleggingsinstelling. Worden daarentegen participaties in een beleggingsfonds of hypothekenfonds gekocht die het beleggingsfonds op zijn beurt weer doorbelegt in hypotheken, dan moeten de pensioenfondsen deze als participaties rapporteren (indien zonder ISIN) op AEN-A met als tegensector BLI. Zoals in de paragraaf over waarderingsgrondslagen al is vermeld, dienen hypothecaire leningen direct verstreckt aan huishoudens tegen nominale waarde te worden opgenomen als stand (§1.13).

Vorderingen en schulden in rekening-courant dienen op één plaats onder activa op subformulier AO-RC te worden gerapporteerd.

Niet verhandelbaar (onderhands) geld- of kapitaalmarktpapier dient te worden verantwoord als korte respectievelijk lange lening.

Op de subformulieren AO-RC, AO-OK en AO-OL dient bij het rentedeel uitsluitend de ontvangen dan wel betaalde rente te worden verantwoord (geen rente-reconciliatie).

Op de subformulieren 'overige vorderingen korter dan of gelijk aan 1 jaar' – AO-OK - en 'overige vorderingen langer dan 1 jaar' – AO-OL - worden alle overige vorderingen gerapporteerd die niet onder de eerder genoemde subformulieren vallen, ingedeeld naar oorspronkelijke looptijd. Onder 'overige vorderingen' mag geen te ontvangen rente als vordering worden verantwoord (rente en belastingen worden altijd gerapporteerd op dezelfde regel als het onderliggende instrument). Verder geldt ten aanzien van 'overige vorderingen' dat rapportage hierover slechts verplicht is voor zover voor een bedrijfsonderdeel de stand op één van de posten die hieronder vallen, gemeten op het laatst bekende jaarcijfer, hoger is dan EUR 1.000.000 (één miljoen euro).

In het geval de te ontvangen rente op verstrekte leningen schuldig wordt gebleven en wordt toegevoegd aan de hoofdsom, dient er zowel een transactie met betrekking tot de toename van de vordering als een renteontvangst met betrekking tot de afname van de stand aangegroeide rente te worden gerapporteerd. In geval de ontvangen of betaalde rente op vorderingen of schulden in rekening-courant wordt toegevoegd aan het saldo in rekening-courant, dient zowel de hierdoor veroorzaakte toe- of afname van het saldo als (onderdeel van de) netto-transactie, alsook de ontvangen of betaalde rente te worden gemeld.

Binnen deze 9 (algemeen opgezette) subformulieren wordt een secundaire onderverdeling gevraagd in vorderingen op:

- aandeelhouder(s);
- overige groepsmaatschappijen;
- derden.

Onderpand: de AO-RC formulieren worden tevens voor de rapportage van onderpand gebruikt. Hoe dat precies moet leest u in par. 3.3. Voor nu volstaat te melden dat eventueel in geld aangehouden margerekeningen en de (netto) mutatie daarin dienen onder rekening-courant te worden gerapporteerd (AO-RC). Ook de uitwisseling van hoofdsommen bij valutatermijncontracten en CCIRS contracten dienen op formulier AO-RC gemeld te worden.

In te vullen gegevens formulier AO-RC

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse posten.

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land waarin is geïnvesteerd	X		
Sector waarin is geïnvesteerd	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		
Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode			
Aangegroeide rente gedurende de periode			
Stand aan het einde van de periode	X		
Ontvangen en betaalde rente	X		
Waarderings- en andere verschillen			

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse posten. De Nederlandse posten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land waarin is geïnvesteerd	X	X	
Sector waarin is geïnvesteerd	X	X	
Stand aan het begin van de	X	X	

periode			
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode			
Aangegroeide rente gedurende de periode			
Stand aan het einde van de periode	X	X	
Ontvangen en betaalde rente	X	X	
Waarderings- en andere verschillen			

Land van de debiteur

Onder 'land van de debiteur' wordt gevraagd naar het land waar de rekening wordt aangehouden. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Sector van de debiteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage 2a vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van de maand (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de vordering dient overeen te komen met de eindstand van de vorige maand. Posities in vorderingen moeten positief (met een plusteken) worden gemeld, posities in schulden negatief (met een min-teken).

Bij leningen u/g moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen (uitzondering: bij negatieve rente niets invullen).

Transacties

Transacties op de rekeningen-courant mogen netto worden gerapporteerd, d.w.z. in één van beide transactiekolommen. Hierbij gelden de volgende regels:

- de netto-toename van een vordering moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'toename vordering';
- de netto-toename van een verplichting moet positief (met een plus-teken) worden gemeld in de transactiekolom 'afname vordering';
- de netto-afname van een vordering moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'afname vordering';
- de netto-afname van een verplichting moet positief (met een plusteken) worden gemeld in de transactiekolom 'toename vordering'.

Herwaardering

Bij de rapportage over rekeningen-courant dienen de wisselkoersveranderingen bij standen in vreemde valuta als volgt te worden gemeld: de netto-mutatie per valutasoort dient te worden omgerekend tegen de gemiddelde maand(midden-)koers van de betreffende rapportagemaand. De wisselkoersverandering per valuta zal dan bestaan uit enerzijds het verschil tussen de begin- en eindkoers van de maand over de beginstand en anderzijds het verschil tussen de gemiddelde maand(midden-)koers en eindkoers van de maand over de netto-mutatie.

De hoofdregel bij leningen en deposito's is dat deze tegen nominale waarde moeten worden gewaardeerd. In beginsel komen prijsmutaties hier dus niet voor (maar zie de uitzondering bij overname van een lening van/door een andere sector in § 1.13).

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) kan bijvoorbeeld een kwijtschelding van een vordering worden gemeld. Teneinde verzoeken van DNB om een nadere toelichting achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van de maand:

In tegenstelling tot bij andere posten uit deze rapportage moet de rente verdiend/verschuldigd op rekeningen-courant niet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. De post 'stand aangegroeide rente aan het begin/einde van de maand' hoeft niet te worden ingevuld.

Aangegroeide rente in de loop van de maand

De post 'aangegroeide rente in de loop van de maand' hoeft niet te worden ingevuld.

Ontvangen en betaalde rente

Onder 'ontvangen rente' en 'betaalde rente', dienen de in de rapportagem maand ontvangen of betaalde bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Renteverschillen

De post 'Renteverschillen' hoeft niet te worden ingevuld.

In te vullen gegevens overige subformulieren AO

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse posten.

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land waarin is geïnvesteerd	X		
Sector waarin is geïnvesteerd	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		
Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode	X		
Aangegroeide rente gedurende de periode	X		
Stand aangegroeide rente aan het eind van de periode	X		
Stand aan het einde van de periode	X		
Ontvangen en betaalde rente	X		
Renteverschillen	X		

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse posten. De Nederlandse posten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land waarin is geïnvesteerd	X	X	
Sector waarin is geïnvesteerd	X	X	
Stand aan het begin/einde van de periode	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode	X	X	
Aangegroeide rente gedurende de periode	X	X	
Stand aangegroeide rente aan het eind van de periode	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	
Ontvangen en betaalde rente	X	X	
Renteverschillen	X	X	

Land van de debiteur

Onder 'land van de debiteur' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de geldvrager, waar de vordering wordt aangehouden. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Sector van de debiteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage 2 vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van de maand (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de vordering dient overeen te komen met de eindstand van de vorige maand. De begin- en eindstand van de vordering dient te worden gemeld exclusief aangegroeide rente.

Transacties

De 'transacties' gedurende de maand dienen bruto (dat wil zeggen: het totaal aan opnames en aflossingen afzonderlijk vermelden onder de kolommen toenames, respectievelijk afnames van verplichtingen) te worden verantwoord.

Herwaardering

Onder herwaardering worden 'wisselkoersveranderingen' (alleen relevant indien de verplichting is aangegaan in een andere muntsoort dan de euro) en 'prijsmutaties' (waaronder herwaarderingen) onderscheiden.

De hoofdregel bij leningen en deposito's is dat deze tegen nominale waarde moeten worden gewaardeerd. In beginsel komen prijsmutaties hier dus niet voor (maar zie de uitzondering bij overname van een lening van/door een andere sector in § 1.13).

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) kan bijvoorbeeld een kwijtschelding van een vordering worden gemeld). Teneinde verzoeken van De Nederlandsche Bank om een nadere toelichting achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, kunnen significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht. Zie paragraaf 3.3 voor een opsomming van overige mutaties.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van de maand:

Rente moet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Dit betekent dat rentebaten niet worden verdiend als de rente wordt uitgekeerd maar gedurende de looptijd dat de schuld uitstaat aangroeien. De beginstand van de aangegroeide rente dient overeen te komen met de eindstand van de vorige maand en vertegenwoordigt de dan verschuldigde maar nog niet ontvangen rente. De stand aan het eind van de maand resulteert als saldo van de beginstand aangegroeide rente, de aangegroeide en ontvangen rente. Alle rentebedragen dienen bruto (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) gerapporteerd te worden.

Aangegroeide rente in de loop van de maand

De aangegroeide rente betreft het aan de rapportagemaand toe te rekenen deel van de rente in verhouding tot de lengte van de lopende renteperiode.

Ontvangen rente

Onder 'ontvangen rente' dient de in de rapportagemaand ontvangen bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Waarderings- en andere verschillen

Indien de rente luidt in een andere muntsoort dan de euro, dienen veranderingen in de waarde van de aangegroeide rente als gevolg van veranderingen in de wisselkoers onder Waarderings- en andere verschillen te worden vermeld. Eventuele andere mutaties in de stand aangegroeide rente die niet elders te verklaren zijn dienen ook onder rentevershillen te worden gerapporteerd.

3.6 Formulier ANF: Immateriële vaste activa en overige niet-financiële activa

Begrippen en definities

Op dit formulier mogen uitsluitend niet-financiële activa worden gerapporteerd. Het formulier ANF bevat slechts één subformulier: ANF-C. Binnen het subformulier ANF-C wordt een onderverdeling gevraagd naar:

- Immateriële vaste activa
- Bedrijfsmiddelen (materiële vaste activa en voorraden) en andere activa
- Overlopende acquisitiekosten en overige overlopende activa

Onder *immateriële vaste activa* worden opgenomen: kosten verbonden aan de uitgifte van aandelen; kosten van onderzoek en ontwikkeling; kosten van verwerving van concessies en vergunningen; kosten van rechten van

voortbrengselen van de geest zoals octrooien, auteursrechten en computerprogramma's; kosten van goodwill die van derden is verkregen; vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.

Tot *materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitoefening* behoren: vaste bedrijfsmiddelen, zoals technische en administratieve uitrusting en inventaris. Vaste activa zoals bedrijfsgebouwen en –terreinen dienen op formulier ADO gerapporteerd te worden.

Overlopende acquisitiekosten betreffen acquisitiekosten die niet onmiddellijk ten laste worden gebracht van het resultaat dan wel in mindering worden gebracht op voorzieningen, maar die geactiveerd worden. De kosten worden dan over meerdere boekjaren afgeschreven. Onder *overige overlopende activa* vallen vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van volgende perioden komen, bijvoorbeeld voor assurantiepremies, contributies en abonnementen. Nog te betalen en ontvangen bedragen wegens financiële baten en lasten en beleggingsopbrengsten ten gunste van voorgaande perioden, zoals rente over banksaldi en deposito's mogen niet op dit formulier gemeld worden, maar horen bij het desbetreffende instrument gerapporteerd te worden (bijvoorbeeld rente op deposito's op subformulier AO-LK).

In te vullen gegevens

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse posten.

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties	X	X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse posten. De Nederlandse posten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties	X	X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Stand aan het begin/eind van de periode

Op de standen aan het begin en aan het eind van het jaar moet de (gezamenlijke) boekwaarde van de hier gerapporteerde activa ingevuld te worden.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toename en afname. Onder toename van de activa vallen aankopen van activa en activeringen van kosten. Onder afname vallen verkopen van activa en afschrijvingen.

Herwaardering

De posten wisselkoersveranderingen en prijsmutaties dienen gebruikt te worden voor de verantwoording van waarderingsverschillen als gevolg van de omrekening van bedragen in vreemde valuta resp. veranderingen in de waardering van de hier gerapporteerde activa.

Overige mutaties

De post overige mutaties mag alleen gebruikt worden voor de verantwoording van mutaties die niet vallen onder de hierboven genoemde transacties en herwaarderingen. Daarnaast dient u het invullen van gegevens in deze kolom af te stemmen met uw relatiebeheerder bij DNB.

4. FORMULIER VOOR DERIVATEN

4.1 Formulier D: Derivaten

Begrippen en definities

Op dit formulier wordt gevraagd naar alle derivatencontracten die uw onderneming rechtstreeks – dat wil zeggen zonder tussenkomst van een ingezetene financiële intermediair – met tegenpartijen heeft afgesloten. De te rapporteren informatie heeft zowel betrekking op beursverhandelde contracten als op OTC (Over The Counter) contracten, ongeacht de aard van de onderliggende waarde. Met onderliggende waarde wordt bedoeld het effect, de index, het goed of de (andere) financiële waarde, waarvan de prijs de waarde van het contract bepaalt.

Voor de waardering van derivaten dient uitsluitend de marktwaarde gebruikt te worden. Voor beursverhandelde derivaten komt deze overeen met de op de beurs overeengekomen handelswaarde. Indien een handelswaarde ontbreekt mag ook gebruik gemaakt worden van een bied- of laatprijs. Voor OTC-derivaten mag een benadering van de marktwaarde gebruikt worden volgens een algemeen geaccepteerd waarderingmodel (zoals de Black-Scholes formule voor opties). In geen enkel geval mag de onderliggende waarde (zoals het 'notional amount' voor swaps) gerapporteerd worden.

Het formulier D bestaat uit de volgende subformulieren:

Onderverdeling formulier D naar subformulier

Subformulier	Inhoud
D-OS	Geschreven opties
D-OK	Gekochte opties
D-FB	Futures
D-OTR	OTC-derivaten IRS, FRA's en CCIRS
D-OTV	Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Opties

Onder opties vallen alle typen contracten die de koper, tegen betaling van een premie, het recht verschaffen (maar tot niets verplichten) tot het doen van een vooraf bepaalde transactie in de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde uitoefenprijs. Opties omvatten ook warrants, ongeacht de looptijd. Swaptions, caps, floors en dergelijke behoren ook tot de opties, tot het moment dat ze worden uitgeoefend. Na uitoefening dient een nieuw derivatencontract gerapporteerd te worden onder OTC-derivaten (swaps). Subscription rights vallen ook onder opties. Bij uitoefening dient, net als voor normale call opties, een aankoop op formulier AEB of AEN gemeld te worden (zie hierna onder "In te vullen gegevens D-OS en D-OK"). Opties zijn onderhevig aan 'option-style margining'. Met 'option-style margining' worden de waardeveranderingen van het contract pas bij uitoefening verrekend. De margeverplichtingen dienen hierbij zuiver en alleen als onderpand.

Futures

Futures zijn gestandaardiseerde beursverhandelde contracten waarbij de koper zich verplicht tot het kopen van de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde termijnprijs op een vastgesteld tijdstip in de toekomst. Futures hebben altijd een verplichtend karakter en kunnen derhalve gezien worden als aan de beurs verhandelde termijncontracten. Futures worden zelden uitgeoefend maar zijn onderhevig aan 'Future-style margining' – de systematiek waarbij de waardeveranderingen van het contract regulier (dagelijks of wekelijks bv.) worden verrekend (variation margin). De margeverplichtingen dienen niet alleen als onderpand maar ook als bron voor verrekening.

Swaps en FRA's

Swaps en FRA's betreffen overeenkomsten om één- of meerdere malen rentebetalingen in dezelfde (normale renteswap) of verschillende muntsoorten (cross-currency renteswap) uit te wisselen. Alleen bij cross-currency renteswaps worden ook de onderliggende bedragen daadwerkelijk uitgewisseld. Deze uitgewisselde bedragen worden niet als lening beschouwd maar als een spot-transactie en als een forward transactie en leiden dus alleen tot mutaties in rekening-courant (AO-RC). De marktwaarde van de forward dient te worden verwerkt in de marktwaarde van de swap. Equity swaps, waarbij een rente tegen het rendement van een bepaalde aandelenindex wordt uitgewisseld, evenals andere contracten waarbij voor korte of langere tijd het verschil tussen twee groeivoeten wordt uitgewisseld, vallen ook onder swaps zelfs als geen van de twee betrekking hebben op een rentevoet.

Termijncontracten

Termijncontracten zijn niet-beursverhandelde futures. Termijncontracten worden in de regel wel uitgeoefend: na afloop van het contract wordt de onderliggende waarde tegen de afgesproken termijnprijs aan- of verkocht. Voorbeelden van termijncontracten zijn valutatermijnaffaires, kredietderivaten, 'bond forwards' en zogenoemde 'to-be announced' (TBA's) contracten.

Kredietderivaten

Kredietderivaten vallen alleen onder derivaten als, door middel van een optie of een termijncontract, cash-flows gebaseerd op verschillen in kredietrisico's tussen partijen wordt uitgewisseld. Indien de partij die het kredietderivaat verkoopt ook (een deel van) de aflossing vergoedt indien de debiteur (een deel) van de schuld niet meer kan aflossen, is er sprake van kredietverzekering en niet meer van een derivaat.

Ontvangen onderpand bij derivatentransacties. Pensioenfondsen dekken regelmatig rente- en valutarisico's af via derivaten. Gebruikelijk is dat zij daarvoor onderpand als zekerheid ontvangen om het tegenpartijrisico af te dekken. In DRA wordt als volgt gerapporteerd.

Non-repayable margin payments: Eventueel in geld aangehouden margerekeningen en de (netto) mutatie daarin dienen onder rekening-courant te worden gerapporteerd (AO-RC). Ook de uitwisseling van hoofdsommen bij valutatermijncontracten en CCIRS contracten dienen op formulier AO-RC gemeld te worden.

Repayable margin payments

1. onderpand in effecten: Wordt er door het pensioenfonds effecten en andere waardepapieren als onderpand voor derivatentransacties ontvangen (i.e. non cash collateral) dan worden er geen transacties in DRA geregistreerd; het economisch eigendom blijft immers bij de originele partij (zie ook par 3.3).

2. onderpand in contanten (cash): indien een pensioenfonds voor een deel of geheel onderpand zou krijgen gestort in de vorm van deposito's (zgn. 'cash collateral') dan dient de terugbetaalverplichting van het cash collateral gemeld te worden als lening (PO-LK).

Sector tegenpartij bij derivatentransacties afgewikkeld via centrale tegenpartij

Bij beursverhandelde derivatencontracten is voor de rapportage van het land en sector van de tegenpartij de beurs niet langer relevant.

Voorts geldt met de invoering van European Market Infrastructure Regulation (EMIR) gefaseerd voor bepaalde OTC-contracten een clearingplicht, waarbij deze contracten via een CCP worden afgewikkeld. Dit betekent dat in de rapportage van derivaten mogelijk de sector van een nieuw soort tegenpartij, een CCP, moet worden gemeld. Daarbij is het essentieel of uw financiële intermediair voor deze contracten als principaal of agent optreedt. In het geval van de principaal sluit de cliënt een contract af met een clearing member, waarop de clearing member een contract afsluit ('back-to-back') met de CCP. In het geval van de agent fungeert de clearing member alleen als bemiddelaar bij het afsluiten van het contract tussen de cliënt en de CCP. In het eerste geval – dat van principaal – is uw clearing member de tegenpartij. In het tweede geval – dat van agent – is de CCP uw tegenpartij. Het onderpand in de vorm van in geld aangehouden margerekeningen ('initial' en 'variation margin') moet worden geboekt op het formulier AO-RC met als tegenpartij daar waar het onderpand is gestort.

Voor de rapportage houdt dit het volgende in wat de tegenpartij aangaat (geldt voor alle D-formulieren):

Derivaten formulier D

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden.

Bij een derivatencontract dat via een CCP wordt afgewikkeld is de tegenpartij in het principaalmodel de clearing member en in het agentmodel de CCP. Indien de clearing member of CCP een bank/MFI is (zie voor het eurogebied de MFI- lijst op de website van de ECB ¹²), dient als tegensector MFI (Overige Monetaire Financiële Instelling) te worden gerapporteerd behoort. Zo niet, dan moet als tegensector OFI (Overige financiële instelling) worden gemeld. Voor CCP's in Europa wordt in bijlage 7.2 een niet-limitatief overzicht gegeven met land en sectorclassificatie.

Alle bedragen dienen exclusief commissies en/of overige bemiddelingskosten te worden verantwoord.

Opties

In te vullen gegevens subformulieren D-OS en D-OK

¹² https://www.ecb.europa.eu/stats/financial_corporations/list_of_financial_institutions/html/elegass.en.html

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X		
Sector van tegenpartij	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		
Stand aan het einde van de periode	X		

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X	X	
Sector van tegenpartij	X	X	
Stand aan het begin van de periode	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Stand aan het begin/eind van de maand

De beginstand dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande maand. De stand aan het eind van de maand dient te worden vastgesteld op basis van de slotkoersen op de laatste handelsdag van de maand waarover wordt gerapporteerd. Indien geen marktcoers voorhanden is, mag de prijs worden bepaald aan de hand van een algemeen geaccepteerd waarderingmodel zoals de Black-Scholes formule.

Transacties

Onder transacties moeten betaalde en ontvangen premies alsmede de cash-settlement bij uitoefening worden gemeld.

Daadwerkelijke uitoefening ('actual delivery') van opties rapporteren als transactie:

Bij daadwerkelijke uitoefening van opties dient de waarde van de optie op het moment van expiratie als transactie te worden verantwoord. Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier D-OK

In geval van een gekochte optie dient bij daadwerkelijke uitoefening de waarde van de optie onder 'ontvangen premies' te worden gerapporteerd.

Formulier D-OS

In geval van een geschreven optie dient bij daadwerkelijke uitoefening de waarde van de optie onder 'betaalde premies' te worden gerapporteerd.

Bij daadwerkelijke uitoefening van opties rapportage van marktwaarde bij *resulterende levering van effecten*:

Bij de daadwerkelijke uitoefening van opties (waaronder ook warrants) dient de resulterende levering van de effecten, in de vorm van een aan- of verkoop, tegen marktwaarde van deze effecten te worden gerapporteerd (op het effectenformulier). Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier AEB / AEN / PEN

Onder transacties dient bij de uitoefening van opties de resulterende levering als aan- of verkoop van deze effecten tegen marktwaarde te worden gerapporteerd.

(Het verschil tussen de marktwaarde en uitoefenprijs, zijnde de waarde van de optie, dient op formulier D-OK of D-OS te worden gerapporteerd onder ontvangen of betaalde premies, zie boven.

Sluitingstransacties van opties rapporteren onder juiste type optie:

Rapportage van sluitingstransacties dient onder het juiste type optie (gekochte en geschreven opties) te geschieden. Voor de rapportage houdt dit het volgende in:

Formulier D-OK

Op dit formulier dient een sluitingsverkoop van een gekochte optie als 'ontvangen premies' onder gekochte opties te worden gerapporteerd. Zie schema.

Formulier D-OS

Op dit formulier dient een sluitingsaankoop van een geschreven optie als 'betaalde premies' onder geschreven opties te worden gerapporteerd. Zie schema.

Verantwoording van openings- en sluitingstransacties voor opties

	Opening	Sluiting
Geschreven optie (D-OS)	Ontvangen premie	Betaalde premie
Gekochte optie (D-OK)	Betaalde premie	Ontvangen premie

Opties kunnen op twee manieren worden afgewikkeld: d.m.v. de levering van de onderliggende waarde tegen de in het optie-contract overeengekomen uitoefenprijs of d.m.v. geldelijke afwikkeling (zgn. 'cash-settlement'). De levering van de onderliggende waarde bij de uitoefening van een optiecontract mag nooit gerapporteerd worden op formulier D-OS of D-OK. In dit geval dient de resterende waarde van de optie met een min-teken te worden opgenomen in de kolom overige mutaties, zodat de positie naar nul loopt. De levering zelf moet, voor zover relevant, op een ander formulier worden opgenomen. Bij de levering van effecten dient een aan- of verkoop gemeld te worden op formulieren AEB of AEN. Bij de levering van (vreemde) valuta rapporteert u een toe- of afname van de relevante saldi op rekeningen-courant (formulier AO-RC). Bij samengestelde opties (zoals swaptions, caps of floors) meldt u een nieuw derivaat (in dit geval op formulier D-OTR). Bij geldelijke afwikkeling rapporteert u de betaling of ontvangst onder 'Transacties' net als bij voortijdige sluitingsaan- of verkopen.

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de opties als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tesamen te worden gemeld. Hier mag tevens de resterende waarde van de positie onder worden verantwoord als bij uitoefening van de optie tot levering van de onderliggende waarde wordt overgegaan, zodat de positie naar nul loopt.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulieren D-OS en D-OK, zie bijlage III.

Futures**In te vullen gegevens subformulier D-FB**

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X		
Sector van tegenpartij	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		

Stand aan het einde van de periode	X		
------------------------------------	---	--	--

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X	X	
Sector van tegenpartij	X	X	
Stand aan het begin van de periode	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Sector van de tegenpartij

Sector van de tegenpartij hoeft niet ingevuld te worden aangezien het hier altijd beursverhandelde contracten betreft.

Stand aan het begin/eind van de maand

De begin- en eindstanden hoeven niet te worden ingevuld aangezien vrijwel alle futures onderhevig zijn aan zgn. 'daily marking-to-market' waarbij veranderingen in de waarde van het contract regulier (dagelijks of wekelijks bv.) worden verrekend door betaling of ontvangst van variation margin.

Transacties

Bij de transacties wordt onderscheid gemaakt naar betaalde en ontvangen variation margins. Initiële marge stortingen of -onttrekkingen mogen niet op dit formulier worden gerapporteerd. De saldi en de (netto) mutatie van de margerekeningen moeten tevens worden gerapporteerd via subformulier AO-RC (rekening-courant).

Herwaardering

De posten wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld.

Overige mutaties

De post overige mutaties hoeft niet te worden ingevuld.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-FB, zie bijlage III.

**OTC-derivaten IRS, FRA's en CCIRS
In te vullen gegevens subformulieren D-OTR**

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X		
Sector van tegenpartij	X		
Stand aan het begin/eind van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X	X	
Sector van tegenpartij	X	X	
Stand aan het begin/eind van	X	X	

de periode			
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Stand aan het begin/eind van de maand

Onder standen dienen de begin- en eindstanden te worden gemeld, opgesplitst in contracten met een positieve waarde (activa) en met een negatieve waarde (passiva). De stand aan het begin van de maand dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande maand. Voor renteswaps en FRA's dienen de standen te worden berekend als de netto contante waarde van het verschil tussen de verwachte (rente)betalingen en -ontvangsten over de gehele duur van het contract. Voor cross-currency renteswaps en andere soorten swaps dient bij de berekening van de standen ook rekening gehouden te worden met de verwachte waarden van wisselkoersen en/of andere prijzen.

Transacties

Voor renteswaps, FRA's en cross-currency interest rate swaps dienen de rentebetalingen en -ontvangsten onder de transacties te worden gemeld. Transacties hoeven niet te worden opgesplitst naar transacties in contracten met een positieve waarde (activa) en met een negatieve waarde (passiva).

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de contracten als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tesamen te worden gemeld.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-OTR, zie bijlage III.

Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten
In te vullen gegevens subformulieren D-OTV

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X		
Sector van tegenpartij	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties			
Stand aan het einde van de periode	X		

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij	X	X	
Sector van tegenpartij	X	X	
Stand aan het begin van de	X	X	

periode			
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	

Land van vestiging tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten (het land van) de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Sector van de tegenpartij

Voor het land van vestiging van de tegenpartij en voor de sector daarvan dient zowel voor OTC-contracten als voor beursverhandelde contracten de directe tegenpartij te worden aangehouden. Indien de CCP de tegenpartij is gelden er aanvullende boekingsregels, zie p. 39.

Stand aan het begin/eind van de maand

Onder standen dienen de begin- en eindstanden te worden gemeld, opgesplitst in contracten met een positieve waarde (activa) en met een negatieve waarde (passiva). De stand aan het begin van de maand dient overeen te komen met de eindstand van de voorafgaande maand. Voor termijncontracten moeten de standen worden berekend als het verschil tussen de actuele of de verwachte prijs van de onderliggende waarde en de prijs die in het termijncontract is vastgelegd, vermenigvuldigd met de omvang van het contract.

Transacties

Onder transacties wordt, in de maand dat het contract wordt afgewikkeld, het verschil gerapporteerd tussen de actuele prijs van de onderliggende waarde op de datum dat het wordt geleverd dan wel ontvangen en de prijs die in het termijncontract is vastgelegd, vermenigvuldigd met de omvang van het contract. Indien het contract tot een verlies leidt wordt het bedrag onder 'Betalingen' verantwoord. Bij winst op het termijncontract moet het bedrag onder 'Ontvangsten' geboekt worden.

Herwaardering

De kolommen wisselkoersveranderingen en prijsmutaties hoeven niet te worden ingevuld. Alle waardeveranderingen in het contract die niet het gevolg zijn van transacties dienen onder 'overige mutaties' te worden gemeld

Overige mutaties

Onder overige mutaties dienen wijzigingen in de waarde van de contracten als gevolg van prijsmutaties en wisselkoersveranderingen tesamen te worden gemeld. Ook wordt hier de waarde van het contract afgeboekt wanneer het afloopt.

Voor een rekenvoorbeeld bij formulier D-OTV, zie bijlage III.

5. FORMULIEREN VOOR VERPLICHTINGEN (PASSIVA)

5.1 Formulier AR: Algemene Reserve

Begrippen en definities

Binnen het formulier AR wordt geen onderscheid gemaakt naar detailposten. Alleen het totaal van de algemene reserves (voorheen “stichtingskapitaal en reserves”) moet worden gerapporteerd.

In te vullen gegevens subformulier AR

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties			
Herwaardering			
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van vestiging tegenpartij			X
Transacties			
Herwaardering			
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Stand aan het begin/eind van de periode

Elk jaar dient u de begin- en eindstand van de algemene reserves uitsluitend in de jaarrapportage te verantwoorden. Deze standen dienen conform de jaarrekening te worden gerapporteerd. Bestemmingsreserves vallen ook onder de Algemene Reserve. Het is bij dit formulier mogelijk én toegestaan om positieve en negatieve standen te rapporteren.

Transacties

Er worden in principes geen transacties vermeld op het algemene reserve formulier. Dit komt omdat pensioenfondsen geen eigen-vermogen kapitaal uitgeven. De groei (afname) van het eigen vermogen komt tot stand door toevoegingen of onttrekkingen vanuit het fondsresultaat (te rapporteren via overige mutaties, zie onder).

Herwaarderings

Er worden geen herwaarderings vermeld op het algemene reserve formulier.

Overige mutaties

De totale verandering in de stand van de algemene reserves wordt hier vermeld. De begin- en eindstanden worden enkel op het jaarformulier gemeld. Dit komt overeen met de toe- of afname van de algemene reserves die het gevolg zijn van een positief respectievelijk negatief fondsresultaat (zie ook 6.1). Ook is mogelijk dat fusies en overnames tot mutaties leiden in het eigen vermogen; deze dienen eveneens via Overige mutaties te worden verwerkt.

5.2 Formulier PV: Technische Voorzieningen

Begrippen en definities

Het formulier PV bestaat uit drie subformulieren:

Onderverdeling formulier PV naar subformulier

Subformulier	Inhoud
PV-LP	Technische voorzieningen
PV-VV	Vooruitbetaalde premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken
PV-OV	Overige voorzieningen

Binnen subformulier **PV-LP** wordt een onderverdeling gevraagd naar:

- Voorziening pensioenverzekering;
- Overige technische voorzieningen.

De technische voorzieningen van pensioenfondsen bestaan uit de pensioenverplichtingen. Deze zijn als volgt gedefinieerd:

- De voorziening pensioenverzekering worden gevormd door alle actuariële voorzieningen van pensioenfondsen ten behoeve van deelnemers (VPV of voorziening pensioenverplichtingen). Het gaat hier om zowel technische voorzieningen voor rekening en risico van het fonds als om technische voorzieningen voor rekening en risico van deelnemers. De waardering is dezelfde als in de jaarlijkse toezichtrapportage van De Nederlandsche Bank.
- De post overige verzekeringstechnische voorzieningen kan slechts worden gebruikt voor de rapportage van uitzonderingsgevallen. Voordat u deze post gaat rapporteren dient u dit te bevestigen met uw relatiebeheerder bij De Nederlandsche Bank.

Er is ook een subformulier **PV-VV** waarin een onderverdeling wordt gevraagd naar:

- Vooruitbetaalde premies;
- Voorzieningen voor openstaande aanspraken.

Dit formulier mag niet door pensioenfondsen worden gebruikt en is specifiek voor schadeverzekeraars bedoeld.

Binnen subformulier **PV-OV** worden geen onderverdelingen gevraagd. Alle overige voorzieningen moeten gezamenlijk worden gerapporteerd. Voor de waardering en de definitie van deze post dient aangesloten te worden bij de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Onder overige voorzieningen vallen bijvoorbeeld de volgende posten:

- voorzieningen voor dubieuze vorderingen
- voorzieningen voor het onderhoud van onroerend goed
- voorzieningen voor solvabiliteitsrisico's
- premie-egalisereserve.

De premie-egalisereserve wordt in de DRA-rapportage als vreemd vermogen gezien, mede in verband met de aansluiting met nFtk. Een aantal pensioenfondsen classificeert deze reserve nl. als overige passiva.¹³

Het deel van de technische voorzieningen dat is herverzekerd mag niet in mindering worden gebracht, echter dient apart op formulier AV (Activa: Verzekeringstechnische Voorzieningen) te worden gerapporteerd.

In te vullen gegevens subformulier PV-LP

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van de begunstigde	X		X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties	X	X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties			X
Stand aan het einde van de periode			X

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
-------------	------------------	--------------------	----------------

¹³ Een premie-egalisereserve dient om een stabiel premie-verloop te bevorderen. Een pensioenfonds kan een premie-egalisereserve vormen. Als de feitelijke pensioenpremie hoger is dan de kostendekkende premie (berekend met het verwachte rendement), dan kan het verschil opzij gezet worden: de premie-egalisereserve. Is de feitelijke premie lager dan de kosten, dan kan de premie aangevuld worden uit de premie-egalisereserve. Die moet dan wel positief zijn. Is dat laatste dan niet het geval, dan kan het pensioenfonds bestuur overleggen met de sociale partners om de premie te verhogen. Is de premie-egalisereserve daarvoor te laag en wordt het werkgevers-/nemersdeel van de premie niet voldoende verhoogd? Dan kan in de toekomst het opbouwpercentage worden verlaagd. Daardoor wordt de premie weer kostendekkend voor de verlaagde pensioenopbouw. Is er na afloop van het pensioenakkoord een overschot in de premie-egalisereserve? Dan kan het bestuur die gebruiken voor bv. extra pensioenopbouw en extra verhoging pensioenuitkering.

Land van de begunstigde		X	X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties			X
Herwaardering			X
Overige mutaties		X	X
Stand aan het einde van de periode			X

Pensioenregelingen kennen twee hoofdvormen, Defined Benefit (DB) en Defined Contribution (DC).

In een DB overeenkomst wordt het niveau van de toegezegde pensioenuitkeringen bepaald door een vooraf bekende formule (met o.m. opbouwpercentage, aantal dienstjaren en pensioengevend salaris). De waarde van de DB-verplichting bestaat uit de contante gemaakte waarde van de toekomstige uitkeringen.

In een DC of premie-overeenkomst is de waarde van de pensioenvoorziening gelijk aan de marktwaarde van de belegde activa.

Land van de polishouder/begunstigde

Onder 'land van de begunstigde' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de deelnemer dan wel de in de pensioenovereenkomst genoemde begunstigde (indien afwijkend). Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Stand aan het begin/eind van de periode

Eenmaal per jaar dient u de begin- en eindstanden van de technische voorzieningen te rapporteren. Dat gebeurt alleen in de jaarrapportage. De waardering van deze technische voorzieningen dient overeen te komen met de waardering in de toezichtrapportage en uw eigen jaarverslag.

Transacties DB-overeenkomst

Onder transacties dient u de toevoegingen en onttrekkingen aan de technische voorzieningen te rapporteren. Dit dient te allen tijde bruto te geschieden (dus niet netto). Onder toevoegingen vallen:

- de actuariel berekende kostendeekkende verdiende premies ('current service'). Maar meestal zonder de opslag voor het vereist eigen vermogen (solvabiliteit) en zonder de opslag voor evt. voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst zoals indexatie. U moet hier rapporteren wat u voor nFtk ook gewoon bent te doen.
- waarde van overgenomen verplichtingen
- rentetoevoeging ('past service increase'); er mag een kwartaalschatting worden gemaakt.

Zijn er geen kwartaalgegevens voor de rentetoevoeging (DB) bekend dan mag u óf een schatting maken óf in de jaarrapportage ineens het jaarbedrag rapporteren.

Onder onttrekkingen vallen:

- uitkeringen
- waarde van overgedragen verplichtingen.

Transacties DC-overeenkomst

Transacties betreffen hier de premies, uitkeringen en waardeoverdrachten. Herwaardering betreft hier niet de wijziging door een andere rentestructuur maar de koers- en prijsmutaties van het belegde vermogen als gevolg van ontwikkelingen op de financiële markten.

Al deze transacties dient u op kwartaalbasis en op jaarbasis te rapporteren (in de kwartaalrapportage respectievelijk de jaarrapportage). Alle andere veranderingen in de technische voorzieningen dienen onder herwaarderings of overige mutaties gerapporteerd te worden.

Herwaardering DB-overeenkomst

De herwaarderings vallen uiteen in wisselkoersmutaties en prijsmutaties. De post wisselkoersveranderingen is alleen van toepassing indien (een deel van) de technische voorzieningen in vreemde valuta wordt uitgedrukt. Wijzigingen in de technische voorzieningen als gevolg van wisselkoersmutaties dient u in deze kolom te rapporteren.

Onder de post prijsmutaties dient u de waardeveranderingen in de technische voorzieningen te rapporteren die het gevolg zijn van wijzigingen in de marktrente of rentestructuur (RTS) en, indien van toepassing, veranderingen in de marktwaardering van beleggingen. Deze herwaarderings dienen eenmaal per jaar

(uitsluitend in de jaarrapportage) gemeld te worden. Onder wijziging van de RTS vallen tevens alle veranderingen in de Ultimate Forward Rate (UFR)-veronderstellingen en veranderingen in methoden voor rentemiddeling (er zijn dus structuurwijzigingen van de RTS en normale marktbevingen van de RTS, beide vormen prijsmutaties).

Overige mutaties

Onder overige mutaties dient u alle veranderingen in de technische voorzieningen te rapporteren die niet vallen onder de eerdergenoemde posten. U kunt daarbij denken aan mutaties in de technische voorzieningen die bijvoorbeeld het gevolg zijn van wijzigingen in de actuariële grondslagen en/of methoden, zoals wijziging van de sterftetabellen. Deze overige mutaties dient u eenmaal per jaar (uitsluitend in de jaarrapportage) op te nemen. Onderstaand schema vat een en ander samen.

Toezicht in blauw, DRA in rood			
Regel nr. in J602	Postomschrijving FTK	TV voor risico fonds (Staat J602 in jaarstaten Toezicht)	TV voor risico deelnemer (deels in J301)
1.1	Technische voorzieningen einde vorig boekjaar	Beginstand	Beginstand
1.2	Actuarieel benodigd voor nieuwe onvoorwaardelijke	Toevoegingen	n.v.t.
1.3	Toevoeging i.v.m. kosten	Toevoegingen	Toevoegingen
1.4	Benodigde intresttoevoeging technische voorzieningen	Toevoegingen	Toevoegingen (indien u.h.v. directe beleggingsopbrengsten) Overige mutaties (indien u.h.v. indirecte beleggingsopbrengsten)
1.5	Overgenomen pensioenverplichtingen	Toevoegingen	Toevoegingen
1.6	Uitkeringen	Onttrekkingen	Onttrekkingen
1.7	Vrijgevallen voor kosten uit de technische voorzieningen	Onttrekkingen	Onttrekkingen
1.8	Overgedragen pensioenverplichtingen	Onttrekkingen	Onttrekkingen
1.9	Overig	Overige mutaties	Overige mutaties
2.1	Toeslagverlening pensioentrekken	Toevoegingen (indien onvoorwaardelijk) Prijsmutaties (indien voorwaardelijk) Korting is negatieve prijsmutatie	n.v.t.
2.2	Toeslagverlening slapers	Toevoegingen (indien onvoorwaardelijk) Prijsmutaties (indien voorwaardelijk) Korting is negatieve prijsmutatie	n.v.t.
2.3	Toeslagverlening actieven	Toevoegingen (indien onvoorwaardelijk) Prijsmutaties (indien voorwaardelijk) Korting is negatieve prijsmutatie	n.v.t.
2.4	Anders	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)
3.1	Wijziging als gevolg van verandering rente(-termijnstructuur)	Prijsmutaties	n.v.t.
4.1	Wijziging van actuariële grondslagen en/of methoden	Overige mutaties	Overige mutaties
5.1	Resultaat op sterfte	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)
5.2	Resultaat op arbeidsongeschiktheid	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)
5.3	Resultaat op mutaties	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)
5.4	Resultaat op overige technische grondslagen	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)	Toevoegingen (+) / Onttrekkingen (-)
6.1	Technische voorzieningen einde boekjaar	Eindstand	Eindstand

N.B. Onvoorwaardelijke indexatie ziet DNB als een transactie en moet als zodanig worden gerapporteerd. Immers, financiering van onvoorwaardelijke toeslagverlening is integraal onderdeel van de pensioenopbouw en dus van de kostendeckende premie.

Voorwaardelijke toeslagverlening is daarentegen een herwaardering (prijsmutatie), daar het incidenteel de opgebouwde aanspraken en rechten verhoogt. Om deze reden is een korting op pensioenuitkeringen op te vatten als een negatieve herwaardering (prijsmutatie met negatief teken).

In te vullen gegevens subformulier PV-OV

Zie voor een opsomming van de hieronder vallende posten par. 5.2.

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van de begunstigde		X	X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties		X	X

Herwaardering		X
Overige mutaties	X	X
Stand aan het einde van de periode		X

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van de begunstigde		X	X
Stand aan het begin van de periode			X
Transacties		X	X
Herwaardering			X
Overige mutaties		X	X
Stand aan het einde van de periode			X

Stand aan het begin/eind van het kwartaal

De 'stand aan het begin van het jaar' dient overeen te komen met de eindstand van vorig jaar.

Transacties

Onder transacties wordt apart informatie gevraagd naar toevoegingen en onttrekkingen. Toevoegingen bestaan uit in de rapportageperiode gevormde voorzieningen, zowel nieuwe voorzieningen als verhogingen op bestaande voorzieningen. Onder onttrekkingen vallen alle bedragen die ten laste van de voorzieningen zijn gebracht.

Herwaardering

De post wisselkoersveranderingen is alleen van toepassing indien (een deel van) de voorziening in een vreemde muntsoort is uitgedrukt.

Overige mutaties

Onder overige mutaties dient u alle veranderingen in de overige voorzieningen te rapporteren die niet vallen onder de overige posten.

5.3 Formulier PO: Overige passiva

Begrippen en definities

Op dit formulier moeten de overige verplichtingen worden verantwoord. Het formulier PO bestaat uit de volgende subformulieren:

Onderverdeling formulier PO naar subformulier

Subformulier	Inhoud
PO-LK	Opgenomen leningen korter dan of gelijk aan één jaar
PO-RP	Opgenomen leningen uit hoofde van repo's
PO-LL	Opgenomen leningen langer dan één jaar
PO-FL	Opgenomen financial leases
PO-HL	Opgenomen handelskrediet langer dan één jaar
PO-OK	Overige verplichtingen korter dan of gelijk aan één jaar
PO-OL	Overige verplichtingen langer dan één jaar

Alle uitstaande vorderingen en verplichtingen ('standen') voorkomend op de subformulieren van PO en AO dienen te worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Repo-transacties (repurchase agreements en sell-buy-backs) moeten worden beschouwd als leningen tegen onderpand van effecten en worden derhalve onder leningen gerubriceerd. Terugbetaalverplichtingen die ontstaan als gevolg van de ontvangst van cash collateral inzake een securities lending-overeenkomst dienen ook op formulier PO-RP te worden gerapporteerd. Herbelegging van cash collateral is wel economisch eigendom en moet gerapporteerd worden. Ontvangen cash collateral moet in dit verband op AO-RC worden gemeld. Bij herbelegging verdwijnt het van het AO-RC formulier en verschijnt het op een beleggingsformulier. Zoals eerder gesteld: bij ontvangst onderpand in de vorm van effecten vloeit hieruit geen rapportage (par. 3.3).

VPL: schuld aan sociale partners i.v.m. toezegging vroegpensioen¹⁴ (PO-LL)

Volgens een richtlijn van de Raad voor de jaarverslaggeving gekomen (RJ 610.270) dienen ontvangen, maar nog niet aangewende VPL-gelden te worden opgenomen als een afzonderlijke verplichting aan huishoudens (langlopende schuld). Tenminste, als de beschikkingsmacht hierover bij de sociale partners ligt, en niet bij het pensioenfonds. Dat betekent dat in DRA de VPL-gelden dienen te worden verantwoord als Overige passiva/ lange leningen > 1 jaar aan sector huishoudens/OVR, regel bij derden op formulier PO-LL.

Voor de statistiek is van belang dat VPL-gelden geen pensioen zijn maar een langlopende verplichting.

De mutaties in VPL-gelden lopen dus via formulier PO-LL. Indien de juiste bedragen pas bij het jaareinde bekend zijn, mag u gedurende het jaar een schatting maken van transacties, herwaardering, overige mutaties en rentebijdragen. Na elk jaareinde zou een correctie moeten plaatsvinden op verdiende premies voor zover dit ook ingelede VPL-premies betreft (idem voor uitkeringen).

De beleggingen van VPL-gelden dienen in de rapportage op de gebruikelijke manier te worden opgenomen.

Renteboeking op VPL-gelden

Begin- en eindstand op PO-LL zijn inclusief aangegroeide rente, deze dient apart in het renteblok te worden geboekt (aangegroeide rente in de loop van de maand/kwartaal). Indien nog niet bekend is, mag de aangegroeide rente of rendement ook voor het gehele jaar in het vierde kwartaal of de decembermaand worden gemeld.

Voorbeeld renteboeking

Subformulier PO-LL										Bedragen in duizenden euro's				
Passiva: van niet-ingezetenen opgenomen leningen langer dan 1 jaar														
Soort verplichting	Land van de crediteur	Sector van de crediteur	Stand aan het begin van de maand (excl. aangegroeide rente)	Verplichting					Stand aan het eind van de maand (excl. aangegroeide rente)	Stand aangegroeide rente aan het begin van de maand	Rente			Stand aangegroeide rente aan het eind van de maand
				Mutaties gedurende de maand							Mutaties gedurende de maand			
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties			Transacties		Betaalde rente in de loop van de maand	
Toename verplichting	Afname verplichting	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties	Aangegroeide rente in de loop van de maand	Ontvangen rente in de loop van de maand									
Bij deelnemingen														
Bij overige groepsmaatschappijen														
Bij derden			1000	25				1025	0	25		25		0

Niet alleen de werkelijke rente maar ook toegerekende beleggingsrendementen zoals het in het boekjaar veronderstelde rendement (al is het geen kasstroom) dienen toch gerapporteerd te worden onder Transacties/toename verplichting én in het renteblok. DNB wil bereiken dat zowel de renteaangroei bij de VPL-schuld wordt geteld (is immers onderdeel van de totale verplichting) als ook dat de rente zelf wordt gerapporteerd.

Daartoe geldt steeds dat: aangegroeide rente in de loop van het kwartaal/maand (Renteblok) = betaalde rente in de loop van het kwartaal/maand (Renteblok) = transactie (Verplichtingenblok). Dus stel de aangegroeide rente in een jaar is 100, elk kwartaal 25, dan boeken rapporteurs onder aangegroeide en betaalde rente steeds 25 per kwartaal, en tevens 25 onder transactie-Toename verplichting (mutatis mutandis voor maandrapporteurs).

Is er negatieve rente of rendement? Dan in het renteblok 0 invullen, zowel in de kolom Aangegroeid als Betaald. Maar tevens boeken negatieve rente/rendement op Transacties, maar dan in de kolom *Afname* verplichting indien dat rendement dus < 0 is! (bij positieve rentes gewoon melden in de kolom Toename verplichting).

Nu zijn er twee voorkomende situaties:

1. Deelnemers leggen VPL-premies in en nemen prepensioen op vóór hun ouderdomspensioen

* De aangroei van VPL-gelden betekent geen toevoeging aan premiebatens, maar een inleg op langlopende schulden aan huishoudens (transacties: toename op PO-LL/bij derden/sector OVR);

* De uitkering van prepensioen betekent een afname van langlopende schulden aan huishoudens (transacties: afname op PO-LL/bij derden/sector OVR);

2. Deelnemers voegen prepensioen toe aan ouderdomspensioen (OP)

Deelnemers aan de VPL-regeling kunnen er ook voor kiezen hun prepensioen niet of gedeeltelijk voor de OP-gerechtigde leeftijd op te nemen. In dat geval kunnen zij verzoeken het opgebouwde prepensioen te laten toevoegen aan hun OP. Worden daarmee vervolgens pensioenrechten/aanspraken voor ingekocht, dan is dit een verschuiving van langlopende leningen (PO-LL) naar voorziening pensioenverzekering (PV-LP). Die verschuiving dient via transacties te worden gerapporteerd. Daarnaast komen de inkoopsummen verbonden met ingekochte VPL-gelden in de Winst- en verliesrekening tot uiting onder verdiende premies (WVT-BL).Soms

¹⁴ VPL-gelden zijn "de door werkgever en werknemers bijeengebrachte, en door het pensioenfonds tijdelijk beheerde, financiële middelen waaruit de toekomstige omzetting van de VPL-toezeggingen naar VPL-pensioenen kan plaatsvinden na de feitelijke besluitvorming daartoe door cao-partijen" (bron: Sectorbrief VPL-regelingen 31 oktober 2012, DNB/Toezicht).

komt het voor dat een fonds kort op VPL-gelden. Dit moet worden geboekt als herwaardering (negatieve prijsmutatie) op formulier PO-LL.

Financial lease (PO-FL)

Een financial lease contract is een kredietvorm waarbij is overeengekomen dat de lessee (gebruiker) de door de lessor (leasemaatschappij) geïnvesteerde koopsom verhoogd met rente, in vooraf overeengekomen termijnen aflost. De lessor blijft juridisch eigenaar van het geleasede object; de lessee draagt het economisch risico.

Vorderingen en schulden in rekening-courant dienen op één plaats onder activa op subformulier AO-RC te worden gerapporteerd.

Niet verhandelbaar, *onderhands* geld- of kapitaalmarktpapier dient te worden verantwoord als korte respectievelijk lange lening.

Op de subformulieren voor 'overige verplichtingen' (PO-OK en PO-OL) dient bij het rentedeel uitsluitend de betaalde rente te worden verantwoord (geen rentereconciliatie). Op deze formulieren mag geen te betalen rente als verplichting worden verantwoord (rente wordt altijd gerapporteerd op dezelfde regel als het onderliggende instrument). Verder geldt ten aanzien van 'overige verplichtingen' dat hierover alleen moet worden gerapporteerd als voor een bedrijfsonderdeel de stand op één van deze posten, gemeten op het laatst bekende jaarcijfer, hoger is dan EUR 1.000.000 (één miljoen euro).

In het geval de verschuldigde rente op opgenomen leningen schuldig wordt gebleven en wordt toegevoegd aan de hoofdsom, dient er zowel een transactie met betrekking tot de toename van de verplichting als een rentebetaling met betrekking tot de afname van de stand aangegroeide rente te worden gerapporteerd.

Binnen deze hierboven genoemde subformulieren wordt een secundaire onderverdeling gevraagd in verplichtingen aan:

- deelnemingen;
- overige groepsmaatschappijen;
- derden.

In te vullen gegevens formulier PO

Rapporteurs met profiel PNM rapporteren op maandbasis zowel de Nederlandse als de buitenlandse posten.

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van crediteur	X		
Sector van crediteur	X		
Stand aan het begin van de periode	X		
Transacties	X		
Herwaardering	X		
Overige mutaties	X		
Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode	X		
Aangegroeide rente in de loop van de periode	X		
Stand aangegroeide rente aan het einde van de periode	X		
Stand aan het einde van de periode	X		
Betaalde rente	X		
Renteverschillen	X		

Rapporteurs met profiel PNK rapporteren in de maandrapportage alléén de buitenlandse posten. De Nederlandse posten worden in de kwartaalrapportage gerapporteerd.

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land van crediteur	X	X	
Sector van crediteur	X	X	
Stand aan het begin/eind van de periode	X	X	
Transacties	X	X	
Herwaardering	X	X	
Overige mutaties	X	X	

Stand aangegroeide rente aan het begin van de periode	X	X	
Aangegroeide rente in de loop van de periode	X	X	
Stand aangegroeide rente aan het einde van de periode	X	X	
Stand aan het einde van de periode	X	X	
Betaalde rente	X	X	
Renteverschillen	X	X	

Land van de crediteur

Onder 'land van de crediteur' wordt gevraagd naar het land van vestiging van de geldverschaffer, waarmee de verplichting is aangegaan. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

Sector van de crediteur

Deze uitsplitsing dient te worden gemaakt volgens de in bijlage 2a vermelde indeling met de bijbehorende drieletterige afkorting.

Stand aan het begin/eind van de maand (excl. aangegroeide rente)

De beginstand van de verplichting dient overeen te komen met de eindstand van de vorige maand. De begin- en eindstand van de verplichting dient te worden gemeld exclusief aangegroeide rente. Bij leningen o/g moet de aangegroeide rente in het renteblok altijd worden ingevuld. Bij geen rente nul invullen (uitzondering: bij negatieve rente niets invullen).

Transacties

De 'transacties' gedurende de maand dienen bruto (dat wil zeggen: het totaal aan opnames en aflossingen afzonderlijk vermelden onder de kolommen toenames, respectievelijk afnames van verplichtingen) te worden verantwoord.

Herwaardering

Onder herwaardering worden 'wisselkoersveranderingen' (alleen relevant indien de verplichting is aangegaan in een andere muntsoort dan de euro) en 'prijsmutaties' (waaronder herwaarderingen) onderscheiden.

Overige mutaties

Onder 'overige mutaties' (een restgroep) valt bijvoorbeeld een kwijtschelding van een schuld of verplichting). Om verzoeken van DNB tot een nadere toelichting achteraf zoveel mogelijk te voorkomen, moeten significante bedragen onder 'overige mutaties' in een specifiek commentaarveld (zie e-Line Betalingsbalans) nader worden toegelicht.

Stand aangegroeide rente aan het begin/eind van de maand:

Rente moet op 'accrual' basis worden gerapporteerd. Dit betekent dat rentekosten niet worden gemaakt als de rente wordt uitgekeerd, maar gedurende de looptijd dat de schuld uitstaat aangroeit. De beginstand van de aangegroeide rente dient overeen te komen met de eindstand van de vorige maand en vertegenwoordigt de dan verschuldigde maar nog niet betaalde rente. De stand aan het eind van de maand resulteert als saldo van de beginstand met aangegroeide rente, de in de loop van de periode aangegroeide en betaalde rente. Alle rentebedragen dienen bruto (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) gerapporteerd te worden.

Aangegroeide rente in de loop van de maand

De aangegroeide rente betreft het aan de rapportagemaand toe te rekenen deel van de rente in verhouding tot de lengte van de lopende renteperiode.

Betaalde rente

Onder 'betaalde rente' dient de in de rapportagemaand betaalde of verrekenende bruto rente (vóór aftrek van eventuele bronbelasting) te worden gemeld.

Renteverschillen

Indien de rente luidt in een andere muntsoort dan de euro, dienen veranderingen in de waarde van de aangegroeide rente als gevolg van veranderingen in de wisselkoers onder rentevershillen te worden vermeld. Eventuele andere mutaties in de stand aangegroeide rente die niet elders te verklaren zijn dienen ook onder rentevershillen te worden gerapporteerd.

6. FORMULIEREN VOOR BATEN EN LASTEN

Gegevens over de baten- en lastenrekening zijn nodig om de statistiek kwartaalsectorrekeningen (Nationale rekeningen) van het CBS op te kunnen stellen. Er wordt een volledig overzicht van de baten- en lastenrekening op hoofdlijnen gevraagd alsook een nadere uitsplitsing op onderdelen. De verslagperiode is een kwartaal.

Een aantal posten dat gewoonlijk voorkomt op de baten- en lastenrekening wordt hier niet afzonderlijk gevraagd. Dit betreft de ontvangen rente en ontvangen dividend en de gerealiseerde en niet-gerealiseerde koerswinsten, aangezien deze wel afzonderlijk op de formulieren voor balansposten (met name de beleggingen) worden gevraagd. Daarentegen wordt op de formulieren voor baten en lasten het totaal van de beleggingsopbrengsten opgevraagd. Tevens wordt het totaal van de mutatie in technische voorzieningen gevraagd, terwijl de afzonderlijke onderdelen hiervan op de formulieren voor de balans worden vermeld.

Alle posten dienen te worden opgegeven op transactiebasis. Dit wil zeggen dat een transactie wordt geregistreerd op het moment dat de verplichting tot betalen ontstaat. Het gaat dus om de feitelijk aan de verslagperiode toe te rekenen bedragen (en niet de daadwerkelijke – eventueel buiten de verslagperiode – ontvangen of verrichtte betalingen op kasbasis). Bij de verdiende pensioenpremies zien we dit onderscheid zo meteen terug.

Alle posten dienen in principe in positieve waarden te worden opgegeven. Dit geldt dus ook voor kostenposten. Bij enkele posten kan het echter zo zijn dat bedragen in mindering dienen te worden gebracht waardoor alsnog een negatief bedrag kan resulteren. Dit zal bij de betreffende posten expliciet worden vermeld.

De baten- en lastenrekening bestaat uit een hoofdformulier met bijhorende (vijf) subformulieren:

- 6.1 Hoofdformulier WVT-BL - Baten en lasten (en fondsresultaat)
- 6.2. Subformulier WVP – Premies en uitkeringen
- 6.3. Subformulier WVB-B – Baten met uitzondering van premies en beleggingsopbrengsten
- 6.4. Subformulier WVB-S – Loonkosten
- 6.5. Subformulier WVB-L – Andere bedrijfskosten en –lasten
- 6.6. Subformulier WVA – Andere W&V-verbante variabelen: bestemmingen

6.1 Hoofdformulier WVT-BL: Baten en lasten

Het hoofdformulier omvat de voornaamste onderdelen van de baten- en lastenrekening die leiden tot het fondsresultaat. De subformulieren vragen van deze hoofdonderdelen enkele nadere uitsplitsingen. Alleen het laatste subformulier, WVA-B, is een op zich staand formulier betreffende de investeringen in software in eigen beheer.

In te vullen gegevens subformulier WVT-BL

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Verdiende premies		X	
Incidentele premiestorting door werkgever		X	
Overgenomen pensioenverplichtingen		X	
Beleggingsopbrengsten (bruto, excl. beheerskosten)		X	
Baten uit herverzekering (incl. resultatendeling)		X	
Andere baten		X	
Totale baten		X	
Mutatie voorzieningen		X	
Premies aan herverzekeraars		X	
Overgedragen pensioenverplichtingen		X	
Uitkeringen		X	
Incidentele premieonttrekking door werkgever		X	
Loonkosten en andere lasten		X	
Totale lasten		X	

Kwartaalresultaat (fondsresultaat)		X	
------------------------------------	--	---	--

Begrippen en definities

Verdiende premies (excl. incidentele stortingen en –onttrekkingen)

Hiertoe behoren de verdiende directe premies in verband met door u geleverde diensten inzake de pensioenovereenkomsten, omvattende de reguliere premiebetalingen door werknemers en werkgevers. Verdiende premies zijn de aan een bepaalde boekperiode toe te rekenen verzekeringspremies. Een deel van de premies die in een jaar of kwartaal wordt geïnd of geboekt, kan namelijk dienen voor dekking van risico's in een ander (volgend) kwartaal of jaar. De verdiende directe pensioenpremies omvatten alle bruto vervallende bedragen over de te rapporteren periode. Bruto betekent hier voor aftrek van herverzekering. De verdiende premies zijn gelijk aan de daadwerkelijk ontvangen premies minus de wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies. (Dit betekent dat een toename in de voorziening voor niet-verdiende premies op de daadwerkelijk ontvangen premies in mindering wordt gebracht en een afname erbij wordt opgeteld.) Bedragen dienen te worden opgegeven voor aftrek van provisie. Teruggestorte premies dienen in mindering te worden gebracht op de verdiende premies. Alleen verdiende premies per kwartaal, dus niet de daadwerkelijk ontvangen premies, komen voor toevoeging aan de technische voorzieningen in aanmerking. Zie voor een toelichting op de juiste boekingswijze in dat geval par. 5.2 (formulier PV-LP).

Wat als de sponsor in het eerste kwartaal ineens de jaarpremie stort? Stel het pensioenfonds ontvangt in het eerste kwartaal 100 aan jaarpremie, terwijl er deze periode maar 25 is verdiend. Dan handelen rapporteurs conform onderstaand voorbeeld.

Voorbeeld: boeking Verdiende premies bij pensioenfonds

Kwartaal 1

Sponsor/werkgever stort jaarpremie van 100 ineens. Dat wordt geheel belegd door het pensioenfonds. Hiertegenover staat de financiering; 25 Verdiende premie en 75 vooruit ontvangen premie van de sponsor (ook wel niet-verdiende premie genoemd. De niet-verdiende premies, en de mutaties daarin, moeten geboekt worden op PO-OK, aan Derden. De verdiende premie is natuurlijk niets anders dan de mutatie (toevoeging) van de technische voorzieningen. Op PO-OK ontstaat een toename Verplichting met 75. De sector van de tegenpartij betreft de sponsor; voor een pensioenfonds gelieerd aan een bank is dat MFI, bij een niet-financieel bedrijf is de sector NFI enz. Rapporteurs die PO-OK per maand invullen mogen dit voor de laatste maand van het kwartaal doen.

Beleggingen	100		Techn. Voorzien.(PV-LP)	25
			Lening sponsor o/g (PO-OK)	75

Kwartaal 2

Opnieuw Verdiende premie (WVP) in DRA van 25, is ook de mutatie/toevoeging in de Technische Voorziening (formulier PV-LP). Maar de lening o/g (PO-OK) daalt nu met 25, want in tweede kwartaal is nog maar 50 vooruit ontvangen.

Beleggingen	100		Techn. Voorzien.(PV-LP)	50
			Lening sponsor o/g (PO-OK)	50

In DRA neemt dus op formulier PO-OK de lening o/g af; kolom 'Afname verplichting'. Technische Voorziening neemt verder toe met 25.

Kwartaal 3

Weer 25 Verdiende premie boeken, en lening daalt weer met 25.

Beleggingen	100	Techn. Voorzien.(PV-LP)	75
		Lening sponsor o/g (PO-OK)	25

Kwartaal 4

Aan het einde van het jaar is de jaarpremie geheel aan de Technische Voorziening toegevoegd. En is er geen sprake meer van een lening bij de sponsor.

Beleggingen	100	Techn. Voorzien.(PV-LP)	100
		Lening sponsor o/g (PO-OK)	0

Het is dus belangrijk dat DNB verdiende premies binnen krijgt (dat is “alle bruto vervallende bedragen over de te rapporteren periode. Bruto betekent hier voor aftrek van herverzekering. De verdiende premies zijn gelijk aan de daadwerkelijk ontvangen premies minus de wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies”.

Premieopslagen voor termijnbetalingen en bijkomende betalingen zoals poliskosten dienen onder de premies te worden opgenomen. Verder dienen kortingen die deel uitmaken van een op de aard van het risico afgestemd tarief (zoals no-claimkorting of kortingen op basis van bonus/malus regelingen) op de premies in mindering te worden gebracht.

Incidentele premiestorting door werkgever

Niet-reguliere, vaak eenmalige of ad-hoc, premiestortingen door werkgevers dienen ten behoeve van de resultatenrekening apart vermeld te worden en niet te worden vermeld onder de reguliere premies (verdiende premies). Deze toevoegingen dienen bruto gerapporteerd te worden en mogen dus niet gesaldeerd worden met eventuele onttrekkingen van incidentele aard.

Eveneens onder incidentele premies vallen:

- eenmalige storting ivm. inhaalindexatie
- eenmalige storting als goedmaker voor het niet meer toekennen van automatische indexatie
- afkoopsom bij stoppen bijstortverplichting sponsor in kader overgang naar soberder (DC)-pensioenregeling
- storting bruidsschat door sponsor bij fusie pensioenfondsen of bij overgang regeling naar verzekeraar of ppi.

Overgenomen pensioenverplichtingen

Deze post betreft de in de verslagperiode ontvangen overdrachtswaarde van persoonlijke aanspraken. Overdracht van pensioenverplichtingen omvat zowel individuele overdrachten van werknemers die overgaan naar een andere pensioenregeling in verband met wisseling van werkgever, als collectieve waardeoverdrachten, bijvoorbeeld in verband met de overname van een verzekeraar of pensioenfonds. Voor een instructie over de boeking in DRA indien een pensioenfonds aan collectieve waardeoverdracht doet, zie het eind van deze paragraaf.

Beleggingsopbrengsten (bruto, excl. beheerskosten)

Hier dient u het totaal van de beleggingsopbrengsten over het betreffende kwartaal te rapporteren. Dit bevat het totaal van de directe en indirecte opbrengsten uit beleggingen. Directe opbrengsten uit beleggingen omvatten dividenden (van aandelen en deelnemingen), rente (op obligaties, leningen, bankrekeningen) en huren en pachtommen (van terreinen en onroerend goed). Indirecte opbrengsten omvatten de gerealiseerde (bij verkoop van beleggingen) en de niet-gerealiseerde opbrengsten. Onder de niet-gerealiseerde opbrengsten van beleggingen vallen de waardeveranderingen van beleggingen die op de grondslag van de actuele waarde worden gewaardeerd. In de beleggingsopbrengsten mogen de kosten van het vermogensbeheer niet zijn verwerkt. Deze dienen apart te worden gerapporteerd op subformulier WVB-L.

Baten uit herverzekering (incl. resultatendeling)

Deze post omvat de door u verdiende uitkeringen uit door u afgenomen herverzekeringsdiensten, dus waarbij u het risico op uitkeringen door middel van herverzekering aan andere verzekeraars hebt overgedragen. Bovendien moet hierin ook de resultatendeling uit hoofde van herverzekeringcontracten worden inbegrepen.

De uitsplitsing tussen de verdiende uitkeringen en de resultatendeling wordt op het subformulier WVP vermeld. Onder deelpost Ontvangen uitkeringen uhv herverzekering vallen de verdiende directe uitkeringen uit door u

afgenomen herverzekeringsdiensten. Onder deelpost *Provisie en winstdelingen ontvangen van herverzekeraars* vallen de provisies en winstdelingen die zijn ontvangen van herverzekeraars waarbij het pensioenfonds een indirecte verzekering heeft afgesloten. Dit moet als een positief bedrag worden ingevuld.

Andere baten

Hieronder vallen de “Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten” en “Overige baten niet elders genoemd”. Andere baten is het totaal van deze op subformulier WVB-B te vermelden onderdelen.

Totale baten

Op deze post wordt het totaal van de zes hierboven genoemde posten m.b.t. baten vermeld. Zie verder par. 6.3.

Mutatie voorzieningen

Onder mutatie voorzieningen dient u de resultante van toevoegingen en onttrekkingen aan de technische voorzieningen te rapporteren. Het betreft dus een netto mutatie (en niet de bruto toevoegingen en onttrekkingen en herwaarderingen welke vermeld worden als transacties op de formulieren voor balansposten t.a.v. de technische voorzieningen). Onder toevoegingen en onttrekkingen vallen de actuariel berekende premies (toevoegingen) en uitkeringen (onttrekkingen). Tevens dient u de waarde van het saldo van overgenomen verplichtingen en overgedragen verplichtingen op te nemen, evenals de waarde van andere veranderingen in de technische voorzieningen zoals herwaarderingen (bijvoorbeeld verandering in de marktrente of de wisselkoers), overige mutaties (bijvoorbeeld, in het geval van wijziging in de actuariële grondslag) en rentetoevoeging.

Op deze post boekt het pensioenfonds dus de totale mutatie van kwartaal op kwartaal van de technische voorzieningen, zowel voor risico fonds als voor risico deelnemer. Voor de onderdelen van de mutatie in de technische voorzieningen zie PV-LP (par. 5.2).

Premies aan herverzekeraars

Premies aan herverzekeraars omvatten de door het pensioenfonds verschuldigde verzekeringspremies voor afgenomen herverzekeringsdiensten, dus waarbij het fonds het risico op uitkeringen door middel van herverzekering aan verzekeraars heeft overgedragen. Deze zijn gelijk aan de betaalde en te betalen herverzekeringspremies plus het herverzekeringsdeel van de wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies.

Overgedragen pensioenverplichtingen

Deze post betreft de in de verslagperiode betaalde overdrachtswaarde van persoonlijke aanspraken van alle deelnemers. Overdracht van pensioenverplichtingen omvat zowel individuele overdrachten van werknemers die overgaan naar een andere pensioenregeling in verband met wisseling van werkgever, als collectieve waardeoverdrachten, bijvoorbeeld in verband met de overname van het pensioenfonds. Ook afkopen van pensioenovereenkomsten moeten hieronder geboekt worden. Omdat hierbij de pensioenverplichtingen niet vervallen maar enkel overgaan naar de verplichtingen van een ander pensioenfonds moeten deze afkopen niet onder uitkeringen geboekt worden. alleen dus overdrachten van/naar ander pf of andere kring.

Tot slot dienen overgedragen verplichtingen inclusief aangegroeide rente te worden geboekt.

N.B. interne overboekingen binnen het pensioenfonds van de ene naar de andere pensioenregeling, of omzettingen van aanspraken van oud-werknemers die opnieuw in dienst komen van de sponsor vallen niet onder overgedragen pensioenverplichtingen en moeten ook niet gerapporteerd worden.

Uitkeringen

Hiertoe behoren de verschuldigde directe uitkeringen in verband met door u geleverde diensten inzake de pensioenovereenkomsten. Bij pensioenfondsen omvat de post verschuldigde directe uitkeringen de over de te rapporteren periode te betalen, meestal periodieke, directe bruto uitkeringen. Uitkeringen betreffen het aanvullende reguliere pensioen en bevatten geen uitkeringen i.v.m. VPL (VUT, prepensioen, levensloop, zie ook par. 5.3 voor behandeling VPL).

Incidentele premieonttrekking door werkgever

Niet-reguliere, vaak eenmalige of ad-hoc, premieonttrekkingen door werkgevers dienen ten behoeve van de resultaatrekening apart vermeld te worden en niet te worden vermeld onder de reguliere uitkeringen. Deze onttrekkingen kunnen vooral bij ondernemingspensioenfondsen een rol spelen, maar wellicht kan het ook bij andere pensioenfondsen voorkomen. De onttrekkingen dienen bruto gerapporteerd te worden en mogen dus niet gesaldeerd worden met eventuele stortingen van incidentele aard.

Loonkosten en andere lasten

Hier dient het totaal van de subformulieren WVB-S en WVB-L te worden vermeld.

Totale lasten

Op deze post wordt het totaal van de zes hierboven genoemde posten m.b.t. lasten vermeld.

Kwartaalresultaat (fondsresultaat)

Op deze post wordt het resultaat ontstaan uit de totale baten verminderd met de totale lasten vermeld.

Rapportage instructies in geval van fusies, overnames, en collectieve waardeoverdrachten

Hieronder wordt beschreven hoe DRA-pensioenfondsen-rapporteurs dienen om te gaan met een fusie, overname of collectieve waardeoverdracht (C.W.O.). Fusies, overnames en collectieve waardeoverdrachten zijn verschillende processen. Maar de uitwerking op de rapportages is veelal gelijk. Een C.W.O. gaat in de praktijk nl. gepaard met een overdracht van (alle) activa. Daarom worden fusies, overnames en collectieve waardeoverdrachten aan elkaar gelijkgesteld.

In principe zijn er twee mogelijkheden voor een pensioenfonds dat DRA-rapporteur is:

1. Hij draagt waarde over aan een ander pensioenfonds (of verzekeraar)
2. Hij ontvangt waarde van een ander pensioenfonds (of verzekeraar).

Voorbeeld: overdracht beleggingen 11, overdracht technische voorzieningen 10, overdracht reserves 1

Ad 1. Pensioenfonds draagt waarde over:

* Alle relevante balansposten moet de rapporteur terugboeken naar EUR 0. Actiefzijde balans: als beleggingen verkocht worden en de verkoopwaarde contant wordt overgeboekt dan d.m.v. transacties terugboeken naar EUR 0 ('Verkopen': 11). Ook als beleggingen in natura ('in kind') worden overgedragen dan deze d.m.v. verkooptransacties terugboeken naar EUR 0. Passiefzijde balans: de overdracht van de technische voorziening wordt via PV-LP als transactie geboekt op de regel Voorziening pensioenverzekering ('Onttrekkingen': 10). Als daarnaast ook reserves naar het andere pensioenfonds of verzekeraar worden overgedragen dan worden deze afgeboekt op formulier AR via overige mutaties. Deze boeking komt pas in de jaarrapportage en vindt plaats als het positieve/negatieve fondsresultaat (incl. de reserveoverdracht) van de winst- en verliesrekening naar de balans (Reserves) wordt overgebracht ('Overige mutaties': -1).

Al deze transacties/mutaties moeten worden gemeld in de maand-, kwartaal-, of jaarrapportage waar de posten normaliter gerapporteerd worden.

Baten en lasten:

* In de kwartaalrapportage formulier WVP en WVT-BL zijn de bovenstaande transacties i.z. waardeoverdracht onderdeel van de regel 'Overgedragen pensioenverplichtingen' en dienen daar te worden verwerkt ('Bedrag': 10).

* In de kwartaalrapportage moet, deels als gevolg van de overgedragen verplichtingen, ook de totale mutatie van de pensioenvoorziening worden gemeld. Dit doet de rapporteur op formulier WVT-BL onder 'Mutatie voorzieningen' ('Bedrag': -10).

* In de kwartaalrapportage moet als gevolg van de overgedragen reserves ook de mutatie van de lasten worden gemeld. Dit doet de rapporteur op formulier WVB-L onder 'Overige lasten niet elders genoemd' (Bedrag': 1).

Ad 2. Pensioenfonds ontvangt waarde:

* Actiefzijde balans: de ontvangen waarde van de beleggingen voert de rapporteur op. Wordt die waarde contant ontvangen dan d.m.v. transacties opvoeren ('Aankopen': 11). Ook als beleggingen in natura ('in kind') worden ontvangen dan deze d.m.v. aankooptransacties opvoeren. Passiefzijde balans: de overgenomen technische voorziening wordt via PV-LP als transactie geboekt op de regel Voorziening pensioenverzekering ('Toevoegingen': 10). Als daarnaast ook reserves van het andere pensioenfonds of verzekeraar zijn overgenomen dan worden deze bijgeboekt op formulier AR via overige mutaties. Deze boeking komt pas in de jaarrapportage en vindt plaats als het positieve/negatieve fondsresultaat (incl. de reserveoverdracht) van de winst- en verliesrekening naar de balans (Reserves) wordt overgebracht ('Overige mutaties': 1).

Al deze transacties/mutaties moeten worden gemeld in de maand-, kwartaal-, of jaarrapportage waar de posten in de toekomst gemeld gaan worden.

Baten en lasten:

* In de kwartaalrapportage formulier WVP en WVT-BL zijn de bovenstaande transacties i.z. waardeoverdracht onderdeel van de regel 'Overgenomen pensioenverplichtingen' en dienen daar te worden verwerkt ('Bedrag': 10).

* In de kwartaalrapportage meldt de rapporteur, deels als gevolg van de overgenomen verplichtingen, ook de totale mutatie van de pensioenvoorziening. Dit doet men op formulier WVT-BL onder 'Mutatie voorzieningen' ('Bedrag': 10).

* In de kwartaalrapportage moet als gevolg van de overgenomen reserves ook de mutatie van de baten worden gemeld. Dit doet de rapporteur op formulier WVB-B onder 'Overige baten niet elders genoemd' (Bedrag': 1).

6.2 Subformulier WVP: Premies en uitkeringen

In te vullen gegevens subformulier WVP

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land		X	
Verdiende premies		X	
Overgenomen pensioenverplichtingen		X	
Ontvangen uitkeringen uhv herverzekering		X	
Resultatendeling uhv herverzekeringscontracten		X	
Uitkeringen		X	
Overgedragen pensioenverplichting		X	
Premies aan herverzekeraars		X	

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Land		X	
Verdiende premies		X	
Overgenomen pensioenverplichtingen		X	
Ontvangen uitkeringen uhv herverzekering		X	
Resultatendeling uhv herverzekeringscontracten		X	
Uitkeringen		X	
Overgedragen pensioenverplichting		X	
Premies aan herverzekeraars		X	

Begrippen en definities

Subformulier WVP vraagt naar de inkomsten en uitgaven in het kader van pensioenovereenkomsten, uitgesplitst naar premies en uitkeringen, overdrachten en herverzekeringen. Begrippen en definities voor de posten van dit subformulier zijn terug te vinden in de sectie ‘begrippen en definities’ bij formulier WVT-BL. Op dit subformulier worden tevens de gegevens over het land van herkomst van de inkomsten en land van bestemming van de uitgaven gevraagd.

Land

Hier dient het land te worden ingevuld waarin de polishouder gevestigd is dan wel de in de polis genoemde begunstigde (indien afwijkend). In het geval van verschuldigde premies voor herverzekeringen dient het land te worden ingevuld waarin de verzekeringsmaatschappij, waarbij u herverzekeringdiensten afneemt, gevestigd is. Een lijst met te gebruiken landcodes (ISO-standaard) is bijgevoegd (zie bijlage 1).

6.3 Subformulier WVB-B: Baten met uitzondering van premies en beleggingsopbrengsten

In te vullen gegevens subformulier WVB-B

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten		X	
Overige baten niet elders genoemd		X	

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten		X	
Overige baten niet elders genoemd		X	

Begrippen en definities

Op dit subformulier wordt de post *Andere baten* van het hoofdformulier onderscheiden in de deelposten “Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten” en “Overige baten niet elders genoemd”.

Opbrengsten uit overige financiële en zakelijke diensten

Hieronder vallen de opbrengsten verkregen uit overige financiële en zakelijke diensten, anders dan verzekeringsdiensten, die worden verricht voor derden en direct in rekening worden gebracht.

Overige baten niet elders genoemd

Deze post omvat baten die niet elders in dit formulier worden gevraagd en die niet bij de formulieren voor de financiële rekening en balansen zijn opgegeven.

Buitengewone baten en lasten zijn in de wet omschreven als de baten en lasten die niet uit de gewone bedrijfsuitoefening voortvloeien. Meestal zijn het posten die van incidentele aard zijn en die tevens vallen buiten hetgeen voor de onderneming karakteristiek is.

6.4 Subformulier WVB-S: Loonkosten

In te vullen gegevens subformulier WVB-S

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
-------------	------------------	--------------------	----------------

Lonen en salarissen		X	
Loon in natura (inc. Rentekortingen)		X	
Pensioenlasten		X	
Overige sociale lasten		X	
Betalingen wegens uitzendkrachten		X	
Overige personeelskosten		X	

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Lonen en salarissen		X	
Loon in natura (inc. Rentekortingen)		X	
Pensioenlasten		X	
Overige sociale lasten		X	
Betalingen wegens uitzendkrachten		X	
Overige personeelskosten		X	

Begrippen en definities

Lonen en salarissen

De (sub)posten van de personeelskosten dienen betrekking te hebben op personen die werken bij de onderneming die rapporteert. Dit betreft zowel de personen op de eigen loonlijst voor zover werkzaam in het eigen bedrijf als de personen die in de onderneming werkzaam zijn maar waarvan de loonlijst door een moeder-, zuster- of dochterbedrijf wordt bijgehouden.

Deze tweede groep personen moet dus ook worden meegeteld als u over de loonkosten van het pensioenfonds rapporteert, omdat deze personen wel voor uw pensioenfonds werken en dus als 'eigen' personeel meetellen voor de loonkosten.

De volgende werknemers dienen derhalve wel te worden meegerekend:

- personen die in het bedrijf werkzaam zijn, maar waarvan de loonlijst door een moeder-, zuster- of dochterbedrijf wordt bijgehouden;
- personen op de eigen loonlijst, incl. personen in loondienst van 65 jaar of ouder en zij die korter dan een jaar werkzaam zijn in een vestiging of op een project in het buitenland;
- directeuren van NV's en BV's op de eigen loonlijst, inclusief directeur-grotaandeelhouders (DGA's) en hun eveneens in loondienst werkzame familieleden.

Daarnaast ook meetellen zowel de vergoedingen aan bestuurders als aan commissarissen die voor de rapporteur werken.

De volgende werknemers mogen niet worden meegerekend:

- personeel waarvan uw bedrijf de loonlijst voert, maar dat feitelijk werkzaam is bij een gelieerd (bijv. zuster-) bedrijf;
- personen die volledig arbeidsongeschikt zijn (AAW/WAO, invaliditeitspensioen e.d.);
- personen die langer dan een jaar werkzaam zijn in een vestiging of op een project in het buitenland.

Indien sprake is van uitbesteding dan wel scheiding van werkzaamheden dienen de personen die deze activiteiten verrichten niet te worden meegerekend. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan pensioenfonds en beleggingsfondsen waar vanuit de pensioenuitvoeringsorganisaties c.q. beheerders specifieke taken voor dergelijke fondsen worden uitgevoerd. Overigens moeten de hiermee gemoeide kosten al naar gelang de uitgevoerde activiteit onder overige bedrijfskosten of beheerskosten (formulier WVB-L) worden gerapporteerd.

Onder lonen en salarissen wordt verstaan de regelmatig verrichte betalingen in geld die tot het brutoloon behoren, inclusief de waarde van niet-belastbare vakantiebonnen, het spaarloon, de werknemersbijdrage pensioen en vut, vergoedingen voor woon-werkverkeer en bijdragen in spaarregelingen.

Tot deze vergoedingen horen ook de niet-regelmatig verrichte betalingen in geld die tot het brutoloon behoren zoals vakantiegeld, 13e maand, eindejaarsuitkeringen, gratificaties, tantièmes, belaste en onbelaste winstuitkeringen, en huisvestingstoelagen.

Tot de brutolonen horen hier niet de sociale premies en lasten die ten laste van de werkgever komen. Loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen mogen niet op de brutolonen in mindering worden gebracht. Doorberekening van of aan andere concernonderdelen moeten buiten beschouwing worden gelaten.

Loon in natura (inclusief rentekortingen)

Loon in natura omvat de waarde van alle goederen en diensten of andere voordelen die door de werkgever aan werknemers gratis of tegen gereduceerd tarief worden verstrekt en waarvan de werknemers buiten hun werk om gebruik kunnen maken. Voorbeelden van loon in natura zijn: privé-gebruik van de auto van de zaak, door de werkgever verzorgde kinderopvang, voordelig reizen met het openbaar vervoer, het gedeerde rentedeel van laagrentende of renteloze leningen, kerstpakketten en gratis aan werknemers verstrekte aandelen en opties.

Pensioenlasten

De werkgeversbijdragen die betaald zijn in het kader van een pensioenverzekering voor werknemers. Terugstortingen van pensioenfondsen dienen hier als negatieve bijdrage geboekt worden. Hierdoor kan per saldo een negatief bedrag resteren.

Overige sociale lasten

Onder overige sociale lasten vallen de wettelijke sociale premies (WIA, WW en de overhevelingstoelage), loon bij ziekte, ontslagvergoedingen en tegemoetkomingen in de zorgpremies en dergelijke, met uitzondering van de pensioenlasten.

Verder vallen hieronder ook de werkgeversbijdragen die betaald zijn in het kader van premies voor aanvullende invaliditeits- en werkloosheidsverzekeringen, ziekteverzuimverzekeringen en sociale fondsen (exclusief opleidingsfondsen).

Betalingen wegens uitzendkrachten

Onder deze post moeten de kosten van personeel worden geboekt dat niet in loondienst bij het eigen bedrijf is, maar via een uitzendorganisatie werkzaam is. Een uitzendbureau bemiddelt bij het tijdelijk plaatsen van personen die tijdens de plaatsing door de uitzendorganisatie worden betaald.

Overige personeelskosten

Onder de post overige personeelskosten vallen: opleidingskosten, werkgeversbijdragen in de exploitatiekosten van kantines en van sociale, culturele en medische voorzieningen (exclusief loonkosten van eigen werknemers), kosten van werving en selectie van personeel, eindheffingen van de belastingdienst op bepaalde loonbestanddelen.

6.5 Subformulier WVB-L: Andere bedrijfskosten en –lasten

In te vullen gegevens subformulier WVB-L

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Beheerskosten van beleggingen		X	
Afschrijvingen		X	
Overige bedrijfskosten		X	
Overige lasten niet elders genoemd		X	

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Beheerskosten van beleggingen		X	
Afschrijvingen		X	
Overige bedrijfskosten		X	
Overige lasten niet elders genoemd		X	

Begrippen en definities

Beheerskosten van beleggingen

Voor de macro-economische statistiek wil DNB alle kosten kennen die het pensioenfonds maakt én betaalt ivm. de vermogensbeheerskosten. Deze beheerskosten zijn inclusief eventueel betaalde BTW hierover. Het gaat hier

dus om de werkelijk gemaakte en door het pensioenfonds betaalde kosten. Onder deze post vallen de kosten die in verband met het beheer van beleggingen door derden impliciet of expliciet in rekening worden gebracht. Dus ook de kosten die niet direct in rekening worden gebracht, maar door derden worden verrekend met de aan het pensioenfonds toekomende beleggingsopbrengsten – en daarmee onderdeel zijn van de waardeverandering van beleggingen en dus zijn betaald door het pensioenfonds - dienen hier te worden verantwoord. Met nadruk moet gesteld worden dat hier niet wordt gevraagd naar pensioenbeheerskosten (zoals kosten pensioenadministratie, controle-, advies- en accountants- en toezichtskosten).

Veelal hanteren pensioenfondsen in hun jaarverslag al een indeling binnen vermogensbeheerskosten welke houvast geeft:

- reguliere vaste of directe beheerskosten
- variabele prestatie afhankelijke kosten
- overige kosten (advies, taxatie, controle)
- transactiekosten.

Nadrukkelijk moeten hierbij ook de in de beleggingsfondsen direct en indirect gemaakte kosten worden mee-gerapporteerd. Beheerskosten van beleggingen vormen dus een breed gedefinieerd concept.

Indien het beheer van de beleggingen zelf wordt uitgevoerd door de rapporterende onderneming, gaat het bijvoorbeeld om transactiekosten en betaald bewaarloon. Ook abonnementskosten die betrekking hebben op geleverde informatie die in direct verband staat met het beheer van beleggingen (bijvoorbeeld koersinformatie) vallen onder deze post. Retourprovisie dient op de beheerskosten in mindering te worden gebracht. Kosten van eigen personeel en rentelasten dienen *niet* onder de beheerskosten van beleggingen te worden verantwoord. Wel dienen transactiekosten die het pensioenfonds indirect betaalt door te beleggen op de financiële markten onder Beheerskosten van beleggingen worden gerapporteerd (zie onder).

Indien het beheer van de beleggingen is uitbesteed aan een externe vermogensbeheerder of beleggingsmaatschappij, dan gaat het (nogmaals) om de totale kosten, expliciet en impliciet, die in rekening worden gebracht en dus uiteindelijk zijn betaald door het pensioenfonds. Ook transactiekosten die het pensioenfonds indirect betaalt door te beleggen op de financiële markten moeten onder Beheerskosten van beleggingen worden gerapporteerd. Hierbij kan men denken aan in- en uitstapkosten bij beleggingsfondsen, aan- en verkoopkosten bij directe belegging in financiële instrumenten en acquisitiekosten zoals betaalde kosten voor adviseurs.

Verleent de vermogensbeheerder een korting aan het fonds in verband met onderlinge afspraken dan betaalt het fonds dus minder (directe) kosten en dient dus een lager bedrag aan beheerskosten te worden gerapporteerd.

Het maakt overigens niet uit dat vermogensbeheerders-BLIs (ten dele) dezelfde kosten rapporteren.

Afschrijvingen

Onder deze post dienen de afschrijvingen op bedrijfsmiddelen te worden geboekt, voor zover deze niet zijn opgenomen onder de posten *provisie en andere acquisitiekosten, en beheerskosten van beleggingen*.

Tot de afschrijvingen behoren de waardeverminderingen van immateriële vaste activa en materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitvoering.

Tot *immateriële vaste activa* behoren onder meer:

- kosten van goodwill die van derden is verkregen;
- vooruitbetalingen op immateriële vaste activa.

Tot *materiële vaste activa t.b.v. bedrijfsuitoefening* behoren onder meer:

- bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- andere vaste bedrijfsmiddelen (zoals technische en administratieve uitrusting en inventaris);
- vooruitbetalingen op materiële vaste activa.

Overige bedrijfskosten

Deze post omvat de bedrijfskosten die niet elders in het formulier worden gevraagd en die niet bij de formulieren voor de financiële rekening en balansen zijn opgegeven. Dit moet als positief bedrag worden ingevuld.

Overige lasten niet elders vermeld

Onder deze post dienen de overige lasten te worden geboekt die niet elders worden gevraagd en die niet onder de bedrijfskosten vallen. Dit moet als positief bedrag worden ingevuld.

Buitengewone baten en lasten zijn in de wet omschreven als de baten en lasten die niet uit de gewone bedrijfsuitoefening voortvloeien. Meestal zijn het posten die van incidentele aard zijn en die tevens vallen buiten hetgeen voor de onderneming karakteristiek is.

6.6 Formulier WVA: Andere verwante variabelen.

In te vullen gegevens subformulier WVA-B

Profiel PNM	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Bruto investeringen exclusief investeringen in software in eigen beheer		X	

Profiel PNK	Maandrapportages	Kwartaalrapportage	Jaarrapportage
Bruto investeringen exclusief investeringen in software in eigen beheer		X	

Begrippen en definities

Bruto investeringen in software in eigen beheer

Onder deze post moet aangegeven worden welk deel van de bruto investeringen is gedaan in software die door het bedrijf zelf in eigen beheer is ontwikkeld en geproduceerd.

7. BIJLAGEN

7.1 Bijlage I: ISO Landcodes

Afghanistan	AF
Albanië	AL
Algerije	DZ
Amerikaanse afgelegen eilanden	UM
Amerikaanse Maagdeneilanden	VI
Amerikaans-Samoa	AS
Andorra	AD
Angola	AO
Anguilla	AI
Antarctica	AQ
Antigua en Barbuda	AG
Argentinië	AR
Armenië	AM
Aruba	AW
Australië	AU
Azerbeidzjan	AZ
Bahama's	BS
Bahrein	BH
Bangladesh	BD
Bank for International Settlements (BIS)	XB
Barbados	BB
Belau	PW
België	BE
Belize	BZ
Benin	BJ
Bermuda	BM
BES eilanden	BQ
Bhutan	BT
Bolivia	BO
Bosnië-Herzegovina	BA
Botswana	BW
Bouveteiland	BV
Brazilië	BR
Brits Territorium in de Indische Oceaan	IO
Britse Maagdeneilanden	VG
Brunei	BN
Bulgarije	BG
Burkina Faso	BF
Burundi	BI
Cambodja	KH
Canada	CA
Caymaneilanden	KY
Centraal-Afrikaanse Republiek	CF
Chili	CL
China	CN
Christmaseiland	CX
Cocos- of Keelingeilanden	CC
Colombia	CO
Comoren	KM
Congo-Brazzaville	CG
Congo-Kinshasa	CD
Cookeilanden	CK
Costa Rica	CR

Cuba	CU
Curaçao	CW
Cyprus	CY
Denemarken	DK
Djibouti	DJ
Dominica	DM
Dominicaanse Republiek	DO
Duitsland	DE
Ecuador	EC
Egypte	EG
El Salvador	SV
EMU-landen, onbepaald	QX
Equatoriaal-Guinea	GQ
Eritrea	ER
Estland	EE
Ethiopië	ET
Europese Bank v Wederopbouw en Ontw (Oos	XH
Europese Centrale Bank	XL
Europese Investeringsbank	XF
Faeröer	FO
Falklandeilanden	FK
Fiji	FJ
Filipijnen	PH
Finland	FI
Frankrijk	FR
Franse Zuidelijke- en Zuidpoolgebieden	TF
Frans-Guyana	GF
Frans-Polynesië	PF
Gabon	GA
Gambia	GM
Gaza	GZ
Geografisch onbepaald	XZ
Georgië	GE
Ghana	GH
Gibraltar	GI
Grenada	GD
Griekenland	GR
Groenland	GL
Guadeloupe	GP
Guam	GU
Guatemala	GT
Guernsey	GG
Guinee	GN
Guinee-Bissau	GW
Guyana	GY
Haiti	HT
Heardeiland en McDonaldeilanden	HM
Honduras	HN
Hongarije	HU
Hongkong	HK
Ierland	IE
IJsland	IS
India	IN
Indonesië	ID
Internationaal Monetair Fonds (IMF)	XI
Irak	IQ
Iran	IR
Israël	IL

Italië	IT
Ivoorkust	CI
Jamaica	JM
Japan	JP
Jemen	YE
Jericho	JR
Jersey	JE
Joegoslavië (Servië en Montenegro)	YU
Jordanië	JO
Kaapverdië	CV
Kameroen	CM
Kazachstan	KZ
Kenia	KE
Kirgizië	KG
Kiribati	KI
Koeweit	KW
Kroatië	HR
Landen buiten de Europese Unie, onbepaald	QZ
Landen buiten EU, onbepaald diensten	QW
Laos	LA
Lesotho	LS
Letland	LV
Libanon	LB
Liberia	LR
Libië	LY
Liechtenstein	LI
Litouwen	LT
Luxemburg	LU
Macau	MO
Macedonië	MK
Madagaskar	MG
Malawi	MW
Maldiven	MV
Maleisië	MY
Mali	ML
Malta	MT
Man	IM
Marokko	MA
Marshalleilanden	MH
Martinique	MQ
Mauritanië	MR
Mauritius	MU
Mayotte	YT
Mexico	MX
Micronesië	FM
Moldavië	MD
Monaco	MC
Mongolië	MN
Montenegro	ME
Montserrat	MS
Mozambique	MZ
Myanmar	MM
Namibië	NA
Nauru	NR
Nederland	NL
Nepal	NP
Nicaragua	NI
Niet-EMU-landen Europese Unie, onbepaald	QY

Nieuw-Caledonië	NC
Nieuw-Zeeland	NZ
Niger	NE
Nigeria	NG
Niue	NU
Noordelijke Marianen	MP
Noord-Korea	KP
Noorwegen	NO
Norfolk	NF
Oekraïne	UA
Oezbekistan	UZ
Oman	OM
Oostenrijk	AT
Oost-Timor	TL
Organen OESO (OECD)	XO
Organen Verenigde Naties	XU
Overige organen en instellingen EU	XE
Overige regionale en internat organen en	XR
Pakistan	PK
Palestijnse gebieden	PS
Panama	PA
Papoea-Nieuw-Guinea	PG
Paraguay	PY
Peru	PE
Pitcairneilanden	PN
Polen	PL
Portugal met Azoren en Madeira	PT
Puerto Rico	PR
Qatar	QA
Reunion	RE
Roemenië	RO
Rusland	RU
Rwanda	RW
Saint Kitts en Nevis	KN
Saint Lucia	LC
Saint Vincent en de Grenadines	VC
Saint-Pierre en Miquelon	PM
Salomonseilanden	SB
Samoa	WS
San Marino	SM
Sao Tomé en Príncipe	ST
Saudi-Arabië	SA
Senegal	SN
Servië	RS
Servië en Montenegro	CS
Seychellen	SC
Sierra Leone	SL
Singapore	SG
Sint-Bartholomeus	BL
Sint-Maarten (Franse gedeelte)	MF
Sint Maarten (Nederlandse gedeelte)	SX
Slovenië	SI
Slowakije	SK
Soedan	SD
Somalië	SO
Spanje	ES
Spitsbergen en Jan Mayeneiland	SJ
Sri Lanka	LK

St. Helena	SH
Suriname	SR
Swaziland	SZ
Syrië	SY
Tadzikistan	TJ
Taiwan	TW
Tanzania	TZ
Thailand	TH
Togo	TG
Tokelau-eilanden	TK
Tonga	TO
Trinidad en Tobago	TT
Tsjaad	TD
Tsjechië	CZ
Tunesië	TN
Turkije	TR
Turkmenistan	TM
Turks- en Caicoseilanden	TC
Tuvalu	TV
Uganda	UG
Uruguay	UY
Vanuatu	VU
Vaticaanstad	VA
Venezuela	VE
Verenigd Koninkrijk	GB
Verenigde Arabische Emiraten	AE
Verenigde Staten van Amerika	US
Vietnam	VN
Voormalig Joegoslavië	XA
Voormalig Tsjecho-Slowakije	XG
Voormalig West-Indië	XK
Voormalig Zuid-Vietnam	XM
Voormalige Britse overzeese gebieden	XN
Voormalige DDR	XD
Voormalige Democr. Republiek Jemen	XP
Voormalige neutrale zone	XQ
Voormalige Panamakanaalzone	XJ
Voormalige Sovjet Unie	XC
Wallis en Futuna	WF
Wereldbank (IBDR)	XV
Westelijke Sahara	EH
Wit-Rusland	BY
Zaire	ZR
Zambia	ZM
Zimbabwe	ZW
Zuid-Afrika	ZA
Zuid-Georgië en Zuid-Sandwicheilanden	GS
Zuid-Korea	KR
Zweden	SE
Zwitserland	CH

7.2. Bijlage II: Sectorindelingen en lijst CCP

Sector (code)	Omschrijving
Monetaire autoriteiten (MON)	Hieronder vallen centrale banken en overige instellingen die betrokken zijn bij het uitgeven van betaalmiddelen en het handhaven van de interne en externe waarde van de valuta en het aanhouden van alle (of een gedeelte van de) officiële reserves van een land. Hieronder vallen tevens het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en de Europese Centrale Bank (ECB).
Overige Monetaire Financiële Instellingen (MFI)	Hieronder vallen handels- en algemene banken, spaarbanken (inclusief spaar- en kredietverenigingen), postcheque- en girodiensten, postbanken, girobanken, landbouwkredietinstellingen, coöperatieve kredietinstellingen, gespecialiseerde banken en geldmarktfondsen. Voor binnen het eurogebied gevestigde MFI's kan de zogenaamde MFI-lijst worden geraadpleegd (onder meer te raadplegen op de website van de ECB: http://www.ecb.europa.eu/stats/financial_corporations/list_of_financial_institutions/html/elegass.en.html).
Overheid (OVH)	Hieronder zijn begrepen bestuursinstellingen van de staat, zoals ministeries en instellingen zonder winst oogmerk die onder toezicht staan en in hoofdzaak worden gefinancierd door de centrale overheid. Tevens omvat de overheid lokale instellingen van openbaar bestuur zoals bijvoorbeeld provinciale en gemeentelijke organen, maar ook wettelijke sociale verzekeringsinstellingen. Internationale instellingen worden eveneens tot de sector Overheid gerekend, met uitzondering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) en de Europese Centrale Bank (ECB) die deel uitmaken van de sector Monetaire autoriteiten.
Pensioenfondsen (PFN)	Deze sector omvat zowel pensioenfondsen die onder toezicht staan van de Nederlandsche Bank als pensioenfondsen die niet onder toezicht staan alsmede VUT-fondsen.
Verzekeringsinstellingen (VZI)	Onder toezicht van de Nederlandsche Bank staande levens- en schadeverzekeringsmaatschappijen, herverzekeringsmaatschappijen, spaarkassen en niet onder toezicht van de Nederlandsche Bank staande verzekeringsmaatschappijen (garantie- en waarborgfondsen). Tevens omvat deze sector particulier georganiseerde sociale verzekeringsinstellingen. Deze voeren sociale verzekeringsregelingen uit die buiten de invloedssfeer van de overheid vallen.
Overige financiële instellingen (OFI)	Onder overige financiële instellingen zijn begrepen alle financiële instellingen met uitzondering van monetaire autoriteiten, overige MFI's pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen. Voorbeelden hiervan zijn gespecialiseerde financiële instellingen zoals beleggingsinstellingen (excl. geldmarktfondsen), leasemaatschappijen, risicokapitaal- en ontwikkelingskapitaalmaatschappijen, holdings die uitsluitend het beheer en de leiding hebben over een groep dochterondernemingen met de hoofdfunctie financiële intermediatie en/of het verlenen van financiële hulpdiensten, assurantietussenpersonen, effectenmakelaars en effectenbeursinstellingen.
Beleggingsinstellingen (BLI)	Onder beleggingsinstellingen worden verstaan ondernemingen voor collectieve belegging die gelden aantrekken of kunnen aantrekken van meer dan één belegger (d.w.z. retail/particuliere, professionele en/of institutionele belegger, niet zijnde een MFI), deze gelden beleggen in financiële en/of nietfinanciële activa, en daartegenover rechten van deelnemingen uitgeven. Zij omvatten zowel onder toezicht als niet onder toezicht staande beleggingsinstellingen. Geldmarktfondsen vallen niet onder beleggingsinstellingen; zij behoren tot de MFI's.
Special Purpose Vehicles (SPV)	Hieronder zijn begrepen instellingen die in het kader van een securitisatietransactie activa en/of kredietrisico overnemen en effecten, andere schuldbewijzen en/of financiële derivaten uitgeven dan wel eigenaar zijn van onderliggende activa. De SPV is vrijwaard van het risico van faillissement of een andere vorm van in gebreke blijven van de originator. (Voor een volledige definitie wordt verwezen naar artikel 1 van ECB verordening (EG) Nr. 24/2009).
Niet-financiële	Niet-financiële instellingen zijn vennootschappen met rechtspersoonlijkheid van wie

instellingen (NFI)	de hoofdactiviteit bestaat uit de productie van goederen en niet-financiële diensten.
Overige sectoren (OVR)	Deze categorie omvat alle sectoren die nog niet eerder zijn genoemd, waaronder huishoudens (inclusief instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens, zoals vakbonden, beroepsorganisaties, liefdadigheidsinstellingen e.d.), maar tevens eenmanszaken en vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid.

Voor CCP's in Europa staat hieronder een niet-limitatief overzicht met land en sectorclassificatie.

Central Counterparties (CCP)		
Naam	Land van vestiging (ISO)	Sectorcode
CCP Austria Abwicklungsstelle für Börsengeschäfte GmbH	AT	OFI
EUREX Clearing Aktiengesellschaft	DE	MFI
European Commodity Clearing AG	DE	OFI
BME Clearing	ES	OFI
Banque centrale de compensation (LCH.Clearnet SA)	FR	MFI
LCH Clearnet Group Ltd	GB	OFI
CME Clearing Europe Ltd	GB	OFI
LME Clear Ltd	GB	OFI
ICE Clear Europe Ltd	GB	OFI
Athens Exchange Clearing House (AthexClear)	GR	OFI
KELER KSZF	HU	OFI
CASSA DI COMPENSAZIONE E GARANZIA S.P.A.	IT	OFI
European Central Counterparty N.V. (EuroCCP)	NL	OFI
ICE Clear Netherlands B.V.	NL	OFI
KDPW CCP S.A.	PL	OFI
OMICLEAR, C.C. S.A.	PT	OFI
Nasdaq Clearing Aktiebolag	SE	OFI

7.3. Bijlage III: Voorbeelden Derivaten

7.3.1. D-OS

Geschreven Opties:

Een geschreven optie verplicht de schrijver tot het leveren (geschreven call-optie) of het afnemen (geschreven put-optie) van een vooraf bepaalde onderliggende waarde tegen een vooraf bepaalde prijs. De schrijver ontvangt op het moment van schrijven van een optie een premie. Het moment van afnemen of leveren is afhankelijk van het type optie; Amerikaanse stijl of Europese stijl. Een optie Amerikaanse stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen gedurende de gehele looptijd. Een optie Europese stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen uitsluitend aan het einde van de looptijd.

Hieronder vindt u twee rekenvoorbeelden voor geschreven opties; één voor geschreven call-opties en één voor geschreven put-opties.

Rekenvoorbeeld geschreven call-optie:

Partij A schrijft een call-optie (looptijd 3 maanden) met als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op 1-januari van EUR 30 per aandeel. Partij B koopt deze optie en betaald een premie voor deze optie van EUR 5. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X hoger dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij B oefent de optie uit en heeft het recht om 100 aandelen te verkrijgen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij A betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X minder dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij B de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan A en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over de maand/het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'ontvangen premies': EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 500.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

Over een maand/kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

In de maand waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1									
Subformulier D-OS									
Bedragen in duizenden euro's									
<i>Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties</i>									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand				Overige mutaties	Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering			
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	500	0			0	500

Ontvangen premies door Partij A worden gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Er vinden in dit voorbeeld verder geen prijsmutaties plaats.

T+2

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	500	0	0			250	750

In deze maand is het onderliggende aandeel in waarde gestegen. De waarde van de optie stijgt daardoor met EUR 250. Dit wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties'.

T+3

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	750	0	750			0	0

In de maand waarin de optie wordt uitgeoefend meldt partij A de cash-settlement in de kolom 'betaalde premies'.

Rekenvoorbeeld geschreven put-optie:

Partij A schrijft een put-optie (looptijd 3 maanden) met als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op 1-januari van EUR 30 per aandeel. Partij B koopt deze optie en betaald een premie voor deze optie van EUR 5. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X lager dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij B oefent de optie uit en hiermee heeft Partij A de plicht om 100 aandelen af te nemen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenaamde cash-settlement). Partij A betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X meer dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij B de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan A en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over de maand/het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'ontvangen premies': EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 500.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

Over een maand/kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

In de maand waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom overige mutaties.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	500	0			0	500

Ontvangen premies door Partij A worden gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Er vinden in dit voorbeeld verder geen prijsmutaties plaats.

T+2

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	500	0	0			-500	0

In deze maand daalt de waarde van het onderliggende aandeel tot onder de EUR 30. De waardevermindering van de optie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties'.

T+3

Subformulier D-OS

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	0	0			0	0

De waarde aan het einde van de looptijd is EUR 0 omdat de waarde van het onderliggende aandelen is gedaald tot onder de EUR 30. De eventuele cash-settlement voor het deel dat overblijft na uitoefening wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'.

7.3.2. D-OK

Gekochte Opties

Een gekochte optie geeft de koper het recht (maar niet de plicht) om een vooraf bepaalde onderliggende waarde tegen een vooraf bepaalde prijs te kopen (gekochte call-optie) of te verkopen (put-optie). De koper betaalt hiervoor een premie. Het moment van uitoefenen is afhankelijk van het type optie; Amerikaanse stijl of Europese stijl. Een optie Amerikaanse stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen gedurende de gehele looptijd. Een optie Europese stijl geeft de houder het recht (maar niet de plicht) om de optie uit te oefenen uitsluitend aan het einde van de looptijd.

Hieronder vindt u twee rekenvoorbeelden voor gekochte opties; één voor gekochte call-opties en één voor gekochte put-opties.

Rekenvoorbeeld gekochte call-optie:

Partij A koopt een call-optie (looptijd 3 maanden) met als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op T+0 van EUR 30 per aandeel, van Partij B. Hiervoor betaalt A een premie van EUR 5 aan B. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X hoger dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij A oefent de optie uit en heeft het recht om 100 aandelen te verkrijgen tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenoemde cash-settlement). Partij B betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X minder dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij A de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan B en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties (zie voorbeeld onder).

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over de maand/het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'betaalde premies': EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 500.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

Over een maand/kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

In de maand waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'.

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1									
Subformulier D-OK									
Bedragen in duizenden euro's									
<i>Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties</i>									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand				Overige mutaties	Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering			
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	0	0	500			0	500

De betaalde premie wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'. De eindstand komt hiermee op EUR 500.

T+2				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties					
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	500	0	0			250	750

In deze maand stijgt de koers van de onderliggende aandelen en daarmee de waarde van het optiecontract. De prijsmutatie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties' en de eindstand wijzigt.

T+3				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties					
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	750	750	0			0	0

De waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen is EUR 750. De cash-settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Daarmee komt de eindstand op EUR 0.

Voorbeeld van waardeloze expiratie: indien de waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen lager is dan EUR 30 dan laat A de optie expireren.

T+3				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties					
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Gekochte opties	NL	OFI	500	0	0			-500	0

Om te reconciliëren wordt een negatieve overige mutatie geboekt, waardoor de eindstand op nul uitkomt.

Rekenvoorbeeld gekochte put-optie:

Partij A koopt een put-optie (looptijd 3 maanden) met als onderliggende waarde 100 aandelen in bedrijf X met een waarde op T+0 van EUR 30 per aandeel, van Partij B. Hiervoor betaalt A een premie van EUR 5 aan B. Aan het einde van de looptijd is de koers van aandeel X lager dan EUR 30 (ofwel, de optie is "in the money"). Partij A oefent de optie uit en heeft het recht om 100 aandelen te leveren tegen EUR 30 per aandeel. De transactie wordt, zoals veelal wordt gedaan, geldelijk afgewikkeld (zogenamde cash-settlement). Partij B betaalt bij uitoefening het verschil tussen de waarde van de optie op T+3 en T+0. Was het aandeel X meer dan EUR 30 waard op het moment van uitoefenen, dan had Partij A de optie laten expireren en zou er alleen melding gemaakt zijn van de premiebetaling aan B en de (latere) afboeking daarvan in de kolom overige mutaties.

Het volgende wordt op formulier D-OS gerapporteerd door Partij A:

Over de maand/het kwartaal waarin de openingstransactie plaatsvindt (T+1):

- Beginstand: 0.
- In de kolom 'betaalde premies': EUR 5 premie x 100 aandelen = EUR 500.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

Over een maand/kwartaal waarin geen transactie plaatsvindt (T+2):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Eindstand: prijs van de positie aan het einde van de maand/het kwartaal.

In de maand waarin de afwikkeling van de optie plaatsvindt (T+3):

- Beginstand: = eindstand vorige maand/kwartaal.
- Eventuele prijsmutaties gedurende de maand/het kwartaal worden gemeld in de kolom 'overige mutaties'.
- Cash settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'.

In het formulier zal dit er als volgt uit zien:

T+1				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Bedragen in duizenden euro's					
Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	0	0	500			0	500

De betaalde premie wordt gemeld in de kolom 'betaalde premies'. De eindstand komt hiermee op EUR 500.

T+2				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Bedragen in duizenden euro's					
Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	500	0	0			250	750

In deze maand daalt de koers van de onderliggende aandelen en daarmee stijgt de waarde van het optiecontract. De prijsmutatie wordt gemeld in de kolom 'overige mutaties' en de eindstand wijzigt.

T+3				Bedragen in duizenden euro's					
Subformulier D-OK				Bedragen in duizenden euro's					
Derivaten: door de rapporterende onderneming geschreven opties									
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand
				Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	
				Ontvangen premies	Betaalde premies	Wisselkoersveranderingen	Prijsmutaties		
Geschreven opties	NL	OFI	750	750	0			0	0

De waarde van het optiecontract op het moment van uitoefenen is EUR 750. De cash-settlement wordt gemeld in de kolom 'ontvangen premies'. Daarmee komt de eindstand op EUR 0.

7.3.3. D-FB

Futures zijn gestandaardiseerde beursverhandelde contracten waarbij de koper zich verplicht tot het kopen van de onderliggende waarde tegen een in het contract vastgestelde termijnprijs op een vastgesteld tijdstip in de toekomst. Futures hebben altijd een verplichtend karakter en kunnen derhalve gezien worden als aan de beurs verhandelde termijncontracten. Futures worden zelden uitgeoefend maar zijn onderhevig aan 'Future-style margining' – de systematiek waarbij de waardeveranderingen van het contract regulier (dagelijks of wekelijks bv.) worden verrekend (variation margin). De margeverplichtingen dienen niet alleen als onderpand maar ook als bron voor verrekening.

Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld voor futures.

Rekenvoorbeeld Futures

Partij A koopt 4 futures-contracten met een looptijd van 3 maanden. Er vindt een initiële marge-storting plaats van EUR 1.000 (boeking op AO-RC). Vervolgens vindt er elke dag een margeafrekening plaats zoals dat gebruikelijk is bij 'future-style margining'. Het verloop van de dagelijkse afwikkeling ziet er als volgt uit. Er is hier uitgegaan van 20 werkdagen in een maand.

Maand 1	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	10	0	0	8	15	0	9	0
Dag 02:	0	4	12	0	11	0	9	0
Dag 03:	15	0	0	5	9	0	8	0
Dag 04:	4	0	10	0	7	0	8	0
Dag 05:	0	15	0	6	0	5	7	0
Dag 06:	8	0	0	7	0	3	7	0
Dag 07:	0	20	0	8	0	9	6	0
Dag 08:	9	0	10	0	7	0	6	0
Dag 10:	0	21	12	0	0	15	0	5
Dag 11:	0	22	14	0	0	14	0	5
Dag 12:	0	23	15	0	0	18	0	4
Dag 13:	11	0	0	6	5	0	0	4
Dag 14:	12	0	0	1	4	0	0	3
Dag 15:	14	0	8	0	3	0	0	3
Dag 16:	17	0	0	8	0	9	2	0
Dag 17:	19	0	0	1	0	8	2	0
Dag 18:	0	7	15	0	0	7	1	0
Dag 19:	0	9	13	0	0	6	1	0
Dag 20:	0	11	0	9	0	5	0	9
Totaal:	119	132	109	59	61	99	66	33
Saldo:	-	13	50	-	-	38	33	-

WEL: salderen per contract per maand (netto per contract)

NIET: salderen over alle contracten

Maand 2	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	0	8	9	0	10	0	15	0
Dag 02:	12	0	9	0	0	4	11	0
Dag 03:	0	5	8	0	15	0	9	0
Dag 04:	10	0	8	0	4	0	7	0
Dag 05:	0	6	7	0	0	15	0	5
Dag 06:	0	7	7	0	8	0	0	3
Dag 07:	0	8	6	0	0	20	0	9
Dag 08:	11	0	6	0	9	0	7	0
Dag 10:	12	0	0	5	0	21	0	15
Dag 11:	14	0	0	5	0	22	0	18
Dag 12:	15	0	0	4	0	23	0	18
Dag 13:	0	6	0	4	11	0	5	0
Dag 14:	0	1	0	3	12	0	4	0
Dag 15:	8	0	0	3	14	0	3	0
Dag 16:	0	8	2	0	17	0	0	9
Dag 17:	0	1	2	0	19	0	0	8
Dag 18:	15	0	1	0	0	7	0	7
Dag 19:	13	0	1	0	0	9	0	6
Dag 20:	0	9	0	9	0	11	0	5
<i>Totaal:</i>	<i>110</i>	<i>59</i>	<i>66</i>	<i>33</i>	<i>119</i>	<i>132</i>	<i>61</i>	<i>103</i>
Saldo:	51	-	33	-	-	13	-	42

Maand 3	Contract 1		Contract 2		Contract 3		Contract 4	
	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:	Betaalde Margin:	Ontvangen Margin:
Dag 01:	0	9	15	0	8	0	0	10
Dag 02:	0	9	11	0	0	12	4	0
Dag 03:	0	8	9	0	6	0	0	15
Dag 04:	0	8	7	0	0	10	0	4
Dag 05:	0	7	0	5	6	0	16	0
Dag 06:	0	7	0	3	7	0	0	8
Dag 07:	0	6	0	9	8	0	21	0
Dag 08:	0	11	9	0	0	10	0	9
Dag 10:	5	0	0	15	0	13	21	0
Dag 11:	6	0	0	13	0	14	22	0
Dag 12:	4	0	0	18	0	15	23	0
Dag 13:	4	0	5	0	5	0	0	11
Dag 14:	3	0	5	0	1	0	0	14
Dag 15:	3	0	3	0	0	9	0	14
Dag 16:	0	2	0	9	8	0	0	17
Dag 17:	0	2	0	8	1	0	0	18
Dag 18:	0	1	0	7	0	15	7	0
Dag 19:	0	2	0	9	0	13	9	0
Dag 20:	9	0	0	5	9	0	12	0
<i>Totaal:</i>	<i>34</i>	<i>72</i>	<i>64</i>	<i>101</i>	<i>59</i>	<i>111</i>	<i>135</i>	<i>120</i>
Saldo:	-	38	-	37	-	52	15	-

Aan het einde van iedere maand dienen de betalingen en ontvangsten van ieder contract te worden gesaldeerd. Deze netto betalingen of ontvangsten per contract worden vervolgens bij elkaar opgeteld in ingevuld in formulier D-FB. Bijvoorbeeld in maand 1 is het saldo van de betalingen en ontvangsten op contract 1 een ontvangst van EUR 13. Op contract 4 is er echter per saldo sprake van een betaling van EUR 33. De te rapporteren bedragen

zijn in de eerste derhalve EUR 83 aan betaalde variation margins én EUR 51 aan ontvangen variation margins. Deze totale betalingen en ontvangsten mogen niet worden gesaldeerd.

Hieronder ziet u hoe elk formulier voor in de drie maanden dat de futures contracten in dit voorbeeld lopen, moet worden ingevuld.

Maand 1

Subformulier D-FB

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: futures

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand				Stand aan het eind van de maand	
				Transacties		Herwaardering			Overige mutaties
				Betaalde variation margins*	Ontvangen variation margins*	Wisselkoers-veranderingen	Prijismutaties		
Futures	NL			83	51				

* Initial margins en andere opeisbare deposito's moeten worden verantwoord onder overige activa (rekeningen-courant/korte leningen, subformulier AO-RC/LK)

Maand 2

Subformulier D-FB

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: futures

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand				Stand aan het eind van de maand	
				Transacties		Herwaardering			Overige mutaties
				Betaalde variation margins*	Ontvangen variation margins*	Wisselkoers-veranderingen	Prijismutaties		
Futures	NL			84	55				

* Initial margins en andere opeisbare deposito's moeten worden verantwoord onder overige activa (rekeningen-courant/korte leningen, subformulier AO-RC/LK)

Maand 3

Subformulier D-FB

Bedragen in duizenden euro's

Derivaten: futures

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand	Mutaties gedurende de maand				Stand aan het eind van de maand	
				Transacties		Herwaardering			Overige mutaties
				Betaalde variation margins*	Ontvangen variation margins*	Wisselkoers-veranderingen	Prijismutaties		
Futures	NL			15	127				

* Initial margins en andere opeisbare deposito's moeten worden verantwoord onder overige activa (rekeningen-courant/korte leningen, subformulier AO-RC/LK)

7.3.4. D-OTR

Op D-OTR dienen alle rente-gerelateerde derivaten gerapporteerd te worden. Het gaat hier om bijvoorbeeld Interest Rate Swaps (IRS), Forward Rate Agreements (FRA) en Cross-Currency Interest Rate Swaps (CCIRS).

Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld voor rentederivaten.

Rekenvoorbeeld rentederivaten

Een pensioenfonds heeft een renteswap-contract met een Nederlandse bank waarbij het een éénjaars-rente betaalt en de vijfjaars-rente ontvangt. De rentebetalingen vinden eenmaal per jaar plaats. Ten behoeve van het voorbeeld wordt hier de periode genomen waarover de rente wordt afgerekend. Het onderliggende bedrag van het contract bedraagt EUR 10.000. De vijfjaars swaprente is vastgesteld op 5,60%. De huidige éénjaars-rente bedraagt 3,3%. Per einde van de hier beschreven periode bedraagt de netto contante waarde van de te verwachten netto rente ontvangsten EUR 45.000 en per eind september EUR 33.000, dit is dan ook de begin- en eindwaarde van het contract.

Hieronder ziet u hoe het formulier moet worden ingevuld.

Subformulier D-OTR			Bedragen in duizenden euro's									
Derivaten: OTC derivaten IRS, FRA's en CCIRS												
Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand		Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand		
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva	
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties				
Interest Rate Swaps (IRS) en Forward Rate Agreements (FRA's)	NL	MFI	45	0	23	36			0	33	0	

7.3.5. D-OTV

Termijncontracten zijn niet-beursverhandelde futures. Termijncontracten worden in de regel wel uitgeoefend: na afloop van het contract wordt de onderliggende waarde tegen de afgesproken termijnprijs aan- of verkocht. Voorbeelden van termijncontracten zijn valutatermijnaffaires, kredietderivaten, 'bond forwards' en zogenoemde 'to-be announced' (TBA's) contracten.

Hieronder vindt u een rekenvoorbeeld voor de valuta-termijnaffaires.

Rekenvoorbeeld valuta-termijnaffaires

Een pensioenfonds koopt op 1 januari op termijn van 6 maanden USD 1.000.000 van een bank in Japan tegen een wisselkoers (USD/EUR) van 1,2300. Over zes maanden kost dit het pensioenfonds dus EUR 813.008 (= 1.000.000 / 1,23). De wisselkoers bedraagt eind januari 1,2150. Het contract heeft daardoor een marktwaarde van EUR 10.037 (= 1.000.000 x (1/1,2150 – 1/1,2300)). In de maand mei is de wisselkoers gestegen naar 1,2422 waardoor het contract een waarde heeft gekregen van EUR -7.985 (= 1.000.000 x (1/1,2422 – 1/1,2300)). De Amerikaanse dollars worden op 30 juni overgemaakt op de rekening-courant van het fonds bij zijn bank in de VS. De euro's worden overgemaakt van zijn rekening in Nederland. De wisselkoers bedraagt dan 1,2500. De waarde van het contract op dat moment bedraagt op het moment van leveren EUR -13.000 (= 1.000.000 x (1/1,2500 – 1/1,2300)), een waardedaling van EUR 5000 ten opzichte van een maand eerder.

De rapportages over de maanden januari en juni dienen als volgt te worden ingevuld (afgerond op duizenden euro's). (Het rentedeel van het formulier voor rekeningen-courant is voor de eenvoud weggelaten.)

Januari

Subformulier D-OTV **Bedragen in duizenden euro's**

Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand		Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	0	0	0	0			10	10	0

De waardeverandering van het contract wordt gemeld in de kolom overige mutaties. De eindstand is activa EUR 10.

Mei

Subformulier D-OTV **Bedragen in duizenden euro's**

Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand		Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	10	0	0	0			-18	0	8

De waardeverandering in mei wordt wederom gemeld in de kolom overige mutaties. De eindstand wordt hierdoor negatief en dus een passiva eindstand (het minteken dient dan weggelaten te worden).

Juni

Subformulier D-OTV **Bedragen in duizenden euro's**

Derivaten: valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten

Derivaat	Land van vestiging tegenpartij	Sector van de tegenpartij	Stand aan het begin van de maand		Mutaties gedurende de maand					Stand aan het eind van de maand	
			Activa	Passiva	Transacties		Herwaardering		Overige mutaties	Activa	Passiva
					Betalingen	Ontvangsten	Wisselkoers-veranderingen	Prijsmutaties			
Valuta-termijnaffaires en overige termijncontracten	JP	MFI	0	8	13	0			-5	0	0

In juni wordt het contract afgewikkeld. De betaling die hier moet worden gemeld is het verschil tussen de contractwaarde en de waarde op het moment van leveren. De onderliggende valuta transacties moeten niet in D-OTV worden gemeld. Deze dienen netto te worden gemeld op formulier AO-RC.

